

ŠKOLSKÁ INKLUZIVNÍ KONCEPCE PLZEŇSKÉHO KRAJE

Realizační tým projektu „Krajský akční plán rozvoje vzdělávání
Plzeňského kraje“

prosinec 2019

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

1 Obsah

Obsah

1	Obsah	2
2	Úvod	5
3	Vize vzdělávání v Plzeňském kraji v roce 2035	7
4	Demografická charakteristika Plzeňského kraje	10
4.1	Vývoj a prognóza celkového počtu obyvatel	10
4.2	Vývoj a prognóza obyvatel kraje podle věkových skupin	10
4.3	Cizinci	11
5	Vzdělanost v Plzeňském kraji	12
6	Vzdělávání	13
6.1	Mateřské školy	13
6.1.1	Mateřské školy podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností	14
6.1.2	Speciální třídy v mateřských školách v Plzeňském kraji	15
6.1.3	Děti v mateřských školách se speciálními vzdělávacími potřebami	16
6.2	Základní školy	17
6.2.1	Vývoj základních škol podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností	19
6.2.2	Výsledky standardizovaných přijímacích zkoušek	21
6.2.3	Cizinci v základních školách	22
6.2.4	Neaprobovaná výuka základních škol	23
6.2.5	Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	25
6.2.6	Speciální třídy v základních školách v Plzeňském kraji	26
6.3	Střední školy	28
6.3.1	Vývoj počtu žáků středních škol v Plzeňském kraji podle stupně vzdělání	28
6.3.2	Prostupnost regionálního školství	30
6.3.3	Výsledky maturitních zkoušek	30
6.3.4	Absolventi středních škol	31
6.3.5	Nezaměstnanost absolventů	32
6.3.6	Neaprobovaná výuka na středních školách	33
6.3.7	Cizinci ve středních školách	34
6.3.8	Výchovná opatření	34
6.3.9	Žáci středních škol se specifickými vzdělávacími potřebami	35
6.4	Zájmové vzdělávání	37
6.4.1	Základní umělecké školy	37

6.4.2	Střediska volného času	37
6.5	Poradenské služby pro vzdělávání	38
7	Trh práce	39
7.1	Ekonomická výkonnost a ekonomická základna Plzeňského kraje	39
7.1.1	Ekonomická výkonnost	39
7.1.2	Podíl odvětví na ekonomickém výkonu kraje	40
7.2	Nezaměstnanost a napětí na trhu práce v Plzeňském kraji	41
7.2.1	Nezaměstnanost a napětí na trhu práce podle stupně vzdělání	42
7.2.2	Nezaměstnanost mladistvých	44
7.2.3	Napětí na trhu práce podle skupin povolání	44
8	Sociálně vyloučené lokality v Plzeňském kraji	45
9	Strategické dokumenty a další východiska v oblasti společného vzdělávání	47
10	Aktivity v oblasti společného vzdělávání v Plzeňském kraji	55
10.1	Společné vzdělávání na mateřských školách	55
10.2	Společné vzdělávání na základních školách	57
10.3	Společné vzdělávání na středních školách	58
10.3.1	Zpráva z mapování stavu inkluzivního vzdělávání na SŠ a VOŠ v Plzeňském kraji	59
10.4	Školní stravování	60
10.5	Pedagogicko-psychologické poradenství ve školství	62
10.6	Podpora cizinců	62
10.7	Podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků	63
10.8	Neziskové organizace působící v oblasti společného vzdělávání v Plzeňském kraji	65
10.8.1	Podpora organizací zabývajících se volnočasovým vzděláváním dětí a žáků s nízkým socioekonomickým statutem	66
10.9	Projekty zaměřené na společné vzdělávání	66
10.9.1	Projekt APIV A	66
10.9.2	Projekt APIV B	66
10.9.3	Projekt Vzděláním k úspěchu bez bariér	67
11	Potřeby škol v oblasti podpory společného vzdělávání – srovnání let 2015 a 2018	67
11.1	Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání aktivně podílí	68
11.2	Překážky, na které školy v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání narážejí	69
11.3	Opatření, která by školám v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání pomohla	70

11.4	Opatření, na která se školy zaměřují v rámci podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků.....	71
12	SWOT analýza.....	71
13	Stanovení hlavních problémů k řešení, popis jejich příčin a návrh řešení.....	75
14	Strategická (návrhová) část	78
15	Seznam grafů	90
16	Seznam tabulek	92
17	Seznam příloh.....	93
18	Seznam zkratk	93
19	Použité zdroje	94
20	Přílohy	96
20.1	Příloha 1: Tabulka P13 - Prostupnost vybraných stupňů vzdělání na SŠ v Plzeňském kraji ..	96
20.2	Příloha 2: Tabulka P17 Neúspěšnost absolventů podle stupně dosaženého vzdělání a skupin oborů	99
20.3	Příloha 3: SWOT analýza MŠ a ZŠ	101
20.4	Příloha 4: Žáci se SVP v ZŠ v Plzeňském kraji ve školním roce 2018/2019	108

2 Úvod

Školská inkluzivní koncepce Plzeňského kraje (ŠIKK PK) byla vytvořena na základě požadavku Metodiky rovných příležitostí ve vzdělávání pro prioritní osu 3 OP VVV. V Plzeňském kraji nebyla ŠIKK PK tvořena jako nový dokument, ale jako součást aktualizovaného Krajského akčního plánu v oblasti společného vzdělávání. Jako takto samostatný dokument byla ŠIKK PK vytvořena pouze pro účely schvalování (zejména z důvodu velkého rozsahu celého KAPu), jinak je nedílnou součástí Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Plzeňského kraje na období 2020-2022, který řeší celou problematiku společného vzdělávání komplexněji.

Pro potřebu tvorby dokumentu nebyla zřízena nová pracovní skupina pro rovné příležitosti ve vzdělávání, nýbrž byla využita stávající platforma Společné vzdělávání (inkluze), která vznikla při PS Vzdělávání pro území Plzeňského kraje v roce 2016. Dle požadavku Metodiky rovných příležitostí byla pouze platforma rozšířena o nové členy, jejichž přehled je uveden v tabulce č. 1. Platforma se v průběhu roku 2019 pravidelně scházela a na jejich jednáních byly projednávány jednotlivé kroky vedoucí ke vzniku ŠIKK PK, respektive Krajského akčního plánu v oblasti společného vzdělávání.

Tabulka č. 1: Složení platformy Společné vzdělávání (inkluze)

<i>Jméno a příjmení</i>	<i>Instituce</i>
Bc. Monika Čermáková	KÚPK
Mgr. Pavla Chocholová	NÚV
Mgr. Markéta Fišarová	Agentura pro sociální začleňování
Mgr. Jitka Adamová	MŠ Štěnovice
Mgr. František Halada	ZŠ Chotěšov
Bohumír Sobotka	SOUE Plzeň
Mgr. et Bc. Lenka Mouleová	ZŠ Město Touškov
Mgr. Šárka Čechurová	Pedagogicko-psychologická poradna, Plzeň
Mgr. Lenka Hověžáková	ZŠ a MŠ Tachov
Mgr. Jana Mazancová	ZŠ a OŠ Horšovský Týn
RNDr. Pavel Vlach, Ph.D.	GaSOŠ Rokycany
Mgr. Lukáš Vlček	KCVJŠ Plzeň
Mgr. Monika Holečková	NIDV
Bc. Eva Tischlerová	Radovánek - středisko volného času
Michaela Štruncová	OSV KÚPK
Mgr. Šárka Chvalová	Gymnázium Františka Křížika
Mgr. Miroslava Haplová	Člověk v tísni
Mgr. Ludmila Novotná	KÚPK
doc. RNDr. Pavel Mentlík, Ph.D.	ZČU
Mgr. Daniel Petříček	Církevní gymnázium Plzeň

Ing. Václav Kubernát	MAS Radbuza
PaedDr. Antonín Herrmann	Masarykova ZŠ Plzeň
Mgr. Marcel Gondorčín	RRA PK
Mgr. Jan Pěchota	ZČU
Mgr. Jana Dvořáková	KÚPK
Mgr. Helena Kumperová	NÚV

Dokument je rozdělen na dvě základní části – analytickou a návrhovou část. V analytické části byly aktualizovány ukazatele, které byly již součástí Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Plzeňského kraje na období 2016 – 2018. Nově zde také byly sledovány ukazatele, které byly popsány v Metodice rovných příležitostí. Jednotlivé ukazatele z metodiky rovných příležitostí byly probrány s řediteli středních škol i se členy platformy. Výsledkem těchto diskusí byl závěr, že se v analytické části zpracují pouze ukazatele, ke kterým lze získat relevantní data a učinit jednoznačné závěry. V diskusích také zaznívaly dílčí pochybnosti o smyslu a účelnosti některých požadovaných ukazatelů.

V návrhové části byly nejprve řešeny jednotlivé problémy a jejich příčiny, které byly popsány v analytické části. Ty byly následně shrnuty do SWOT analýzy a byly doplněny i o silné stránky v oblasti společného vzdělávání v Plzeňském kraji. Následně byly nastaveny obecné cíle priorit, které se dále rozpadají na dílčí cíle a jednotlivé činnosti. K dílčím cílům byla stanovena kritéria plnění, aby je bylo možné vyhodnotit. U jednotlivých činností byly ještě doplněny předpoklady jejich realizace, zapojené a odpovědné subjekty a termíny plnění. Návrhová část ŠIKK PK je totožná s návrhovou částí Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Plzeňského kraje na období 2020-2022. Obecné cíle priorit a dílčí cíle byly také promítnuty do jednotlivých opatření Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje (2020-2024).

Celému procesu tvorby Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Plzeňského kraje na období 2020-2022 předcházela tvorba vize vzdělávání v Plzeňském kraji v roce 2035. Tato iniciativa vznikla v rámci diskuse na PS Vzdělávání, a proto byla vytvořena dočasná platforma Vize 2035, která se od února do září 2019 pravidelně scházela. Do tvorby vize bylo pod vedením facilitátora diskuse zapojeno téměř 40 aktérů ve vzdělávání a výsledkem je stanovení vize a strategických cílů, které jsou nedílnou součástí tohoto dokumentu a jsou představeny v následující kapitole.

3 Vize vzdělávání v Plzeňském kraji v roce 2035

Mise Plzeňského kraje v oblasti vzdělávání

Plzeňský kraj usiluje o rozvoj potenciálu každé osobnosti, její kariéry, občanství a lidství. Propojuje společnost a vytváří pozitivní klima ve vzdělávání. Inspiruje k poznávání, kreativité a inovacím, pěstuje prostředí pro důvěru.

Motto

Poznávej, Inspiruj, Propojuj!

Vize aneb jak vidíme vzdělávání v Plzeňském kraji v roce 2035?

Vzdělávání je v Plzeňském kraji vnímáno jako významná hodnota v lidském i společenském životě.

Občané kraje jsou vybaveni všemi kompetencemi, které umožňují vést spokojený a plnohodnotný život ve svobodné společnosti.

Každý má příležitost rozvíjet svůj potenciál a dovednosti a volit si vlastní životní cestu.

Vzdělávání je zde kvalitní, vzdělávací instituce mají vysokou prestiž a nabízejí atraktivní prostředí.

Mezi výsledky vzdělávání převažují kompetence, jejichž osvojení je nezbytné pro život v proměnlivé společnosti.

Učitelé v Plzeňském kraji jsou primárně průvodci vzdělávání - spolupracují se žáky, zajišťují personalizaci výuky a rozvíjejí kreativitu žáků.

Vzájemnou spolupráci vytvářejí učitelé, žáci a rodiče pozitivní, bezpečné a inspirativní klima ve škole i společnosti.

Celoživotní učení v kraji dokáže pružně reagovat na společenský vývoj a potřeby regionu.

Hlavní cíl

Zlepšit úroveň vzdělanosti v kraji

V roce 2035 je v Plzeňském kraji oproti roku 2019:

- vyšší podíl osob, které úspěšně ukončí studium
- nižší podíl obyvatel Plzeňského kraje se základním vzděláním
- vyšší podíl obyvatel v populaci 25 – 64 let s vysokoškolským vzděláním
- vyšší podíl obyvatel aktivních v celoživotním učení

Strategické cíle aneb Jak toho dosáhnout?

1. Zpřístupnit všem široké možnosti vzdělávacích aktivit

V kraji je dostupná široká nabídka vzdělávacích aktivit pro všechny věkové skupiny v rámci formálního, neformálního i celoživotního vzdělávání.

Plzeňský kraj zajišťuje stabilní síť škol a školských zařízení s respektem k prosperitě jednotlivých regionů kraje.

Zájemcům o vzdělávání je k dispozici kariérové poradenství pro volbu optimální vzdělávací či kariérní cesty.

Poradenství je zásadní a nedílnou součástí vzdělávání a celoživotního učení.

Aktéři ve vzdělávání reagují na potřeby společnosti a spolupracují při zajištění prostupnosti, nabídky a realizace kvalitních vzdělávacích služeb.

2. Zvyšovat vzdělanost pedagogů a ředitelů

Povolání učitele v Plzeňském kraji je v roce 2035 považováno veřejností za respektované, s významným dopadem na prosperitu a kvalitu života v regionu.

Učitelé ve výuce aktivně rozvíjejí měkké kompetence žáků, aplikují partnerský přístup respektující individualitu každého žáka a využívají formativní hodnocení žáků.

Každý pedagog je inspirativním příkladem a průvodcem žáků a dbá o svůj osobnostně profesní rozvoj.

Učitelé rozšiřují svou komfortní zónu v oblasti vnímání individuality žáka.

Ředitelé jsou pedagogickými leadery a usilují o vysokou prestiž a atraktivitu škol a školských zařízení.

Západočeská univerzita v Plzni připravuje budoucí učitele v souladu s vizí Plzeňského kraje a následně ve spolupráci s ostatními vzdělávacími institucemi usiluje o jejich celoživotní rozvoj.

3. Zaměřit vzdělávání na rozvoj osobnosti, kariéry a občanství

Cílem vzdělávání v Plzeňském kraji je mít aktivní a odpovědné obyvatele připravené fungovat v měnící se společnosti a reflektovat celosvětový společensko-technologický vývoj.

Osobnostně sociální rozvoj žáka je prioritou každé školy a školského zařízení. Pedagogové využívají pedagogickou diagnostiku a kooperují s dalšími partnery v zájmu rozvoje potenciálu a kompetencí každého žáka.

Vhodný inkluzivní přístup je přirozenou a nedílnou součástí celého vzdělávacího procesu a omezuje souvislost mezi vzdělávacími výsledky a socioekonomickým původem.

Neformální vzdělávání rozvíjí kompetence a potenciál žáků nad rámec povinné výuky a vytváří širokou paletu příležitostí k podpoře jejich zájmů a talentů.

4. Zajišťovat efektivní komunikaci, důvěru a bezpečné klima všech aktérů ve vzdělávání

Spolupráce ve školách, s rodiči i mezi aktéry ve vzdělávání probíhá efektivně ve vzájemném respektu k rolím, které zastávají.

Bezpečné klima a spolupráce jsou založeny na vzájemné důvěře a s ohledem na lidskou důstojnost.

Kraj má nástroje umožňující kooperaci a komunikaci všech aktérů ve vzdělávání.

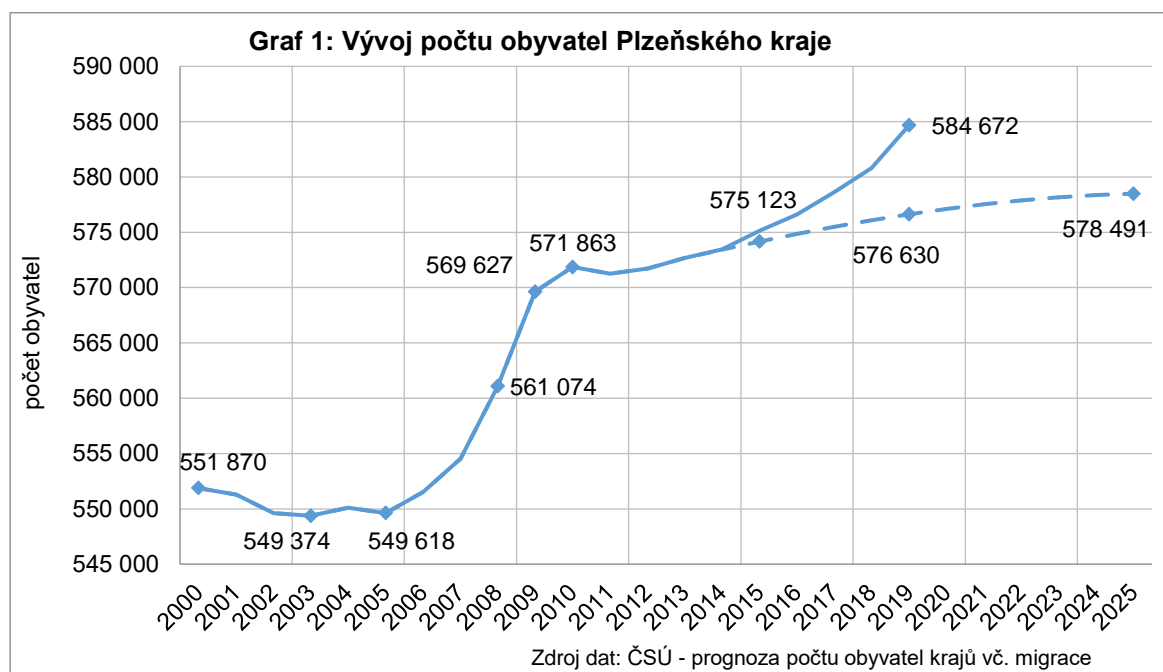
ANALYTICKÁ ČÁST

4 Demografická charakteristika Plzeňského kraje

4.1 Vývoj a prognóza celkového počtu obyvatel

Plzeňský kraj patřil v posledních letech k populačně nejrychleji rostoucím krajům v rámci České republiky po Praze a Středočeském kraji. Z grafu 1 je patrné, že tento populační růst nebyl rovnoměrný. Nejrychlejší tempo růstu populace bylo mezi roky 2005 až 2010, kdy vzrostl počet obyvatel kraje o více než 20 tis. Pak nastalo období stagnace do roku 2013. V posledních letech se opět tempo růstu populace zrychluje.

Pro hodnocení očekávaného vývoje počtu obyvatel Plzeňského kraje do roku 2025 byla využita Projekce obyvatel v krajích ČR do roku 2050 publikovaná ČSÚ v roce 2014. Do této projekce byla zahrnuta migrace, která má na vývoj počtu obyvatel v kraji významný vliv.

Graf 1 ukazuje skutečný vývoj počtu obyvatel (plná čára) a také vývoj podle projekce (čárkovaná čára). Graf ukazuje na rostoucí rozdíl mezi reálným vývojem a projekcí. Zatímco v roce 2018 byl rozdíl mezi skutečným a predikovaným počtem obyvatel Plzeňského kraje 4,7 tis., v roce 2019 dosáhla tato odchylka 8,0 tis. Již v roce 2019 tak byl překročen předpokládaný počet obyvatel v roce 2025. Z těchto důvodů je potřeba aktualizovat projekci počtu obyvatel kraje na základě nové projekce ČSÚ, jejíž zveřejnění je plánováno na listopad 2019.

4.2 Vývoj a prognóza obyvatel kraje podle věkových skupin

Počet obyvatel v produktivním věku rostl až do roku 2009. Do roku 2019 došlo k poklesu počtu obyvatel této skupiny o 6,6 %. Srovnáme-li skutečný vývoj s projekcí, byl tento pokles nižší, než předpokládala projekce, která očekávala pokles o 8,1 % (viz graf 2). Rozdíl mezi projekcí a skutečným stavem v posledním roce byl +6 tis. obyvatel v produktivním věku. Pokud

využijeme Projekci ČSÚ k predikci vývoje počtu obyvatel v hlavních věkových skupinách do roku 2025, lze v Plzeňském kraji očekávat pokračování poklesu počtu obyvatel v produktivním věku, který s ohledem na současný vývoj zřejmě bude méně intenzivní.

Rovněž vývoj nejmladší složky obyvatel 0-14 let byl optimističtější, než přepokládala projekce ČSÚ. Počet obyvatel v tomto věku klesal od počátku sledovaného období až do roku 2007, a to o téměř 25 % (26,5 tis.). Od té doby vzrostl počet nejmladší věkové skupiny obyvatel o 15 % a oproti předpokladu byl počet obyvatel v předproduktivním věku o 2,7 tis. vyšší. S ohledem na Projekci ČSÚ lze očekávat mírný růst této věkové skupiny do roku 2020.

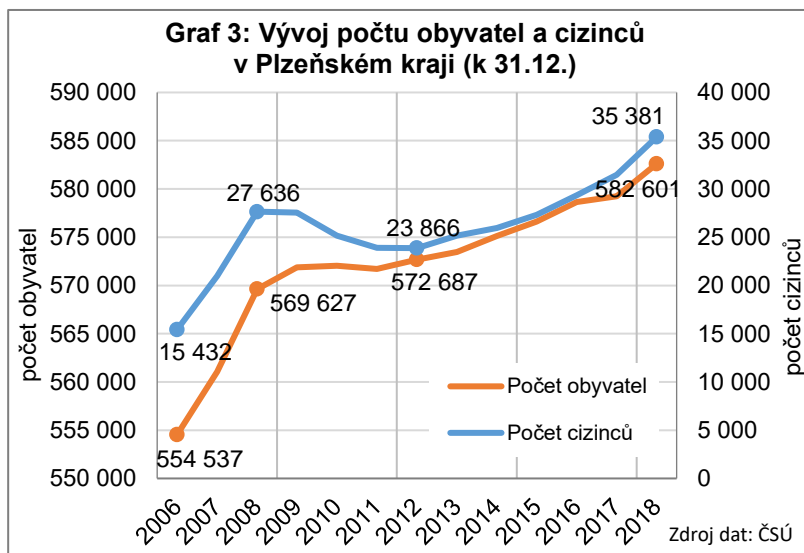

Počet obyvatel v poproduktivním rostl po celé sledované období (o 58 %), a tento růst by měl pokračovat i v následujícím období. Rozdíl mezi projekcí a stavem v roce 2019 byl u této věkové skupiny minimální. V souladu s Projekcí lze tedy očekávat, že počet nejstarší složky obyvatel vzroste do roku 2025 o dalších 12 %.

4.3 Cizinci

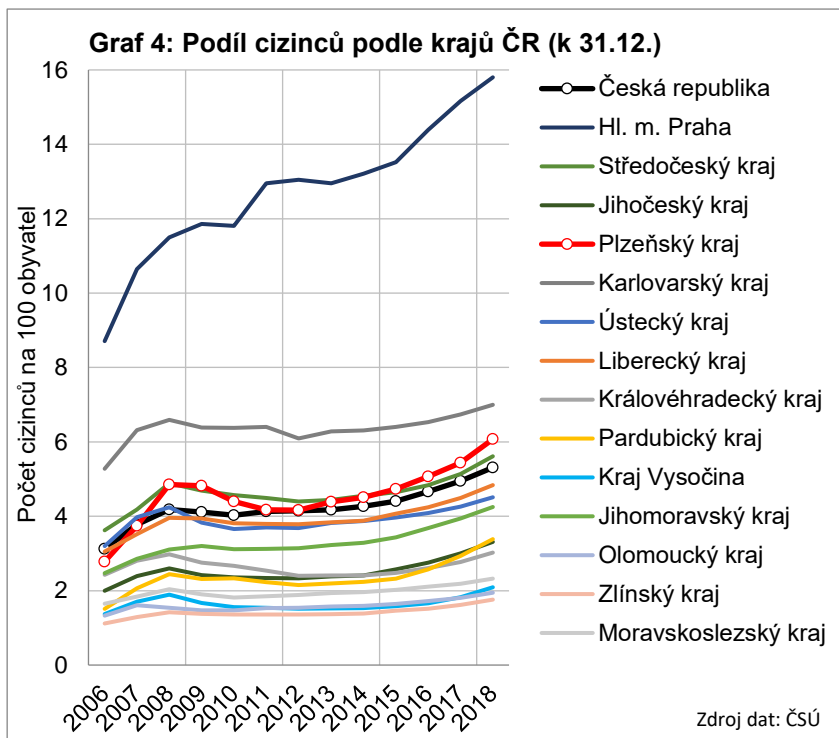
Na vývoj počtu obyvatel Plzeňského kraje má v posledních letech výrazný vliv zahraniční migrace. Vývoj počtu obyvatel kraje souvisel s růstem počtu cizinců (viz graf 3), a ten byl výrazně ovlivněn vývojem ekonomické situace v kraji.

V posledních letech, tj. od roku 2012, v souvislosti s ekonomickým růstem v kraji rostl počet cizinců a v roce 2018 dosáhl maxima

(35,4 tis., tj. 6,1 % obyvatel). Cizinci v letech 2012-2018 tvořili více než 90 % přírůstku počtu obyvatel kraje.

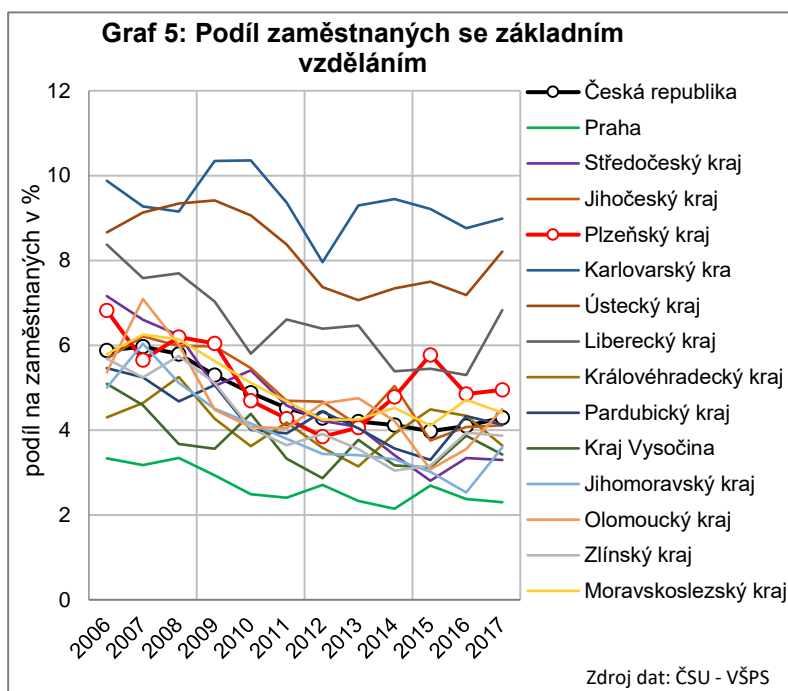
Graf 4 srovnává podíl cizinců krajů České republiky v letech 2006-2018. Plzeňský kraj měl v posledních letech 3. nejvyšší podíl cizinců na obyvatelstvu. Méně než polovina cizinců (49 %) žijících v kraji mělo trvalý pobyt. Tento podíl se dlouhodobě snižoval. Více než polovina cizinců evidovaných na ÚP v Plzeňském kraje dosáhla pouze základního vzdělání. Tento podíl se opět v posledních letech zvyšoval.

V mezikrajském srovnání byl v Plzeňském kraji vysoký podíl státních příslušníků Rumunska a Bulharska (oba 15,5 % z celkového počtu v ČR, 3. místo v mezikrajském srovnání).

5 Vzdělanost v Plzeňském kraji

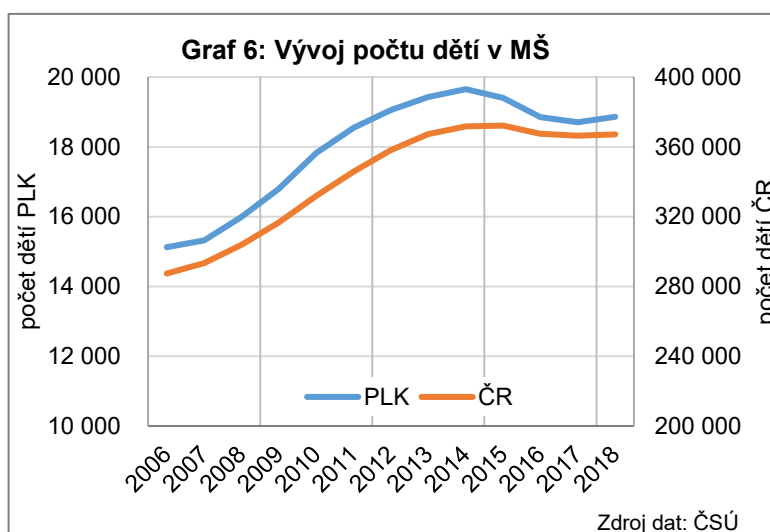
V mezikrajském srovnání měl Plzeňský kraj v posledních letech 4. nejvyšší podíl nejméně vzdělané skupiny obyvatel (viz graf 5). Z grafu je patrný klesající trend ze 7 % na 4 % v Plzeňském kraji až do roku 2012. Od té doby však tento podíl pohyboval okolo 5 %. Na vývoji Plzeňského kraje se zřejmě podílel nejen zvyšující se počet zaměstnaných cizinců (viz výše), ale tak také zvyšující se počet mladých, kteří nedokončují střední vzdělání, resp. nastupují do zaměstnání po dokončení základní školy.

6 Vzdělávání

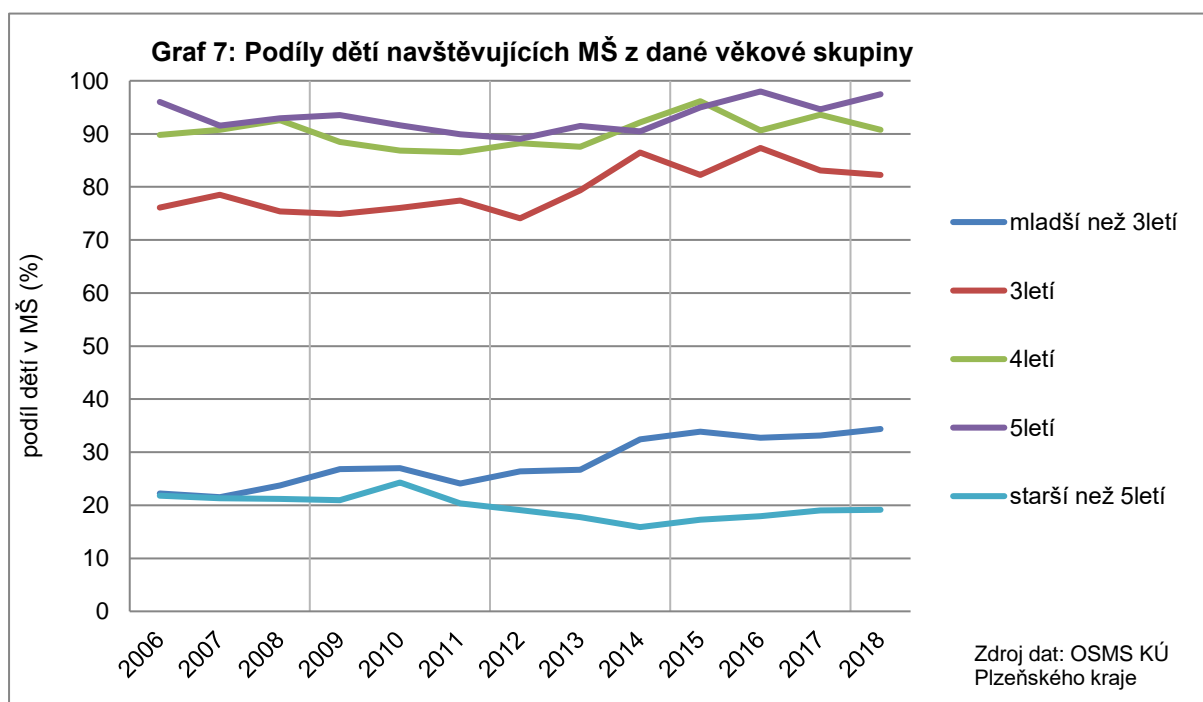
6.1 Mateřské školy

Počet dětí v MŠ v Plzeňském kraji rostl až do roku 2014, v České republice se růst zastavil o rok později (viz graf 6). V Plzeňském kraji vzrostl v letech 2006-2014 počet dětí v MŠ téměř o 30 %, stejně jako v rámci celé republiky. Potom v letech 2014-2018 v České republice počet dětí v MŠ po mírném poklesu mezi roky 2015 a 2016 stagnoval.

Síť Mateřských škol v Plzeňském kraji podle zřizovatele v dané obci dokládá mapa 1 v příloze. Z té je zřejmé, že dominovaly MŠ zřizované obcemi. Současně je z mapy patrné, že celé území kraje je rovnoměrně pokryto.

V roce 2018 navštěvovalo mateřské školy v Plzeňském kraji celkem 18 890 dětí. Nedostatek kapacit MŠ vedl především mezi roky 2009-2013 k jejich navýšení v kraji. Současně s tím vzrostly i počty dětí navštěvující MŠ. Počet dětí v referenčním věku 3-5 let byl vyšší než počet dětí v MŠ zejména v letech 2011-2013, kdy byl zřejmě největší nedostatek míst v MŠ. Od roku 2013 však MŠ navštěvuje více dětí, než byl počet dětí ve věku 3-5 let. Dostatečné kapacity v MŠ umožnily umístit do MŠ i děti mladší. Změny podílu dětí v MŠ na dětech příslušného věku v Plzeňském kraji v letech 2006-2018 ukazuje graf 7.

Navýšením kapacit MŠ se od roku 2012 se mírně zvýšil podíl 3letých dětí. Do MŠ se jich dostalo o téměř 10 % více. Rovněž se od roku 2011 začal zvyšovat podíl dětí do 3 let. Zatímco na začátku sledovaného období jich mateřské školy navštěvovalo cca 24 %, v roce 2018 to bylo více než 34 %.

Územní rozdíly ve využití kapacit MŠ ve školním roce 2018/19 dokumentuje mapa 2 v příloze. Z té vyplývá, že v Plzni a v okolí a v dalších větších městech zpravidla byly kapacity zcela využity. Naopak v některých menších městech a obcích vzdálenějších od Plzně byla část kapacit nevyužita.

Růst podílu cizinců na populaci plzeňského kraje se promítl i do jejich podílu ve vzdělávání. Z tabulky 2 je zřejmý zvyšující se podíl jak v ČR, tak i v Plzeňském kraji. Plzeňský kraj byl v roce 2018 v mezikrajském srovnání na 3. místě s nejvyšším podílem cizinců v MŠ.

Tabulka 2: Podíl cizinců v MŠ

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Plzeňský kraj	2,2	2,2	2,6	3,1	3,6	4,0	4,0
Česká republika	1,5	1,7	2,0	2,3	2,6	2,9	3,1

Zdroj dat: UIV

6.1.1 Mateřské školy podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Vývoj dětí v mateřských školách podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) v Plzeňském kraji v letech 2006-2018 stručně shrnuje tabulka 2 v textu. V tabulce jsou uvedeny počty dětí v letech 2006 a 2014, kdy bylo v Plzeňském kraji dosaženo minimálních, resp. maximálních počtů, a rovněž hodnoty indexu mezi těmito roky. Dále tabulka obsahuje počty dětí v posledním sledovaném roce 2018.

Ve všech SO ORP v Plzeňském kraji se ve sledovaném období zvýšily počty dětí navštěvujících MŠ (viz tabulka 3). Nejvíce dětí bylo v mateřských školách ve SO ORP Plzeň, v roce 2006 to bylo 30 % a na konci sledovaného období 33 % všech dětí v MŠ v kraji.

Tabulka 3: Vývoj počtu dětí v MŠ ve SO ORP Plzeňského kraje v letech 2006-2018

	Počet dětí v MŠ				Počet dětí na třídu				
	2006	2014	2018	index 18/06	2011	2017	2018	Ø 2006-2018	index 18/11
Plzeň	4653	6359	6220	134	24,0	23,1	23,3	23,6	97
Nýřany	1393	1988	1877	135	22,6	21,1	21,3	22,2	95
Kralovice	667	754	769	115	21,9	20,1	20,2	20,8	92
Rokycany	1178	1591	1562	133	22,9	22,5	22,0	22,7	96
Přeštice	617	791	732	119	25,7	23,8	23,6	24,7	92
Stod	606	837	732	121	25,1	22,9	22,2	24,4	88
Blovice	278	375	365	131	23,8	23,0	22,8	23,3	96
Nepomuk	319	388	376	118	25,4	23,9	25,1	24,5	99
Horažďovice	298	374	362	121	23,9	20,1	19,1	21,8	80
Sušice	637	713	689	108	23,3	21,5	22,2	23,0	95
Klatovy	1489	1817	1689	113	24,4	22,8	22,8	23,8	94
Domažlice	1182	1464	1387	117	22,9	21,7	22,0	22,1	96
Horšovský Týn	403	497	486	121	23,6	22,2	23,1	22,9	98
Stříbro	435	529	542	125	22,3	21,5	21,7	22,3	97
Tachov	980	1204	1102	112	22,2	21,9	21,6	21,9	98
Celkem	15135	19681	18890	125	23,5	22,3	22,4	23,0	95

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

Příměstský SO ORP Nýřany byl obvodem s největším nárůstem počtu dětí v MŠ, a to o 35 %. Mezi roky 2007 a 2014, tedy mezi roky, kdy byly počty minimální, resp. maximální (viz tabulka P1), to bylo dokonce 44 %. Nadprůměrný nárůst počtu dětí v MŠ měli i v dalších příměstských SO ORP, a to v Rokycanech (33 %) a Blovicích (31 %).

Nejméně přibýly děti mateřským školám v příhraničí, nejnižší podíl byl ve SO ORP Sušice (pouze 8 %), dále ve SO ORP Tachov (12 %).

V tabulce 4 jsou shrnuty výsledky přijímacího řízení v mateřských školách v jednotlivých SO ORP Plzeňského kraje. Tabulka ukazuje počty zamítnutých žádostí a současně podíl zapsaných dětí na celkovém počtu podaných žádostí o umístění do MŠ. Nejnižší podíl měly MŠ ve SO ORP Plzeň, avšak tento podíl byl pravděpodobně zkrácen možností zapsat dítě na více MŠ. Tento jev zřejmě ukazuje na nedostatečnou kapacitu MŠ v tomto SO ORP. Rovněž příměstské SO ORP měly vyšší podíl zamítnutých žádostí. Naopak velkou šanci „dostat se“ do MŠ měly děti z venkovských oblastí Plzeňského kraje, především v SO ORP Horažďovice a SO ORP Stříbro (zde od roku 2018 byla navýšena kapacita výstavbou nové budovy MŠ).

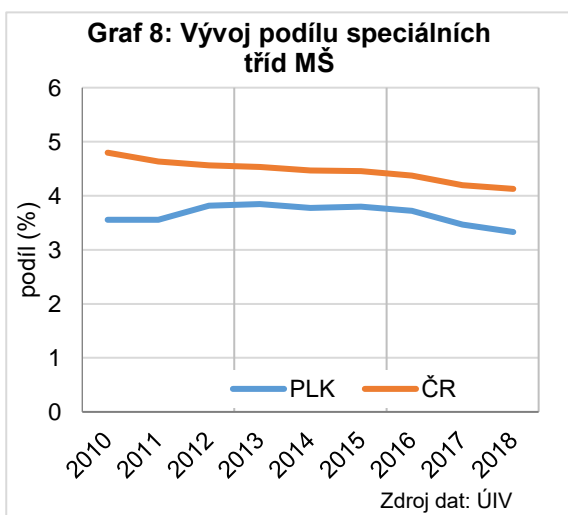
Tabulka 4: Počty nepřijatých do MŠ v Plzeňském kraji v roce 2018

	Podíl zapsaných na žádostech	Zamítnuté žádosti
Plzeň	42,9	1184
Rokycany	68,3	164
Přeštice	70,8	66
Nýřany	75,9	156
Sušice	80,8	35
Tachov	84,6	47
Blovice	84,9	18
Domažlice	85,4	40
Horšovský Týn	86,1	21
Stod	89,3	13
Kralovice	92,8	11
Nepomuk	93,9	7
Klatovy	94,1	20
Stříbro	96,5	5
Horažďovice	96,8	0
Celkem	63,5	1787

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

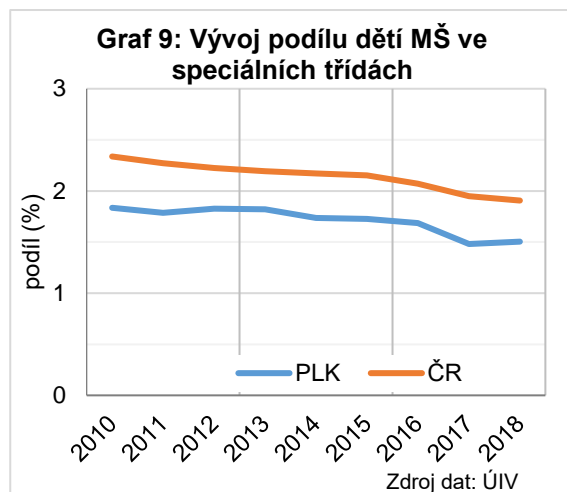
6.1.2 Speciální třídy v mateřských školách v Plzeňském kraji

V mateřských školách v Plzeňském kraji bylo v letech 2010-2018 v průměru 30 speciálních tříd. Od roku 2015 se počet snížil z 32 na 28 (2018). Podíl speciálních tříd na celkovém počtu tříd MŠ v Plzeňském kraji se mírně zvýšil mezi roky 2011 a 2012 na 3,8 % (viz graf 8). V následujících letech podíl stagnoval a od roku 2015 se snížil na 3,3 % (2018). Republikový průměr se po celé sledované období pohyboval nad hodnotami Plzeňského kraje a postupně klesal z 4,8 % v roce 2010 na 4,1 % v roce 2018.

Počet dětí ve speciálních třídách MŠ v Plzeňském kraji do roku 2016 byl vyšší než 300. Více než 60 % těchto dětí navštěvovalo speciální třídy v mateřských školách v Plzni. Nejvíce dětí měly tyto třídy v roce 2013 (354

děti), nejméně pak v roce 2017 (277 dětí). Po celé sledované období se podíl dětí ve speciálních třídách MŠ v Plzeňském kraji pohyboval pod 2 % (viz graf 9) a opět byl nižší než celorepublikový průměr, který klesl pod 2 % až v roce 2018 (1,9 %).

6.1.3 Děti v mateřských školách se speciálními vzdělávacími potřebami

Podíl dětí se specifickými vzdělávacími potřebami v mateřských školách v Plzeňském kraji v letech 2016-2018 vzrostl z 3,0 % v roce 2016 na 3,5 % v roce 2018 (viz tabulka 5). Ve většině SO ORP v Plzeňském kraji se tento podíl pohyboval do 2 % z celkového počtu dětí. Výjimkou byl SO ORP Kralovice s podílem cca 8 %. Vyšší podíly měly rovněž MŠ ve SO ORP Plzeň (4,3 % v roce 2018), Rokycany (5,2 % v roce 2018) a Tachov (5,9 %). Jedná se o SO ORP, ve kterých najdeme ZŠ praktické, resp. speciální, určené pro děti se SVP. Z větší části tuto skupinu tvořily děti se zdravotním postižením. Výjimkou byl však SO ORP Tachov, kde většinu tvořily děti z odlišných kulturních a životních podmínek.

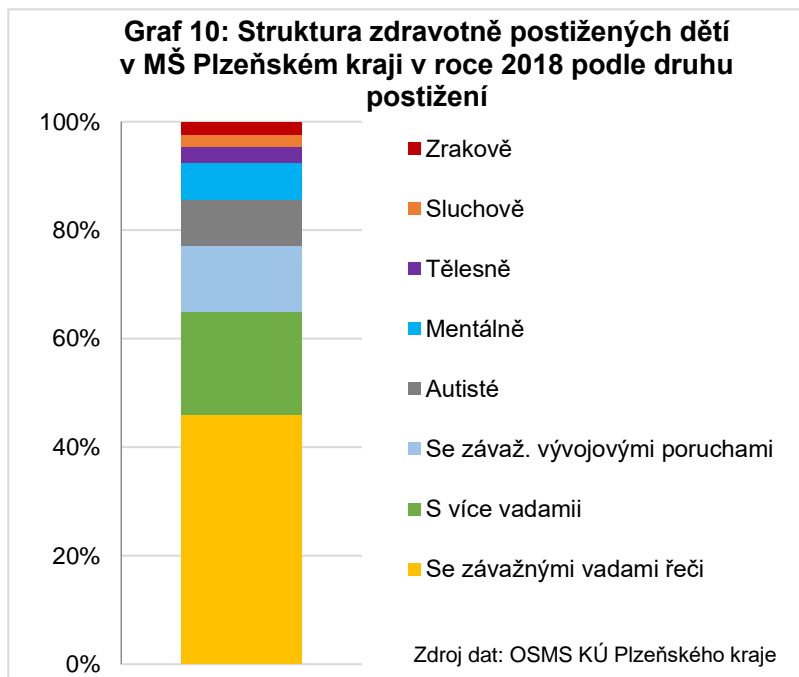
Tabulka 5: Vývoj podílu dětí se SVP

	Podíl dětí se SVP			Podíl zdrav. postižených		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Plzeň	3,9	3,9	4,3	97,0	87,8	88,4
Nýřany	2,6	2,2	2,3	89,4	95,1	100,0
Kralovice	8,0	8,3	7,9	100,0	95,1	100,0
Rokycany	3,9	4,5	5,2	98,4	63,4	66,7
Přeštice	0,9	1,4	1,6	100,0	90,0	83,3
Stod	0,9	1,3	1,8	100,0	100,0	100,0
Blovice	0,8	0,0	0,5	100,0	-	100,0
Nepomuk	1,1	1,1	1,1	100,0	100,0	100,0
Horažďovice	1,1	5,7	2,8	100,0	42,9	80,0
Sušice	1,3	2,1	1,6	88,9	80,0	90,9
Klatovy	2,2	2,7	2,2	100,0	72,3	81,6
Domažlice	2,5	2,4	3,5	71,4	81,8	59,2
Horšovský Týn	1,1	1,6	1,0	100,0	100,0	100,0
Stříbro	2,1	1,1	1,5	72,7	100,0	100,0
Tachov	3,2	4,3	5,9	66,7	36,0	46,2
Celkem	2,1	2,6	2,7	81,9	63,9	66,1

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

V mateřských školách převažovaly mezi dětmi se zdravotním postižením děti se závažnými vadami řeči (viz graf 10). V roce 2018 jich v kraji bylo celkem 251. Děti s více vadami (103) bylo více než 100. Vyšší zastoupení měly děti se závažnými vývojovými poruchami (66).

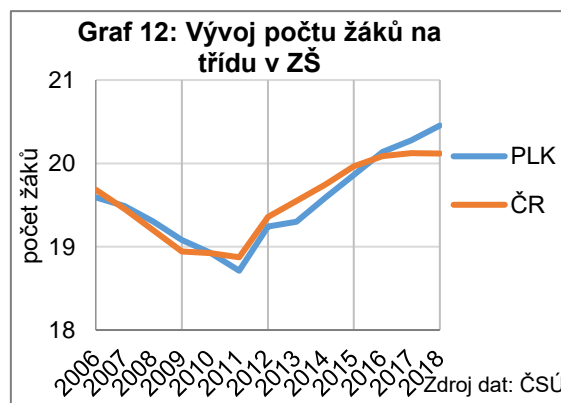
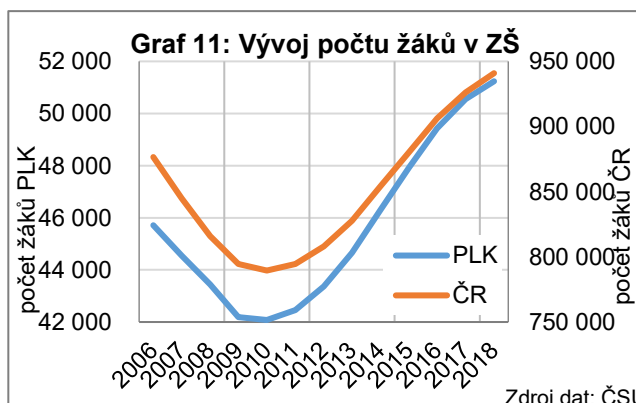
Více než 43 % dětí se zdravotním postižením navštěvovalo mateřské školy ve SO ORP Plzeň. Více než 11 % této skupiny dětí bylo v MŠ ve SO ORP Kralovice a 10 % ve SO ORP Rokycany.

6.2 Základní školy

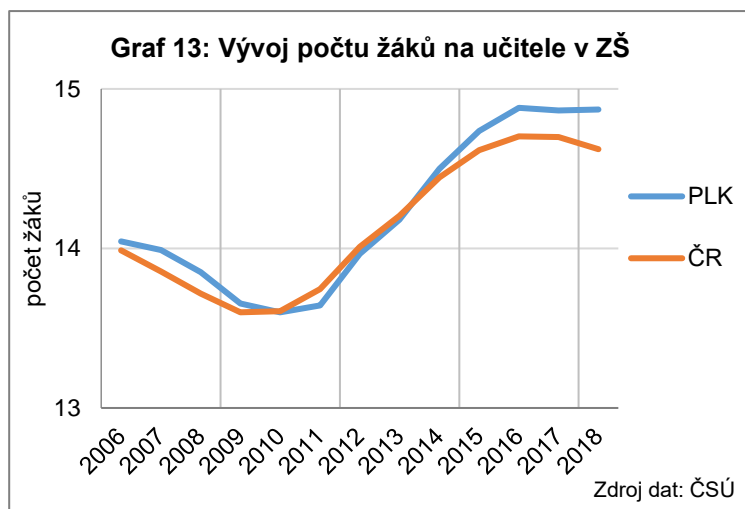
Vývoj počtu žáků ZŠ v Plzeňském kraji a České republice v letech 2006-2018 zachycuje graf 11. V Plzeňském kraji, stejně jako v České republice klesal počet žáků až do roku 2010. Od té doby počet žáků základních škol roste, avšak v Plzeňském kraji intenzivněji, a to o 22 %. V rámci České republiky byl tento nárůst ve stejném období necelých 19 %.

Počet žáků na třídu základních škol v Plzeňském

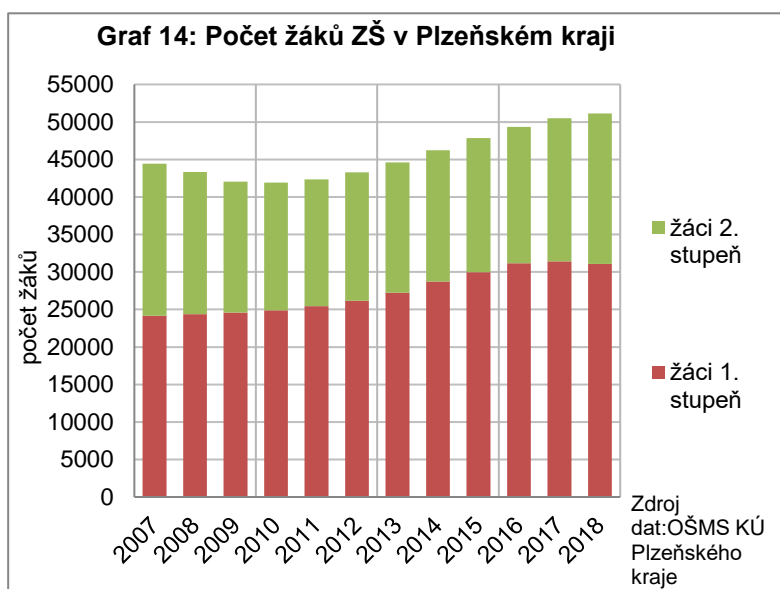
kraji v letech 2006-2018 po většinu období kopíroval celorepublikový vývoj (viz graf 12). Do roku 2011 počty žáků ve třídách klesaly a v následujících letech naopak rostly. Od roku 2016 byly počty žáků ve třídách v České republice stabilní, v Plzeňském kraji stále rostly. Z grafu je zřejmé, že v posledních letech byly třídy ZŠ v Plzeňském kraji oproti ČR naplněnější.

Také vývoj počtu žáků na učitele byl v letech 2006-2018 v Plzeňském kraji a České republice podobný (viz graf 13). K výraznějšímu odklonu došlo od roku 2015, kdy se v Plzeňském roce výrazněji zvýšil počet žáků na jednoho učitele oproti průměru v České republice.

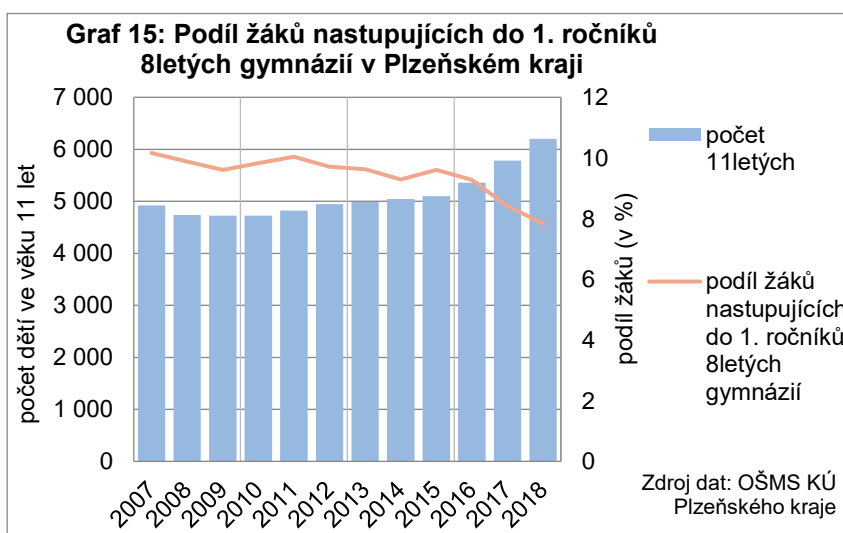

Síť základních škol v Plzeňském kraji v dané obci dokládá mapa 3. Vzhledem k růstu počtu žáků na prvním stupni začaly vznikat školy nové, jejich zřizovatelem byl v naprosté většině soukromý subjekt. Poměrně vysoký počet neúplných ZŠ, zejména ve venkovských oblastech kraje, má výraznou roli při stabilizaci obyvatelstva v tomto území.

Nejnižší počet žáků ZŠ byl v Plzeňském kraji v roce 2010 (necelých 42 tis.), od té doby počty žáků rostly (viz graf 14). Počty žáků na 1. stupni rostly již od roku 2008, a to až do roku 2017, kdy bylo dosaženo maxima (31,4 tis.). V následujícím roce už počty žáků 1. stupně mírně klesly. Od roku 2012 začaly růst počty žáků i 2. stupně, a to až do konce sledovaného období (20 tis.). Celkově vrostly počty žáků ZŠ od roku 2010 o 22 % na 51,2 tis.

V Plzeňském kraji průměrně odcházelo na víceletá gymnázia v letech 2007-2018 celkem 643 žáků, z toho 75 % žáků nastoupilo do 1. ročníků 8letých gymnázií. Počet nastupujících do 1. ročníků 8letých gymnázií byl velmi stabilní (od 454 žáků v roce 2009 do 500 v roce 2007). Proto podíl těchto žáků na počtu dětí příslušného věku (11 let) v Plzeňském kraji závisí na vývoji počtu této věkové skupiny (viz graf 15). Z tohoto důvodu byl

nejvyšší podíl na začátku sledovaného období (cca 10 %), kdy byly počty 11letých nižší než na konci sledovaného období. Vzhledem k rostoucím počtům dětí v populaci od roku 2015 podíl žáků nastupujících do 1. ročníků 8letých gymnázií klesl na 8 % v roce 2018. Na 6letá gymnázia odcházelo studovat okolo 3 % 13letých.

6.2.1 Vývoj základních škol podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Vývoj počtu žáků v jednotlivých SO ORP v Plzeňském kraji stručně dokumentuje tabulka 6 v textu. Srovnává počet žáků celkem a na obou stupních v letech, kdy byly počty žáků nejnižší, nejvyšší a v posledním sledovaném roce, tedy 2018. Zároveň ukazuje index mezi minimem a stavem v posledním roce.

Tabulka 6: Vývoj počtu žáků v ZŠ ve SO ORP Plzeňského kraje v letech 2006-2018

	Žáci celkem			Žáci 1.stupeň				Žáci 2.stupeň			
	2010	2018	index 18/ min	2006	2017	2018	index 18/ min	2006	2011	2018	index 18/ min
Plzeň	13044	17745	137	7295	10761	10746	147	6145	5049	6646	132
Nýřany	3546	4504	129	2066	2845	2758	133	1696	1440	1700	122
Kralovice	1719	1851	109	989	1144	1107	114	911	704	729	108
Rokycany	3384	4089	121	1957	2438	2484	128	1809	1415	1586	113
Přeštice	1769	2114	120	1009	1279	1300	129	906	725	799	111
Stod	1631	2011	124	915	1234	1211	135	819	694	763	113
Blovice	794	994	125	476	629	600	129	454	335	388	129
Nepomuk	856	963	113	506	580	555	120	455	374	406	114
Horažďovice	1033	1137	111	566	630	622	113	605	461	499	110
Sušice	1462	1933	132	882	1173	1141	129	779	595	764	132
Klatovy	3998	4566	114	2240	2702	2662	119	1969	1589	1862	117
Domažlice	3216	3667	114	1872	2236	2212	119	1635	1267	1423	112
Horšovský Týn	1228	1504	122	632	883	846	134	584	485	648	134
Stříbro	1285	1502	117	789	877	865	116	730	500	616	128
Tachov	2656	3224	122	1569	1999	1981	129	1301	1071	1235	115
Celkem	41621	51804	124	23763	31410	31090	131	8512	6677	7841	117

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

K největšímu zvýšení počtů žáků došlo ve SO ORP Plzeň, kde počet žáků od roku 2009 vzrostl o 37 %. O více než 30 % se zvýšil počet žáků také ve SO ORP Sušice. Příměstský SO ORP Nýřany se zařadil na 3. místo s nárůstem o 29 %.

Nejnižších podílů dosáhly většinou SO ORP, které na konci sledovaného období měly počty žáků nižší než v roce 2006. Nejméně, a to o 9 %, vzrostl počet žáků ZŠ ve SO ORP Kralovice. Jen o 11 % se navýšil počet žáků základním školám ve SO ORP Horažďovice. Za pozornost stojí nárůst počtu žáků ZŠ jen o 14 % v početně významných SO ORP Klatovy a Domažlice.

V tabulce 7 jsou uvedeny počty žáků ve třídách v letech, kdy bylo dosaženo v Plzeňském kraji minima a maxima, rovněž počty v roce 2018. Dále je uvedena hodnota indexu mezi minimálním počtem a počtem v roce 2018. Tabulka 7 ukazuje i průměrné počty žáků ve třídách v letech 2006-2018.

Tabulka 7: Vývoj počtu žáků na třídu v ZŠ ve SO ORP Plzeňského kraje v letech 2006-2018

	Žáci celkem				Žáci 1. stupeň					Žáci 2. stupeň				
	2011	2018	index 18/ min	Ø 2006-2018	2011	2016	2018	index 18/ min	Ø 2006-2018	2006	2011	2018	index 18/ min	Ø 2006-2018
Plzeň	19,7	21,1	108	20,3	19,7	20,9	20,8	106	20,2	20,7	19,6	22,2	117	20,5
Nýřany	18,6	20,4	109	19,3	18,7	20,7	20,7	111	19,7	20,9	18,5	19,3	109	18,7
Kralovice	16,2	17,8	110	17,6	16,2	19,0	17,9	110	17,7	19,0	16,0	17,4	108	17,2
Rokycany	19,6	21,0	108	20,1	19,5	20,4	21,1	115	19,7	20,8	19,7	20,6	105	20,5
Přeštice	19,1	20,9	110	20,0	17,3	19,6	20,0	116	19,4	22,1	22,0	22,8	118	21,2
Stod	19,4	19,9	103	20,6	17,9	21,3	20,9	117	20,4	22,8	19,8	20,6	105	21,0
Blovice	18,9	19,9	105	19,9	19,1	20,0	19,4	101	20,1	21,6	18,6	20,4	115	19,5
Nepomuk	16,6	18,5	111	17,7	16,9	19,0	17,9	106	18,8	19,0	16,3	19,3	120	17,3
Horažďovice	17,1	17,8	105	17,9	17,9	17,6	17,3	101	18,0	21,6	15,9	17,8	114	17,7
Sušice	18,7	21,2	116	19,4	19,4	19,8	20,7	114	19,5	21,1	16,1	21,2	133	18,0
Klatovy	19,9	21,2	109	20,3	19,8	21,0	20,6	106	20,2	20,1	20,1	21,7	113	20,3
Domažlice	19,3	20,5	106	20,2	18,7	20,2	19,9	107	19,4	23,4	20,1	21,2	106	21,4
Horšovský Týn	17,5	19,3	112	18,1	17,4	20,0	18,4	108	18,3	18,8	17,3	20,3	126	17,6
Stříbro	17,9	20,9	117	19,1	18,7	19,9	21,6	120	19,4	22,1	16,7	19,9	119	18,6
Tachov	17,8	20,0	112	18,8	18,1	19,6	20,2	115	18,7	19,4	17,3	19,6	113	18,8
Celkem	18,9	20,5	108	19,7	18,8	20,4	20,3	108	19,6	20,8	18,1	20,5	113	19,2

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

V Plzeňském kraji v letech 2014-2018 připadlo na jednoho učitele více než 15 žáků (viz tabulka 8). Ve většině SO ORP se se tento počet od roku 2014 zvýšil. Výjimkou byly např. SO ORP Nepomuk a Blovice. Nejvíce žáků na učitele připadlo v roce 2018 v základních školách SO ORP Přeštice (17,1) a Plzeň (16,4). Necelých 14 žáků připadne na učitele ve správním obvodě obce s rozšířenou působností Kralovice, Horažďovice a Nepomuk.

Tabulka 8: Vývoj počtu žáků na učitele v ZŠ ve SO ORP Plzeňského kraje v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	Ø 2014 - 2018
Plzeň	15,8	16,0	16,2	16,4	16,4	16,2
Nýřany	14,8	14,9	15,2	15,2	15,5	15,1
Kralovice	12,8	13,3	13,3	13,5	13,3	13,2
Rokycany	14,6	14,8	15,0	15,2	15,4	15,0
Přeštice	16,2	16,2	16,6	16,7	17,1	16,5
Stod	14,9	15,1	15,4	15,2	14,9	15,1
Blovice	15,0	15,4	15,7	15,5	14,6	15,2
Nepomuk	14,0	14,4	13,8	13,8	13,8	14,0
Horažďovice	13,2	13,9	13,6	13,3	13,3	13,4
Sušice	14,8	15,0	14,5	14,5	14,7	14,7
Klatovy	15,3	15,1	15,2	15,3	15,1	15,2
Domažlice	14,9	15,0	15,0	15,0	14,8	14,9
Horšovský Týn	13,8	14,6	14,9	14,8	14,4	14,5
Stříbro	13,6	14,2	14,4	14,6	14,4	14,2
Tachov	14,8	15,0	15,3	15,4	15,6	15,2
Celkem	15,0	15,2	15,3	15,5	15,4	15,3

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

6.2.2 Výsledky standardizovaných přijímacích zkoušek

Následující tabulky ukazují výsledky standardizovaných přijímacích zkoušek na maturitní obory v letech 2017 a 2019 podle SO ORP. Tabulka 9 srovnává výsledky z českého jazyka a tabulka 10 z matematiky. Obě tabulky sledují vážený průměr podle počtu uchazečů za 4leté, 6leté a 8leté obory a rovněž průměrnou hodnotu procentních skóre za všechny obory.

Porovnáním obou tabulek dokládá, že žáci v Plzeňském kraji byli ve všech letech úspěšnější v českém jazyce. Nejhorší průměrné výsledky, a to jak v českém jazyce, tak i v matematice měli žáci základních škol ve SO ORP Blovice, Stříbro a Tachov.

Tabulka 9: Výsledky standardizovaných přijímacích zkoušek podle SO ORP Plzeňského kraje v letech 2017 a 2019 - Český jazyk

ČJ	4leté obory			6leté obory			8leté obory			průměr celkem		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Blovice	55,4	60,7	53,2				52,2	47,1	50,7	54,4	56,7	52,2
Domažlice	60,9	65,1	60,5	51,9	56,2	50,4	54,5	47,0	43,9	59,0	61,3	56,1
Horažďovice	66,9	68,4	60,8							66,9	68,4	60,8
Horšovský Týn	62,8	67,6	56,4		72,0					62,8	67,7	56,3
Klatovy	68,3	67,7	61,4	59,8	57,8	54,7	51,7	49,9	47,3	65,1	64,6	59,4
Kralovice	63,8	65,0	63,0				46,5	47,8	46,1	61,8	60,6	58,4
Nepomuk	59,8	69,3	59,7				50,8			59,1	69,3	59,7
Nýřany	62,9	64,9	60,7	65,3		62,8	55,1	60,0	54,1	62,0	64,0	60,3
Plzeň	63,6	65,2	61,9	57,8	55,8	56,1	57,9	57,1	57,0	61,6	62,1	60,0
Přeštice	66,8	66,8	66,8	67,0			59,7	58,9	57,2	65,8	66,1	65,7
Rokycany	59,5	63,9	58,2				51,5	44,1	47,7	58,3	60,3	56,4
Stod	63,7	70,5	65,2				60,9	58,3	43,8	63,3	69,1	63,1
Stříbro	57,8	55,4	53,1				49,9	49,2	38,2	54,5	53,2	49,4
Sušice	60,8	62,1	56,6				52,1	49,3	39,8	59,1	59,1	54,0
Tachov	55,8	59,3	55,0	55,0	48,5	50,2	46,1	47,9	50,4	54,3	56,3	53,5
Celkem SŠ	62,7	65,1	60,6	57,4	55,4	54,3	55,4	54,3	53,4	61,0	62,2	58,7

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

Tabulka 10: Výsledky standardizovaných přijímacích zkoušek podle SO ORP Plzeňského kraje v letech 2017 a 2019 - Matematika

M	4leté obory			6leté obory			8leté obory			průměr celkem		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Blovice	37,1	33,7	32,0				48,6	34,8	37,6	41,0	34,0	34,2
Domažlice	48,0	41,6	45,4	40,9	41,6	45,0	47,9	34,4	28,7	47,4	40,5	42,6
Horažďovice	50,9	39,4	41,0							50,9	39,4	42,5
Horšovský Týn	44,4	37,5	39,5		63,5					44,4	38,6	39,2
Klatovy	52,6	39,1	44,2	40,2	35,8	43,7	42,0	34,5	33,5	49,8	38,2	43,3
Kralovice	46,6	37,5	46,5				44,4	34,6	29,6	46,3	36,8	41,9
Nepomuk	43,3	38,6	43,7				48,0			43,6	38,6	43,7
Nýřany	49,7	39,2	46,4	54,7		48,5	50,3	47,5	42,5	49,9	40,7	46,2
Plzeň	51,0	37,8	46,0	44,4	40,3	47,7	54,9	43,1	45,5	51,9	39,6	45,9
Přeštice	55,2	43,2	49,6	52,0			63,3	55,4	48,0	56,2	44,2	49,4
Rokycany	44,6	38,2	42,5				52,1	34,3	35,0	45,8	37,5	41,2
Stod	52,0	42,2	48,0				63,0	46,2	43,6	53,3	42,7	47,6
Stříbro	46,5	32,8	31,2				39,7	33,0	24,3	43,6	32,8	29,9
Sušice	48,2	40,4	42,1				50,3	34,7	29,2	48,6	39,1	40,1
Tachov	43,3	32,9	33,7	37,5	36,7	37,4	47,2	32,5	37,1	43,1	33,6	34,9
Celkem SŠ	49,1	38,5	44,2	42,4	39,4	44,9	52,1	40,7	41,3	49,4	39,0	43,6

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

Nejvíce žáků konalo přijímací řízení na 4leté maturitní obory. Tabulka 11 ukazuje podíl žáků 9. ročníků ZŠ konajících přijímací řízení na 4leté maturitní obory podle SO ORP v letech 2017 a 2018. Celkově meziročně podíl klesl o téměř 2 p. b.

Z tabulky vyplývá, že nejnižší podíl žáků konajících přijímačky v obou letech byl ve SO ORP Stříbro a Horšovský Týn. Naopak ve SO ORP Plzeň jak v roce 2017, tak i roce následujícím, konalo přijímací řízení více než 70 % deváťáků. Ačkoli mezi roky 2017 a 2018 došlo k poklesu tohoto podílu.

Meziročně ubylo nejvíce konajících přijímacích zkoušky do 4letých maturitních oborů v SO ORP Stod a Sušice. Naopak nejvíce jich přibývalo v SO ORP Stříbro, avšak i tak zde zůstaly podíly nejvyšší v Plzeňském kraji (viz výše).

Tabulka 11: Podíl žáků konajících přijímací zkoušky na 4leté obory na žácích 9. roč.

	2017	2018	Rozdíl
Přeštice	69,5	72,7	3,2
Plzeň	75,5	72,0	-3,5
Klatovy	68,9	70,8	1,9
Rokycany	70,1	69,7	-0,4
Horažďovice	68,8	68,5	-0,2
Nýřany	67,3	66,9	-0,4
Domažlice	69,1	66,1	-3,1
Nepomuk	65,3	64,4	-0,9
Kralovice	72,9	63,5	-9,4
Sušice	69,5	62,6	-6,9
Stod	75,2	61,9	-13,3
Tachov	60,0	61,2	1,2
Blovice	69,0	60,6	-8,5
Horšovský Týn	55,5	60,0	4,5
Stříbro	43,4	56,3	12,9
Celkem	69,6	67,9	-1,7

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

6.2.3 Cizinci v základních školách

Vzhledem k výraznému růstu počtu cizinců v Plzeňském kraji (viz podkapitola Cizinci 4.3) je třeba věnovat pozornost rovněž vývoji počtu cizinců v základních školách. Tabulka 12 ukazuje vývoj podílů cizinců v základních školách v Plzeňském kraji a

Tabulka 12: Vývoj podílu cizinců ZŠ v letech 2012-2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Plzeňský kraj	2,3	2,4	2,6	2,9	3,2	3,4	3,8
Česká republika	1,8	1,8	1,9	2,1	2,2	2,4	2,6

Zdroj dat: UIV

v České republice v letech 2012-2018. Ze srovnání vyplývá, že podíl této skupiny obyvatel byl po celé sledované období v Plzeňském kraji vyšší, než činil republikový podíl. Navíc v Plzeňském kraji tento podíl rostl vyšším tempem. Zatímco v České republice se zvýšil podíl cizinců v základních školách o 0,8 p. b., v Plzeňském kraji to bylo o 1,5 p. b. V mezikrajském srovnání se umístil Plzeňský kraj, shodně jako v případě podílů cizinců v MŠ na 3. místě.

Tabulka 13: Cizinci na ZŠ podle SO ORP Plzeňského kraje

	Žáci celkem	z toho cizinci	Podíl cizinců
Tachov	3207	235	7,3
Plzeň	17428	934	5,4
Domažlice	3667	184	5,0
Rokycany	4070	137	3,4
Stříbro	1490	49	3,3
Horšovský Týn	1494	43	2,9
Nepomuk	923	25	2,7
Klatovy	4549	101	2,2
Nýřany	4458	97	2,2
Stod	1974	42	2,1
Kralovice	1836	33	1,8
Přeštice	2083	36	1,7
Sušice	1911	23	1,2
Blovice	1026	11	1,1
Horažďovice	1121	12	1,1
Celkem	51237	1962	3,8

Zdroj dat: UIV

Tabulka 13 ukazuje podíl cizinců v základních školách podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností Plzeňského kraje v roce 2018. Nejvyšší podíl cizinců byl v ZŠ v SO ORP Tachov, a to více než 7 %. Více než 5 % cizinců navštěvovalo základní školy v SO ORP Plzeň a rovných 5 % v SO ORP Domažlice. Nejmenší podíl cizinců měly v roce 2018 základní školy v SO ORP Blovice, Horažďovice a Sušice.

6.2.4 Neaprobovaná výuky základních škol

V Plzeňském kraji se na základních školách v roce 2018 týdně odučilo neaprobovaně téměř 20 % hodin (viz tabulka 14). Mezi okresy kraje však byly značné rozdíly. Více než 30 % hodin nebylo odučeno pedagogy s příslušnou aprobační v okrese Tachov. Naopak poloviční podíl, než v tomto okrese měly základní školy v okresech Plzeň-město.

Za pozornost stojí rovněž více než 50 % podíl neaprobované výuky v základních školách speciálních v okrese Tachov.

Tabulka 14: Podíl neaprobované výuky v ZŠ v okresech Plzeňského kraje v roce 2018

	Podíl neaprobované výuky (%)							
	PM	PS	RO	PJ	KT	DO	TC	PLK
ZŠ celkem	14,8	21,7	20,6	22,6	15,8	21,1	30,7	19,2
ZŠ úplné	15,1	21,7	22,5	22,7	16,0	20,9	30,2	19,6
ZŠ pouze 1.stupeň	20,6	11,2	12,3	19,0	10,6	24,9	20,4	16,7
ZŠ pouze 2.stupeň	x	x	29,5	x	x	x	x	29,5
ZŠ speciální	8,7	28,5	0,0	26,2	30,4	17,7	52,9	15,8

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

Podíl neaprobované výuky podle skupin předmětů a okresů ukazuje tabulka 15. Na první pohled je zřejmý vyšší podíl neaprobované výuky u obou stěžejních cizích jazyků **německého** a **anglického**, který činil ve školním roce 2018/19 více než 30 % v celém Plzeňském kraji. Za extrémní lze považovat téměř 75 % podíl neaprobované výuky němčiny v okrese Plzeň-sever a 63 % podíl neaprobované angličtiny v okrese Tachov.

Tabulka 15: Podíl neaprobované výuky v ZŠ v okresech Plzeňského kraje v roce 2018 podle skupin předmětů

	Podíl neaprobované výuky (%)							
	PM	PS	RO	PJ	KT	DO	TC	PLK
ZŠ celkem	14,8	21,7	20,6	22,6	15,8	21,1	30,7	19,2
1. stupeň (vyjma ICT a cizích jazyků)	10,2	10,6	13,5	14,5	6,9	14,9	19,9	12,1
Německý jazyk (1. i 2. st.)	32,0	74,3	39,2	42,9	9,9	26,4	44,9	33,7
Anglický jazyk (1. i 2. st.)	23,0	32,7	33,1	34,2	25,5	36,2	63,0	31,0
Ostatní cizí jazyky (1. i 2. st.)	5,7	39,2	7,4	10,0	0,0	0,0	50,0	16,0
Český jazyk a literatura (jen 2. st.)	3,9	6,2	7,3	6,7	8,6	6,6	5,1	5,9
ICT (1. i 2. st.)	53,5	68,1	65,0	66,4	63,8	52,2	72,6	60,5
Fyzika	18,8	43,0	50,0	44,8	32,6	24,3	46,2	33,7
Přírodopis	10,0	24,3	9,4	8,8	18,1	13,6	32,7	15,9
Chemie	4,7	14,3	5,6	7,8	30,2	24,2	25,0	14,8
Matematika (jen 2. st.)	10,4	12,3	1,3	10,7	10,2	17,0	14,4	11,0
Svět práce (jen 2. st.)	57,3	68,9	89,2	87,6	52,5	39,4	71,3	61,8
Ostatní společenské vědy (jen 2. st.)	41,7	41,8	56,2	64,3	44,8	51,9	47,8	47,7
Umění a kultura (jen 2. st.)	26,8	41,2	36,4	37,2	40,4	47,3	55,0	37,1
Zeměpis	20,3	21,0	33,6	30,0	29,4	16,1	36,9	25,8
Dějepis	8,1	25,7	5,6	12,4	8,0	15,2	23,7	13,2
Tělesná výchova (jen 2. st.)	10,0	33,7	36,1	30,7	21,9	36,5	47,1	23,7
2. stupeň ZŠ speciální	8,4	98,6	0,0	19,3	27,9	0,0	44,2	19,4
1. stupeň ZŠ speciální	2,2	18,3	0,0	30,3	14,8	0,0	59,9	9,9
Předmět spec.ped.péče	0,0	5,6	0,0	0,0	100,0	30,0	100,0	5,2

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

Relativně nízký podíl neaprobované výuky byl na **1. stupni ZŠ** (vyjma ICT a cizích jazyků). V případě **Českého jazyka** byla výuka realizována v naprosté většině pedagogy s příslušnou aprobací.

Ve skupině přírodovědných předmětů můžeme sledovat velké rozdíly v neaprobovanosti výuky na základních školách v okresech Plzeňského kraje. Extrémní podíl napříč okresy měla neaprobovaná výuka skupiny předmětů **ICT** (61 %). Nejnižší podíl neaprobované výuky byl v okrese Domažlice, ale i zde to bylo více než 50 %. V okrese Tachov dosáhl téměř 73 %.

Více než třetina hodin **Fyziky** v Plzeňském kraji byla odučena neaprobovaně, avšak v meziokresním srovnání byly tyto podíly v širokém intervalu. Nejmenší podíl neaprobované fyziky byl v okrese Plzeň-město (19 %). Naopak v okrese Rokycany nebyla odučena pedagogy s příslušnou aprobací odučena ani polovina vyučovacích hodin.

Rovněž ve výuce **Přírodopisu** a **Chemie** byly z pohledu aprobované výuky značné meziokresní rozdíly. Nízké podíly neaprobované výuky obou těchto předmětů měly základní školy v okresech Plzeň-město, Rokycany a Plzeň-jih. Vysoké podíly ve výuce lze zaznamenat opět v okrese Tachov, v případě **Chemie** v okrese Klatovy.

Výuka **Matematiky** patřila mezi předměty s vysokou mírou aprobovanosti. Avšak mezi jednotlivými okresy byly značné rozdíly. Na jedné straně okres Rokycany (1,3 %) a na druhé okres Domažlice (17 %).

Skupina předmětů **Svět práce** byla téměř ve všech okresech převážně vyučována pedagogy bez potřebné aprobace. Pouze v okrese Domažlice byl podíl neaprobované výuky nižší než 50 % (39 %). V okresech Rokycany a Plzeň-jih se podíl tohoto typu výuky blížil dokonce 90 %!

Ani v případě další skupiny předmětů zahrnující **Ostatní společenské vědy** nebyla výuka z velké části realizována pedagogy s příslušnou aprobací. Ve všech okresech Plzeňského kraje podíl neaprobované výuky přesáhl 40 %. Nejvyšších podílů bylo dosaženo opět v okresech Rokycany a Plzeň-jih.

Značné rozdíly v podílech neaprobované výuky mezi okresy kraje měla výuka skupiny předmětů **Umění a kultura**. Nejnižší podíl v okrese Plzeň-město činil téměř 27 %, nejvyšší pak 55 % v základních školách v okrese Tachov.

Neaprobovaná výuka **Zeměpisu** byla v okresech Plzeňského kraje rovněž velmi rozdílná. Okres Domažlice měl tímto způsobem odučeno pouze 16 % hodin. Ve zbývajících okresech již tento podíl přesáhl 20 % a v okrese Tachov činil téměř 37 %.

Nízký podíl neaprobované výuky byl zaznamenán v rámci skupiny předmětů **Dějepis**. Výjimku tvořil okres Plzeň-sever s téměř 26 % a okres Tachov s 24 %.

Velké rozdíly mezi neaprobovanou výukou v území měla skupina předmětů **Tělesná výchova**. Nejnižší podíl tohoto typu výuky byl v základních školách v okrese Plzeň-město, a to 10 %. Ve zbývajících okresech již tento podíl přesáhl v jednom případě 20 % (okres Klatovy 22 %) v ostatních až 30 %. V okrese Tachov bylo odučeno neaprobovaně více než 47 % hodin tělesné výchovy na základních školách.

Velké územní rozdíly v aprobovanosti vykazovala výuka předmětů speciální pedagogiky. Výsledek je ale ovlivněn nízkými počty pedagogů.

6.2.5 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Růst podílu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) v základních školách

Tabulka 16: Vývoj počtu žáků ZŠ se SVP

	Podíl žáků se SVP			z toho zdrav. postižení		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Plzeň	11,7	12,3	13,5	99,1	90,5	86,0
Nýřany	6,8	8,3	7,9	99,0	94,7	87,0
Kralovice	6,7	9,5	10,8	98,4	84,2	87,0
Rokycany	8,3	10,9	12,3	97,8	85,1	84,4
Přeštice	6,7	9,4	11,2	97,8	95,4	90,3
Stod	8,8	11,4	12,2	100,0	90,0	89,4
Blovice	10,7	13,5	13,6	100,0	97,0	92,6
Nepomuk	5,0	7,3	8,9	100,0	82,6	77,9
Horáždovice	6,0	9,3	9,3	100,0	88,6	92,5
Sušice	5,7	8,4	9,2	100,0	87,0	89,3
Klatovy	6,6	8,5	11,0	86,3	85,1	83,7
Domažlice	10,0	12,6	13,6	93,2	89,2	95,6
Horšovský Týn	17,9	18,9	18,9	100,0	90,7	97,2
Stříbro	8,8	9,6	9,9	78,0	81,1	90,6
Tachov	7,1	7,9	9,6	98,2	92,0	88,3
Celkem	9,2	10,8	11,9	97,2	89,6	87,9

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

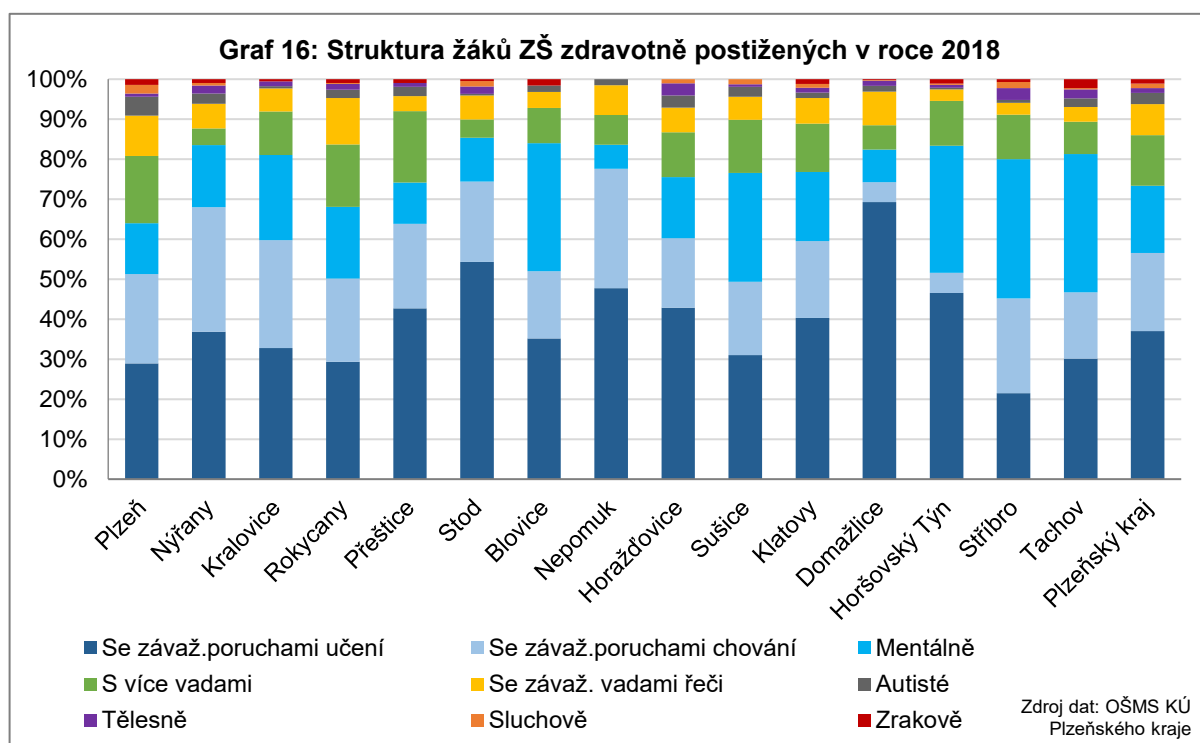
v Plzeňském kraji v posledních letech rostl (viz tabulka 16). V roce 2016 byl tento podíl 9 %, v roce 2018 téměř 12 %. Nejvíce tento podíl vzrostl v základních školách v SO ORP Nepomuk, dále ve SO ORP Klatovy a Přeštice.

Vysoké podíly této skupiny žáků v SO ORP Horšovský Týn, Blovice, Domažlice a Plzeň jsou způsobeny koncentrací žáků v základních školách určených pro žáky se SVP. Mapa 4 v příloze 4 doplňuje pohled o rozmístění žáků se SVP v sídlech ZŠ v kraji.

Tabulka rovněž dokládá, že většina žáků se SVP byla žáky

se zdravotním postižením, avšak tento podíl se v posledních letech snižoval ve prospěch podílu žáků s odlišnými kulturními a životními podmínkami.

Strukturu žáků se zdravotním postižením, kteří tvoří převážnou část žáků se SVP, podle SO ORP v roce 2018 ukazuje graf 16. V základních školách v tomto roce dominovali žáci s poruchami učení a poruchami chování. V Plzeňském kraji v roce 2018 bylo 37 % žáků se zdravotním postižením se závažnými poruchami učení. Nejvyšší podíl těchto žáků měly školy

ve SO ORP Domažlice (69 %) a Stod (54 %), podíly ve zbývajících správních obvodech se pohybovaly pod 50 %. Nejmenší podíl byl v ZŠ ve SO ORP Stříbro (22 %).

Necelou pětinu žáků se zdravotním postižením tvořila skupina žáků se závažnými poruchami chování. Nejvyšší podíl byl mezi žáky ZŠ ve SO ORP Nýřany, kde jako v jediném SO ORP podíl přesáhl 30 % (31 %). Méně než 10 % žáků s tímto postižením měly základní školy ve SO ORP Domažlice (5 %) a Horšovský Týn (5 %).

Téměř 17 % žáků základních škol v Plzeňském kraji se zdravotním postižením tvořili žáci s mentálním postižením. Více než 30 % takto zdravotně postižených žáků měly základní školy ve SO ORP Stříbro (35 %), Tachov (35 %), Blovice (32 %) a Horšovský Týn (32 %).

Více vad mělo téměř 13 % žáků se zdravotním postižením v Plzeňském kraji v roce 2018. Nejčastěji to bylo mezi žáky ve SO ORP Přeštice (18 %), Plzeň (17 %) a Rokycany (16 %).

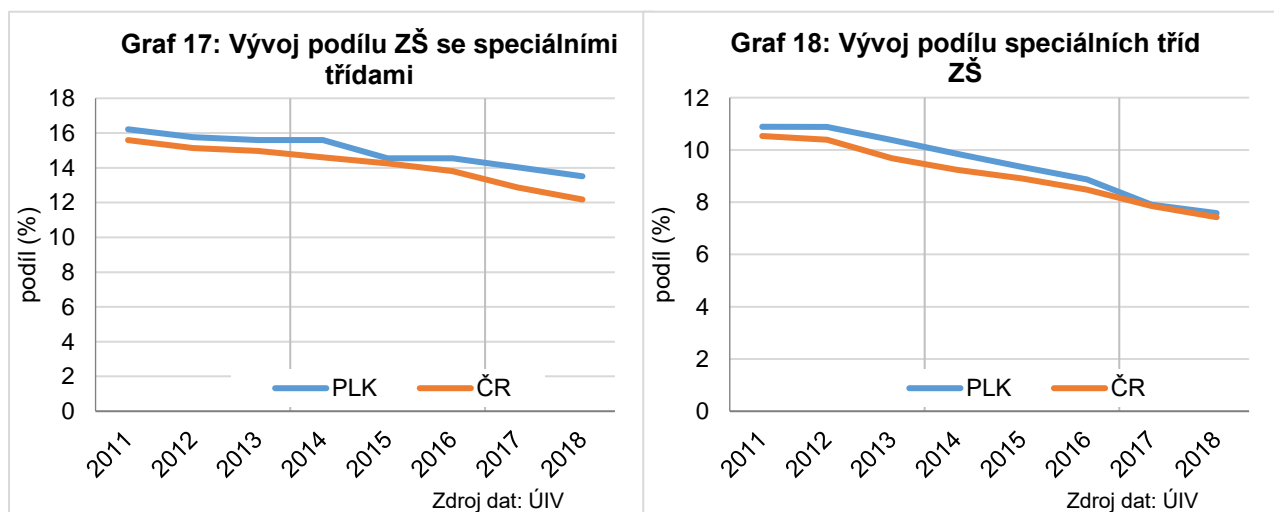
Poslední významnější skupinou žáků se zdravotním postižením byli žáci se závažnými poruchami řeči (8 % v Plzeňském kraji). Více než 10 % jich měly školy ve SO ORP Rokycany (12 %) a Plzeň (10 %).

Podíly autistů se ve skupině žáků základních škol se zdravotním postižením v roce 2018 ve SO ORP Plzeňského kraje pohybovaly do 5 % (SO ORP Plzeň).

6.2.6 Speciální třídy v základních školách v Plzeňském kraji

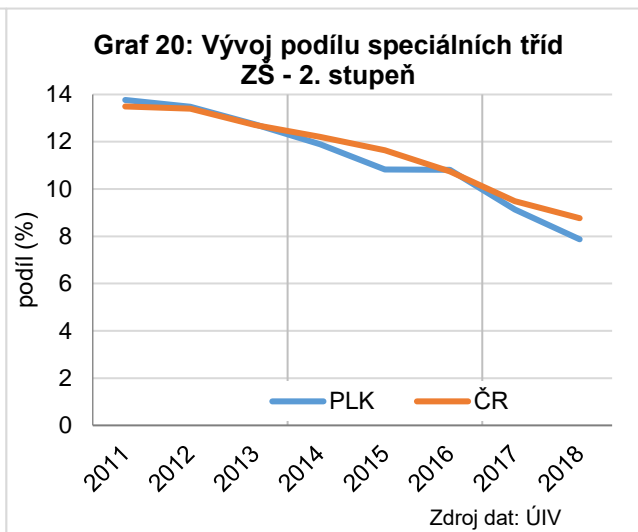
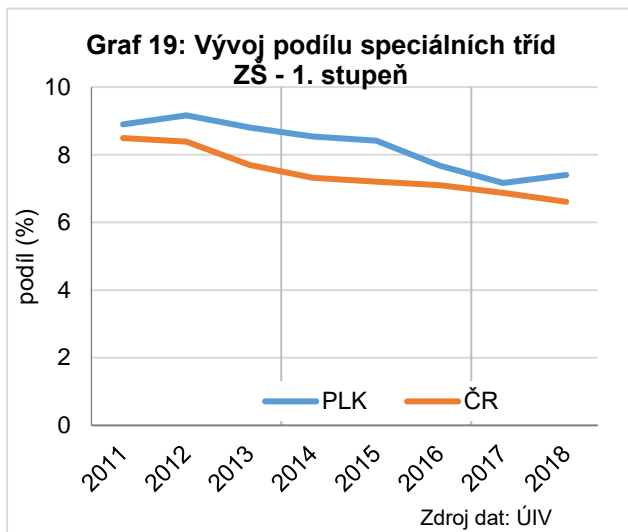
Počet základních škol se speciálními třídami v Plzeňském kraji klesl od roku 2010 z 36 na 28 v roce 2018. S tím samozřejmě klesal i jejich podíl na celkovém počtu základních škol (graf 17). Tento podíl klesl na 13,5 % v roce 2018, avšak stále se pohyboval nad celorepublikovým průměrem, který v tomto roce činil 12,2 %. Většina speciálních tříd v Plzeňském kraji byla součástí základních škol praktických, resp. základních škol speciálních.

Podíl speciálních tříd na celkovém počtu tříd ZŠ v Plzeňském kraji ve sledovaném období klesal, avšak zůstával nad celorepublikovým průměrem (viz graf 18). Počet těchto tříd v Plzeňském kraji klesl od roku 2010 z 247 na 186 v roce 2018.

Podíl speciálních tříd na 1. stupni ZŠ klesl ve sledovaném jak v Plzeňském kraji, tak i v rámci České republiky (graf 19). Na rozdíl od celorepublikového vývoje, lze v Plzeňském kraji mezi roky 2017 a 2018 sledovat opačný trend, tj. zvýšení podílu těchto tříd na celkovém počtu. Současně byl tento podíl v Plzeňském kraji po celé sledované období vyšší než v ČR.

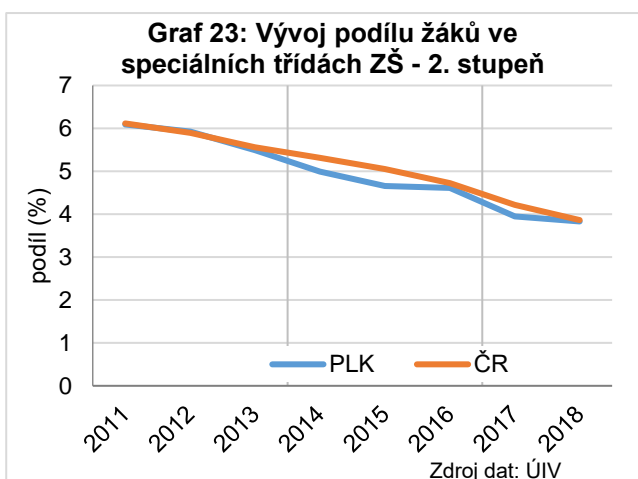
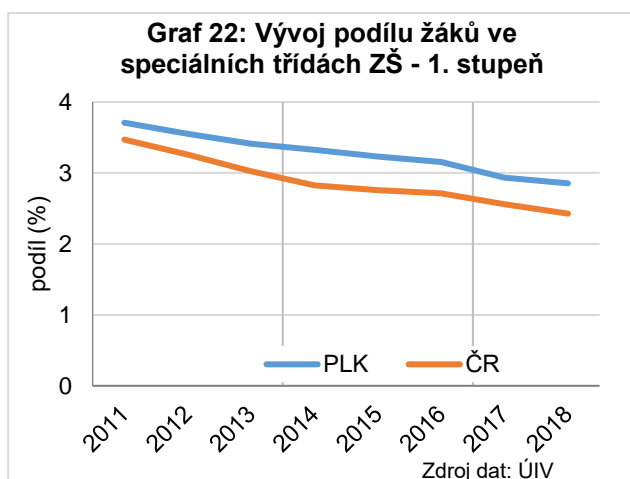
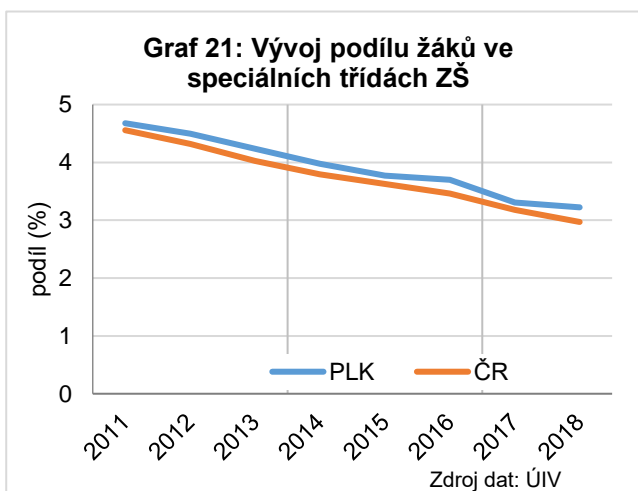
V případě vývoje podílu speciálních tříd 2. stupně došlo mezi roky 2011-2018 k významnému poklesu (graf 20). V Plzeňském kraji od roku 2010 klesl podíl speciálních tříd 2. stupně ZŠ o téměř 6 p. b., v rámci ČR to bylo jen necelých 5 p. b. V roce 2018 byl v Plzeňském kraji tento podíl (7,9 %) nižší než v ČR (8,8 %). Vyšší podíl měly speciální třídy 2. stupně ZŠ oproti 1. stupni, avšak v posledních letech se tento rozdíl mezi oběma stupni snižoval (grafy 19,20).

Speciální třídy základních škol v Plzeňském kraji navštěvovalo v roce 2018 celkem 1604 žáků, což bylo 3,2 % z celkového počtu žáků ZŠ. Ve sledovaném období klesl počet žáků v těchto třídách o 15 %.

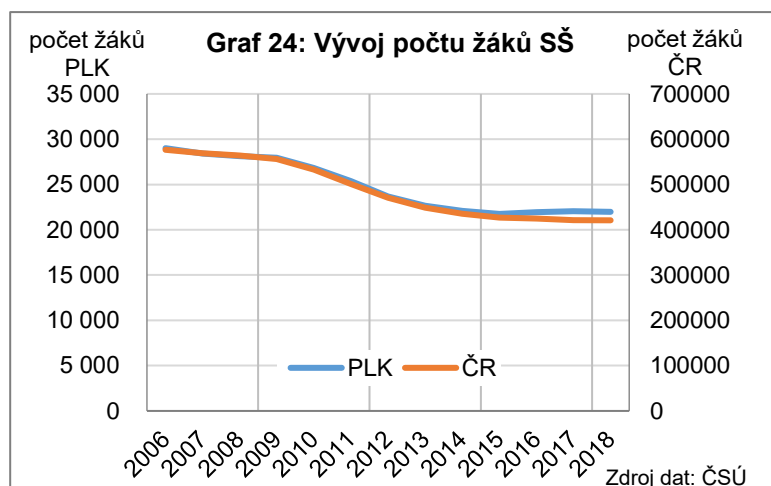
Klesající trend podílu počtu žáků ve speciálních třídách ZŠ lze sledovat i v rámci ČR (graf 21), kde byl však tento podíl nižší než v Plzeňském kraji. Zde došlo v posledních letech navíc ke stagnaci.

Podíl žáků ve speciálních třídách v Plzeňském kraji klesal jak na 1. tak na 2. stupni ZŠ (viz grafy 22, 23). Podíl žáků 1. stupně byl v kraji vyšší než v ČR, naopak v případě žáků 2. stupně se hodnota krajského podílu po většinu sledovaného období pohybovala pod hodnotou ČR. Rovněž pokles podílu žáků v těchto třídách na 2. stupni klesal intenzivněji.

6.3 Střední školy

Vývoj počtu žáků středních škol v Plzeňském kraji prošel podobným vývojem jako počet žáků v České republice, jak dokládá graf 24. Výraznější rozdíl ve vývoji lze zaznamenat na konci sledovaného období, kdy v rámci celé republiky počty žáků středních škol stále mírně klesaly, v Plzeňském kraji v letech 2016 a 2017 mírně vzrostly.

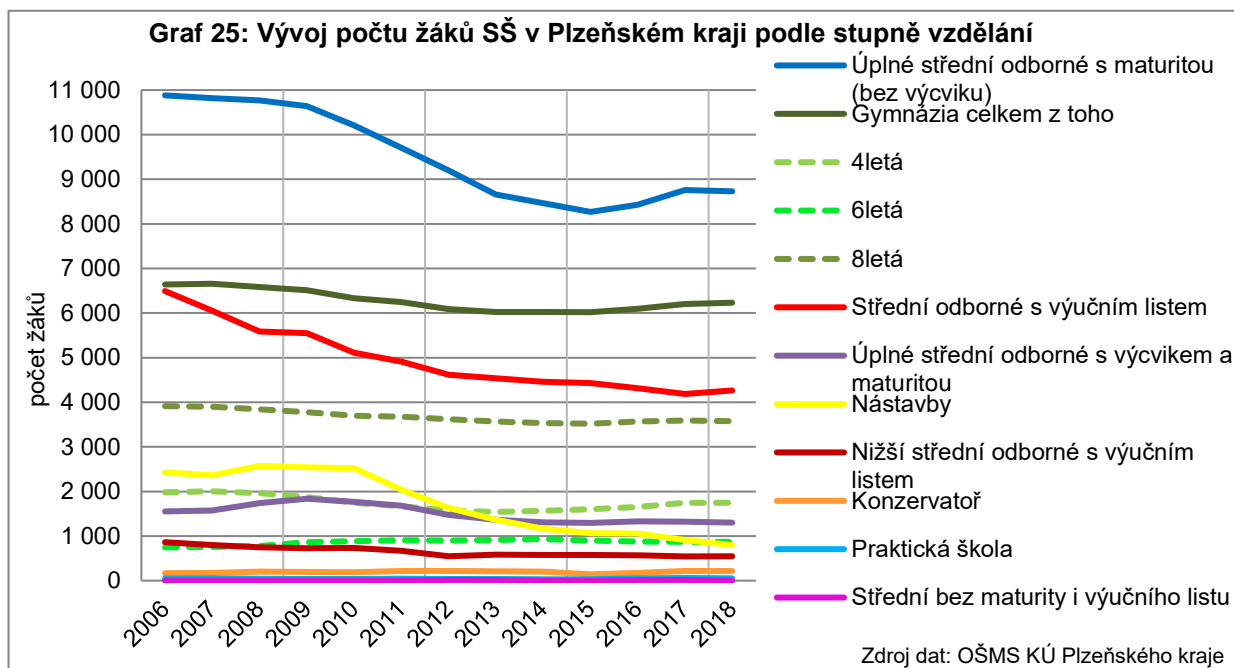
6.3.1 Vývoj počtu žáků středních škol v Plzeňském kraji podle stupně vzdělání

Síť středních škol byla v roce 2018 tvořena 54 středními školami, z toho 3 školy byly zřizovány církví, 8 škol bylo soukromých a zbývajících 43 zřizoval Plzeňský kraj. Součástí této sítě byla i Konzervatoř.

V roce 2018 navštěvovalo střední školy v Plzeňském kraji celkem 22,1 tis. žáků. Od roku 2016 se počty pohybovaly nad hranicí 22 tis. žáků. Nejméně žáků měly střední školy v roce 2015, a to 21,8 tis. Nejvíce žáků studovalo obory středního odborného vzdělání s maturitou (viz graf 25). Počty žáků těchto oborů klesaly až do roku 2015 (o 24 %). V následujících letech se počet žáků mírně zvýšil a na konci sledovaného období se stabilizoval na počtu 8,7 tis.

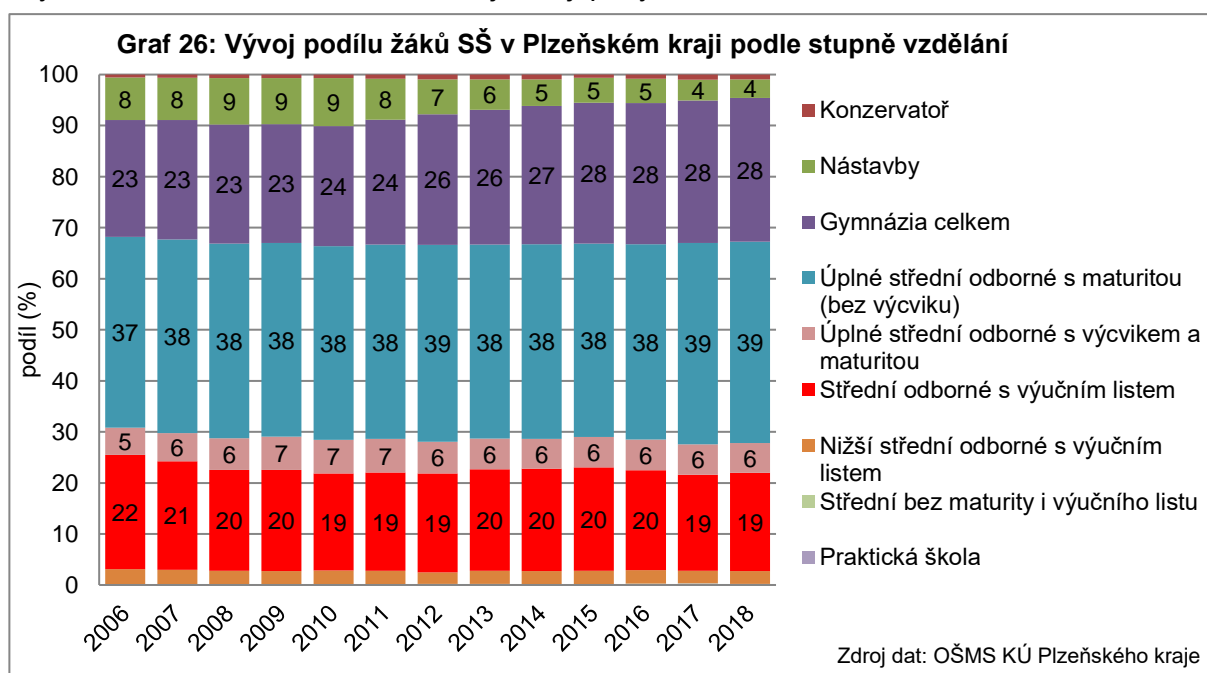
Další velmi početnou skupinou byli žáci gymnázií (více než 6 tis.). Jejich počty byly po celé sledované období velmi stabilní. Počty žáků oborů středního odborného vzdělávání s výučním listem klesly z 6,5 tis. žáků v roce 2006 na 4,2 tis. v roce 2017 (o 35 %). O třetinu klesl počet žáků nižšího středního vzdělání s výučním listem. V posledním sledovaném roce se počty žáků tohoto stupně zvýšily na cca 4,3 tis.

Počet žáků odborného vzdělávání s maturitou a odborným výcvikem rostl v období 2006 - 2009. V následujících letech klesl o téměř 30 % a stabilizoval se na 1,3 tis. žáků. Výrazně klesl počet žáků nástavbového studia v letech 2008-2018, a to o téměř 70 %.

V souvislosti se změnou počtu žáků se v letech 2006-2018 měnil i jejich podíl podle stupňů dosaženého vzdělání (viz graf 26). Výrazně klesl podíl žáků nástavbového studia z 9,4 % na 3,6 %. Vzrostl podíl gymnázií o 5,6 %, jež je důsledkem stabilních počtů žáků gymnázií při výrazném úbytku celkových počtů žáků SŠ ve sledovaném období. Mírně vzrostl podíl nejpočetnější skupiny žáků oborů odborného vzdělávání s maturitou.

Proměnlivý byl v celém sledovaném období podíl žáků středního odborného vzdělání s výučním listem. Od roku 2008 se nejčastěji pohyboval mezi 19 a 20 %.

6.3.2 Prostupnost regionálního školství

Velmi závažným tématem v Plzeňském kraji je také **míra dokončení studia na středních školách** podle stupně dosaženého vzdělání (viz Příloha 1: tabulka P13), neboť v posledních letech se tento ukazatel v kraji výrazně zvýšil – v případě maturitních oborů zejména v souvislosti se zavedením státní maturity.

Velké ztráty během studia měly obory nižšího odborného vzdělání s výučním listem (E), a to především 2leté obory. Tyto málo početné obory dokončila ve sledovaném období 2006-2018 méně než polovina žáků. Menší ztráty v průběhu studia měly 3leté obory tohoto stupně vzdělání. Studium dokončovalo téměř 60 % žáků, nejvíce žáků opouštělo obory v prvním roce. Od roku 2011 se tyto ztráty zvýšily na téměř čtvrtinu.

Obory s výučním listem (H) ztrácely během dokončování studia v letech 2015-2017 více než 33 % žáků. V roce 2018 klesl tento podíl opět pod 30 %. K nejvyšším ztrátám docházelo v posledním ročníku v posledních letech, když z nich nedokončilo více než 20 % žáků nastupujících do 3. ročníku. Vysoký podíl žáků opouští studium také v průběhu 1. ročníku (v průměru 14 %), avšak v posledních 2 letech se tento podíl snížil až na necelých 10 % v roce 2018.

Do ztrát během studia oborů odborného vzdělání s maturitou se promítlo především zavedení povinné státní maturity. Od roku 2011 se zvýšil podíl žáků, kteří nedokončili studium v posledním roce zhruba o 10 %. V posledních letech studium nedokončilo přibližně 30 % žáků.

Rovněž do studia oborů s maturitou a vyšším podílem odborného výcviku se výrazně promítly státní maturity. Od roku 2011 dokončuje studium přibližně polovina žáků. Naprostá většina z nich ukončila studium v posledním ročníku. Ještě horší situace byla mezi obory nástavbového studia, ty v posledních letech nedokončilo v případě 2letého studia téměř 80 % žáků u 3letých oborů více než 80 %.

6.3.3 Výsledky maturitních zkoušek

V letech 2011-2018 úspěšně složilo maturitu téměř 88 % žáků konajících tuto zkoušku na středních školách v Plzeňském kraji. Nejúspěšnější byli žáci v roce 2012, kdy jich maturitu složilo 90 % (viz tabulka 17). Nejnižšího podílu bylo dosaženo v letech 2016 a 2017 (86 %).

Nejúspěšnějšími maturanty ve sledovém období byli žáci oborů gymnázií. Žáci 8letých gymnázií vykonali tuto zkoušku téměř všichni. Rovněž žáci lyceí měli vysokou úspěšnost u maturit.

Mezi žáky odborných maturitních oborů byli po celé sledované období velmi úspěšnými žáci ekonomických oborů. Rovněž žáci stěžejních technických oborů (technické 1) se řadili mezi úspěšné s podílem okolo 90 %. Nejméně úspěšnými byli v tomto stupni vzdělání žáci zemědělských a ekologických oborů, jejichž úspěšnost se pohybovala ve sledovaném období okolo 80 %.

Žáci technických odborných oborů s maturitou a vyšším podílem odborného výcviku byli u maturitních zkoušek úspěšnější než žáci ostatních oborů tohoto stupně. Celkově však úspěšnost žáků tohoto stupně byla nižší.

Nejméně úspěšnými u maturit byli žáci nástaveb. Žáci početnější skupiny ostatních oborů (zejm. obor Podnikání) byli úspěšnější v posledních třech letech jen z poloviny.

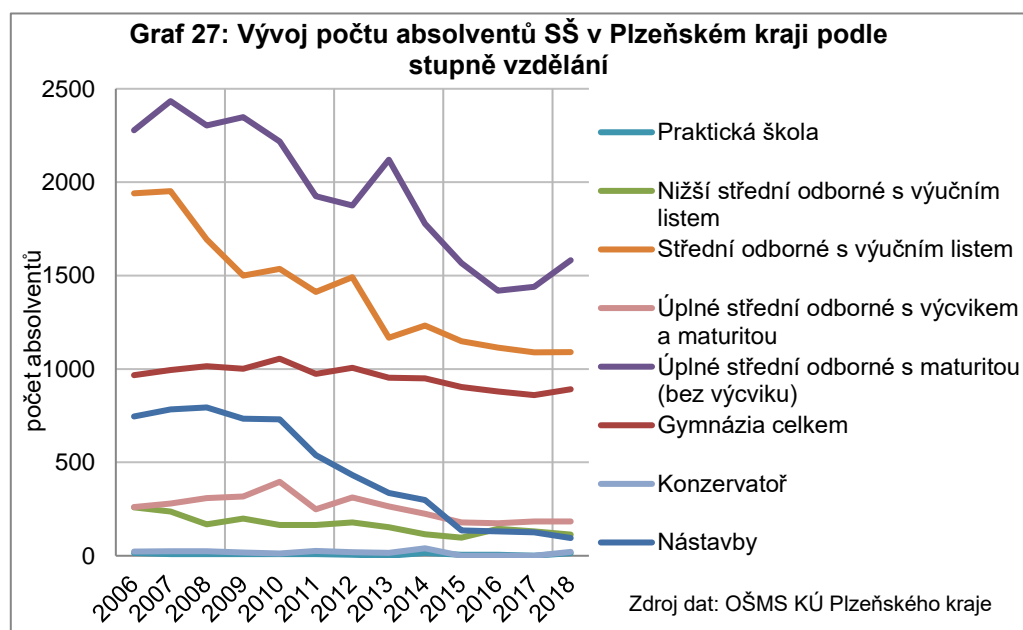
Tabulka 17: Výsledky celkové maturitní zkoušky (jarní i podzimní termín) - skupiny oborů

obor	stupeň	konali úspěšně							
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
gymnázium 4leté	G	100	97	99	98	98	96	98	96
gymnázium 6leté	G	100	99	97	99	97	99	99	99
gymnázium 8leté	G	100	99	99	99	100	99	98	100
lyceum	M	97	97	96	94	97	97	91	94
technické1	M	90	92	91	89	89	86	89	91
technické2	M	83	81	89	90	87	82	86	95
zemědělské, ekologické	M	83	79	82	85	83	77	73	77
zdravotnické	M	78	77	92	86	87	84	81	84
ekonomické	M	91	94	96	95	92	92	94	90
pedagogické, humanitní	M	84	89	88	79	80	78	79	86
hotelové, podnikatelské	M	90	91	92	90	85	83	89	84
umělecké	M	85	90	88	85	91	90	91	87
ostatní	L/0	69	81	71	72	66	74	68	72
technické	L/0	80	88	82	79	73	72	81	79
ostatní	L/5	69	78	72	76	61	52	54	54
technické	L/5	83	86	77	73	68	60	49	68
Celkem SŠ		87	90	89	89	87	86	86	88

Zdroj dat: Cermat

6.3.4 Absolventi středních škol

Od roku 2007 počet absolventů středních škol v Plzeňském kraji klesal až do roku 2017 (- 43 %). V posledním sledovaném roce vzrostl počet o téměř 140 absolventů (+4 %). Z grafu 27 je patrné, že nejvíce v posledním roce vzrostly počty absolventů oborů úplného středního vzdělání s maturitou (+10 %).

Počty absolventů středního odborného vzdělání s výučním listem klesaly od roku 2008 do roku 2018 (-44 %). V posledních letech se tento pokles zpomalil.

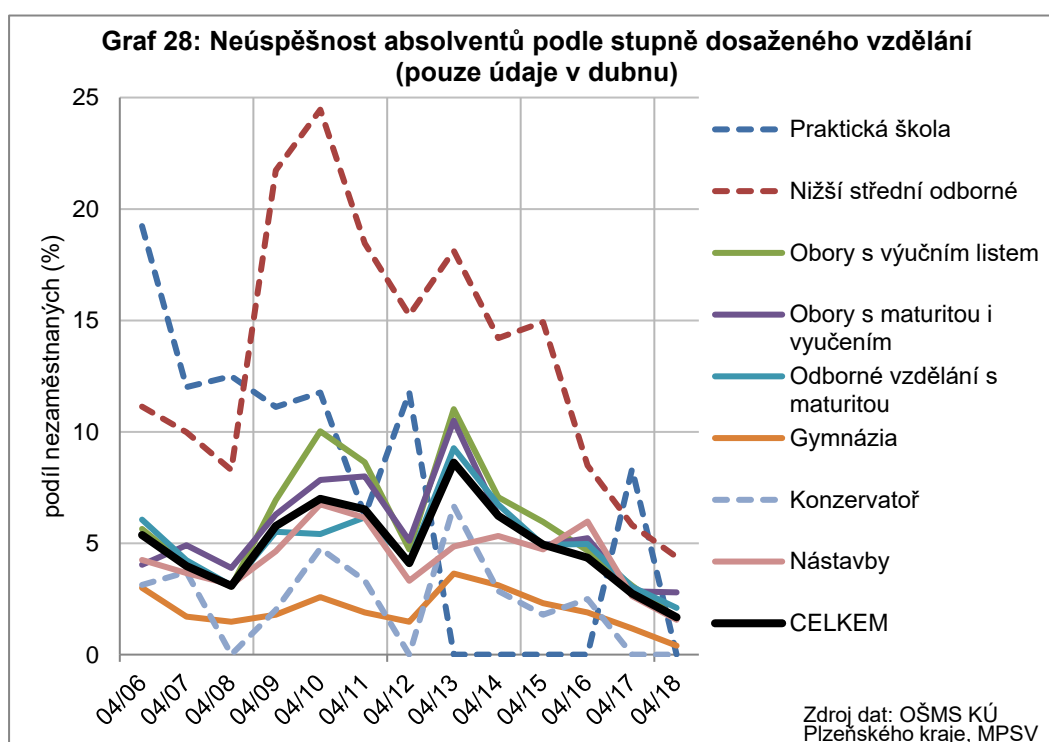
Počty absolventů gymnázií byly poměrně stabilní a pohybovaly se od 860 (2017) do 1 055 (2010). Výrazný úbytek, především v letech 2008-2015, měli absolventi oborů nástaveb. V letech 2008-2018 ubylo 88 % absolventů.

Absolventi nižšího středního vzdělání s výučním listem ubývali především od začátku sledovaného období do roku 2015, kdy počet klesl pod 100. V následujících letech se počty opět zvýšily.

6.3.5 Nezaměstnanost absolventů

Vývoj podílu nezaměstnaných absolventů středních škol v letech 2006-2018 v Plzeňském kraji podle stupně dosaženého vzdělání znázorňuje graf 28. Méně početné obory jsou v grafu uvedeny čárkovaně.

Z grafu je zřejmé, že od roku 2013 klesala míra nezaměstnanosti absolventů a v posledním sledovaném roce dosáhly všechny stupně minima. Po většinu sledovaného období, byla nejvyšší nezaměstnanost mezi absolventy nižšího středního odborného vzdělání s výučním listem. V roce 2018 byla 4,4 %. Zbývající stupně vzdělání měly neúspěšnost absolventů v posledním sledovaném roce do 3 %.

Příloha 2: Tabulka P17 ukazuje neúspěšnost podle jednotlivých oborů. Je zřejmé, že v letech 2010 a 2018 byla nezaměstnanost absolventů téměř všech oborů velmi nízká. Výjimku tvořily obory s velmi nízkými počty absolventů (např. Zednické práce, Výrobce a dekoratér keramiky, Kamnář, Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení, Telekomunikace).

6.3.6 Neaprobovaná výuka na středních školách

Tabulka 18 ukazuje podíl neaprobované výuky středních škol v Plzeňském kraji v roce 2018 za školy celkem, podle typu střední školy a současně podle typu vyučovaných předmětů, tj. podle zaměření učitele na učitele všeobecně vzdělávacích předmětů (VVP), učitele odborných předmětů (OP) a učitelé odborného výcviku (OV). Ve středních školách se v kraji odučilo necelých 7 % výuky neaprobovaně. Nejčastěji tímto způsobem vyučovali učitelé odborných předmětů (8 %), nejméně pak učitelé odborného výcviku (6 %).

Tabulka 18: Podíl neaprobované výuky SŠ v Plzeňském kraji podle zřizovatele v roce 2018

Typ SŠ	Celkem	Zaměření učitele		
		VVP	OP	OV
Celkem	6,9	6,7	8,0	6,0
SŠ bez mat.	15,4	31,4	17,3	7,4
Integr. SŠ	8,0	9,7	9,1	5,0
Konzervatoř	5,3	0,0	5,8	-
Gymnázia	3,1	3,1	3,2	-
SŠ s mat.	2,5	2,1	3,2	0,0

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

Největší podíl neaprobované výuky měly střední školy bez maturitních oborů, a to více než 15 % výuky. V rámci výuky všeobecně vzdělávacích předmětů bylo na těchto školách odučeno neaprobovaně více než 31 % hodin. Nejmenší podíl neaprobovanosti měla výuka odborného výcviku (7 %).

Střední školy s maturitními i nematuritními obory (Integrované SŠ) měly výrazně nižší podíl neaprobované výuky (8 %). Opět největší podíl byl ve výuce všeobecně vzdělávacích předmětů (necelých 10 %) a nejmenší ve výuce odborného výcviku (5 %). Na konzervatoři neaprobovaně vyučovali pouze učitelé odborných předmětů (6 %).

Nejméně se neaprobovaně učilo ve středních školách jen s maturitními obory (2,5 %), a to jak u učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů (2,1 %), tak u učitelů odborných předmětů (3,2 %).

Tabulka 19 srovnává podíly neaprobované výuky SŠ mezi jednotlivými okresy. Okresem s největším podílem neaprobované výuky byl Tachov (18 %).

Tabulka 19: Podíl neaprobované výuky v SŠ v okresech Plzeňského kraje v roce 2018

	Podíl neaprobované výuky v %							
	PM	PS	RO	PJ	KT	DO	TC	PLK
Učitelé VVP	5,2	8,0	11,1	22,2	10,8	14,1	17,8	8,0
Učitelé OP	4,7	8,5	10,4	11,5	9,7	8,2	12,3	6,7
Učitelé OV	3,6	0,0	0,0	7,5	0,2	11,2	29,9	6,0
Celkem	4,6	7,2	7,8	12,1	7,7	10,5	18,0	6,9

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

s tímto způsobem vyučovalo v okrese Plzeň-město (5 %). Nejvíce se neaprobovaně všeobecně vzdělávací předměty učily v okrese Plzeň-jih (22 %) a okrese Tachov (18 %). Nejnižší podíl byl v okrese Plzeň-město (5 %).

Podobná situace byla i v případě učitelů odborných předmětů. Největší podíl neaprobované výuky měly okresy Tachov (12 %) a Plzeň-jih (12 %), nejmenší pak Plzeň-město (5 %). Učitelé odborného výcviku patřili celokrajsky mezi pedagogy s nejnižším podílem neaprobované výuky, avšak, jak dokládá tabulka 19, v okrese Tachov byl podíl neaprobované výuky téměř 30 %. Naopak v okresech Plzeň-sever a Rokycany byl odborný výcvik vyučován pouze aprobovaně.

6.3.7 Cizinci ve středních školách

Podíl cizinců ve středních školách v Plzeňském kraji byl v letech 2012-2018 vyšší než v České republice (viz tabulka 20). Ačkoli podíl v posledním roce v kraji mírně klesl, v mezikrajském srovnání zůstal kraj v tomto roce třetí. S ohledem na vyšší podíly cizinců na základních a mateřských školách v Plzeňském kraji (viz výše) lze očekávat, že se podíly na středních školách budou zvyšovat.

Tabulka 20: Vývoj podílu cizinců SŠ v letech 2012-2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Plzeňský kraj	2,3	2,3	2,5	2,5	2,7	2,7	2,5
Česká republika	1,9	2,0	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2

Zdroj dat: UIV

6.3.8 Výchovná opatření

Celkem bylo v roce 2018 na SŠ v Plzeňském kraji uděleno 22 114 výchovných opatření. Tabulka 21 srovnává výchovná opatření v letech 2016-2018 přepočtená na počty žáků středních škol v okresech Plzeňského kraje.

Tabulka 21: Výchovná opatření SŠ v okresech Plzeňského kraje (podíl na počet žáků)

	Podíl žáků se sníženým stupněm z chování - 2.stupeň			Podíl žáků se sníženým stupněm z chování - 3.stupeň			Podíl podmíněčně vyloučených žáků			Podíl vyloučených žáků			Celkem			
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	∅ 2016-2018
DO	2,8	3,1	3,4	0,8	1,9	2,2	0,6	1,2	1,1	0,2	0,1	0,1	4,5	6,3	6,9	5,9
KT	2,0	2,6	2,4	2,4	2,2	1,8	1,5	0,7	1,0	0,3	0,0	0,0	6,2	5,5	5,2	5,6
PJ	2,9	2,8	1,3	1,9	0,6	1,1	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	5,3	3,6	2,5	3,7
PM	2,3	2,1	1,9	1,4	1,4	1,1	0,9	1,0	0,7	0,5	0,3	0,4	5,0	4,8	4,1	4,6
RO	4,3	3,4	3,0	4,9	4,5	3,7	2,7	2,2	1,4	0,5	0,1	0,7	12,4	10,2	8,8	10,6
TC	1,4	2,0	2,2	1,0	1,2	1,3	1,3	2,6	2,9	0,0	0,3	0,1	3,7	6,1	6,5	5,4
PS	1,2	1,6	0,1	0,0	1,1	1,4	0,1	0,0	0,8	0,6	0,4	0,0	1,9	3,2	2,4	2,5
Celkem	2,3	2,3	2,1	1,5	1,6	1,4	1,1	1,1	0,9	0,4	0,3	0,3	5,2	5,3	4,8	5,1

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

Nejčastěji byl v Plzeňském kraji udělován druhý stupeň z chování. Nejméně se přistupovalo k vyloučení žáků. Nejvyšší podíl výchovných opatření byl v okrese Rokycany, nejnižší podíl pak v okrese Plzeň-sever.

Tabulka 22: Výchovná opatření SŠ Plzeňského kraje (podíl na počet žáků podle typu SŠ)

	Podíl žáků se sníženým stupněm z chování - 2.stupeň			Podíl žáků se sníženým stupněm z chování - 3.stupeň			Podíl podmíněčně vyloučených žáků			Podíl vyloučených žáků			Celkem			
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	∅ 2016-2018
Gymnázia	0,3	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,5	0,7	0,3	0,5
SŠ s mat.	1,5	1,5	1,3	0,8	1,2	0,6	0,7	0,9	0,3	0,4	0,4	0,2	3,4	4,1	2,4	3,3
Konzervatoř	4,6	2,3	1,9	2,3	4,1	2,8	2,3	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	9,2	8,3	4,7	7,2
Integr. SŠ	3,7	3,4	3,3	2,8	2,5	2,1	2,0	1,9	1,6	0,2	0,1	0,1	8,7	7,9	7,2	8,0
SŠ bez mat.	3,9	4,8	4,9	2,8	3,2	3,5	1,0	1,5	1,9	1,3	0,9	1,9	9,0	10,4	12,3	10,5
Celkem	2,3	2,3	2,1	1,6	1,6	1,4	1,1	1,1	0,9	0,4	0,2	0,3	5,3	5,3	4,7	5,1

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

Tabulka 22 ukazuje výchovná opatření udělená podle typu střední školy. Nejnižší podíl měla gymnázia a střední školy s maturitními i nematuritními obory. Naopak nejvyšší podíl opatření byl mezi žáky středních škol s maturitními obory.

Uvedené počty je však nutné brát s určitou rezervou – způsob vyhodnocování a postihování chování žáků je individuální záležitostí každé školy (benevolence nebo přísnost a důslednost vedení škol nejsou vzájemně souměřitelné).

6.3.9 Žáci středních škol se specifickými vzdělávacími potřebami

V tabulce 23 je zaznamenán vývoj podílu žáků se specifickými vzdělávacími potřebami v letech 2016-2018 na SŠ v Plzeňském kraji podle typu střední školy. Zároveň je v tabulce uveden podíl těchto žáků, kteří měli jakýkoli typ zdravotního postižení.

Tabulka ukazuje, že se podíl žáků se SVP ve všech typech středních škol v kraji ve sledovaném období zvyšoval. Nejvyšší podíl byl mezi žáky středních škol s obory bez maturity, kde jsou vyučovány i obory nižšího středního vzdělání. Tyto obory jsou určeny především pro absolventy základních škol praktických. Naopak nejnižší podíl byl mezi žáky gymnázií.

Naprostá většina žáků středních škol se SVP byla ve sledovaném období se zdravotním postižením. Avšak tento podíl mírně klesl ve všech typech škol ve prospěch žáků z odlišných kulturních a životních podmínek.

Graf 29 srovnává žáky se SVP se zdravotním postižením podle typu postižení a podle typu školy v roce 2018. Ve středních školách, které umožňují studovat obory zakončené maturitní zkouškou z více než 60 % převažovali v roce 2018 žáci s poruchami učení. Jak již bylo výše zmíněno, SŠ bez maturitních oborů, které umožňují studium i absolventům ZŠ praktických, měly nejvyšší zastoupení žáků s mentálním postižením.

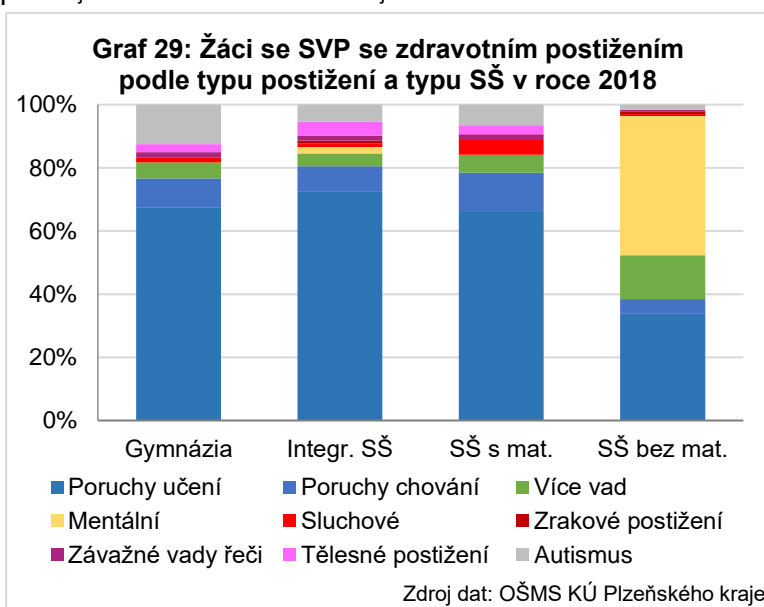
Grafy 30-33 ukazují vývoj jednotlivých typů zdravotních postižení v letech 2016-2018 podle typu střední školy. Za pozornost stojí vyšší zastoupení autistických žáků v gymnáziích, jejichž počty byly však poměrně stabilní. Nejpočetnější skupinou žáků se zdravotním postižením byli žáci se závažnými poruchami učení. Počet žáků této skupiny se zvyšoval ve všech typech SŠ, nejvíce mezi žáky gymnázií, nejméně na školách bez maturitních oborů.

V SŠ bez maturitních oborů došlo mezi roky 2016 a 2017 vysokému nárůstu žáků s mentálním postižením a žáků s více vadami. Rovněž rostl ve všech typech středních škol v Plzeňském kraji počet žáků se závažnými poruchami chování. V případě zbývajících typů zdravotních postižení byly počty žáků nízké.

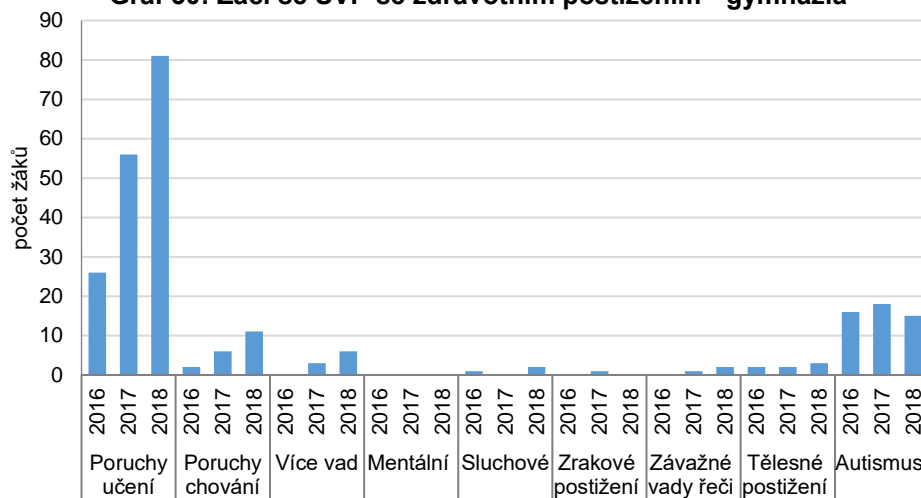
Tabulka 23: Žáci se SVP podle typu střední školy

	Podíl žáků se SVP			Podíl zdravotně postižených ze SVP		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Gymnázia	0,7	1,5	1,9	97,9	85,3	95,2
Integr. SŠ	1,4	2,7	3,3	97,7	76,2	86,0
SŠ bez mat.	5,4	10,9	10,8	100,0	96,5	98,1
SŠ s mat.	1,7	2,5	3,1	95,0	88,8	93,0
Celkem	1,8	3,4	3,8	98,2	87,5	92,8

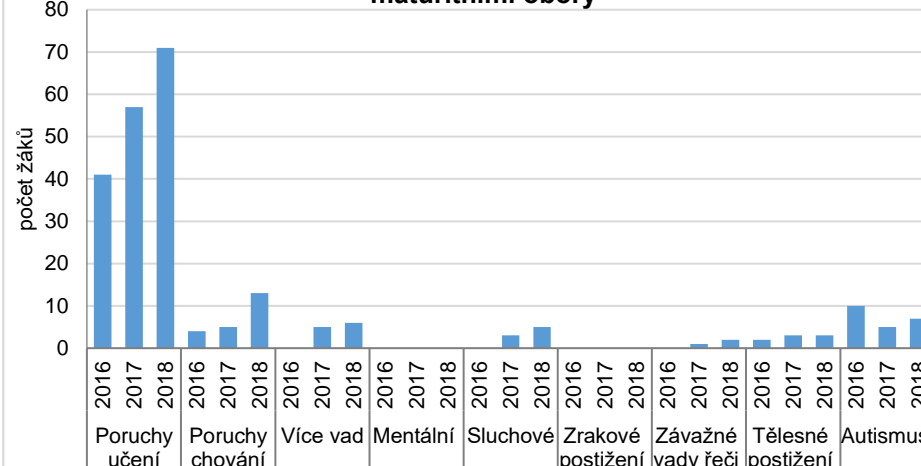
Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

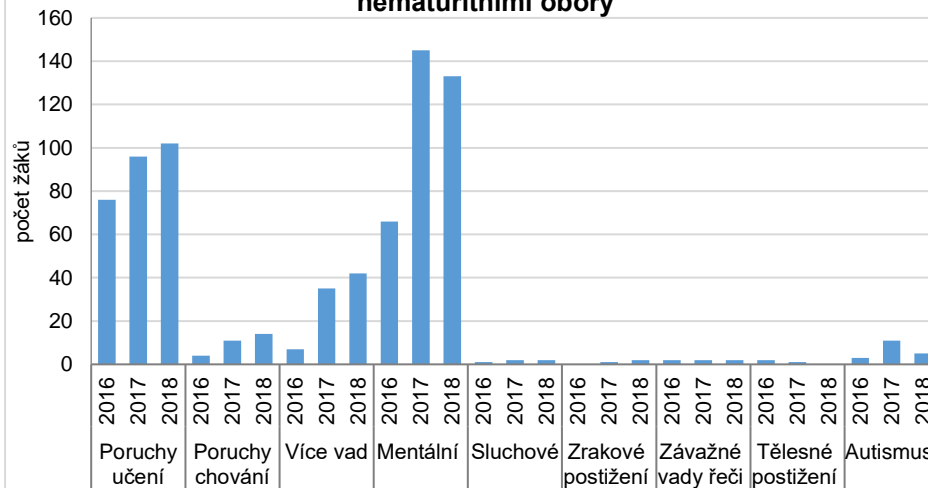
Graf 30: Žáci se SVP se zdravotním postižením - gymnázia

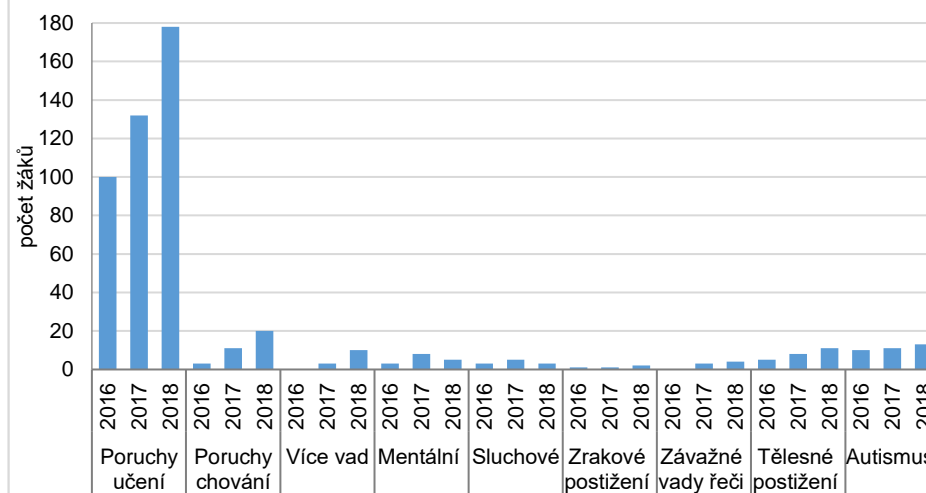
Graf 31: Žáci se SVP se zdravotním postižením - SŠ s maturitními obory

Graf 32: Žáci se SVP se zdravotním postižením - SŠ s nematuritními obory

Graf 33: Žáci se SVP se zdravotním postižením - Integr. SŠ

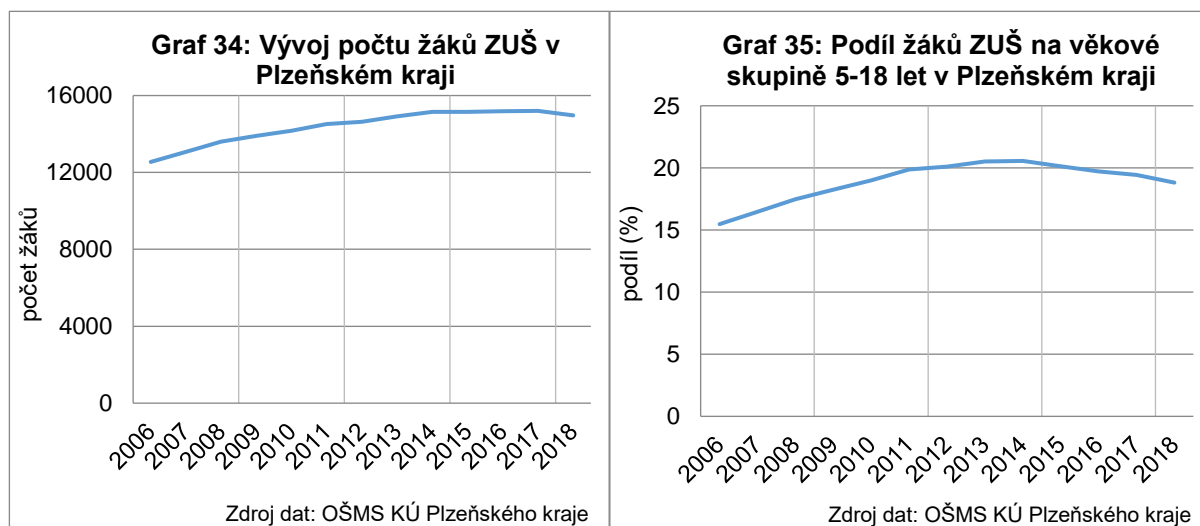

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

6.4 Zájmové vzdělávání

6.4.1 Základní umělecké školy

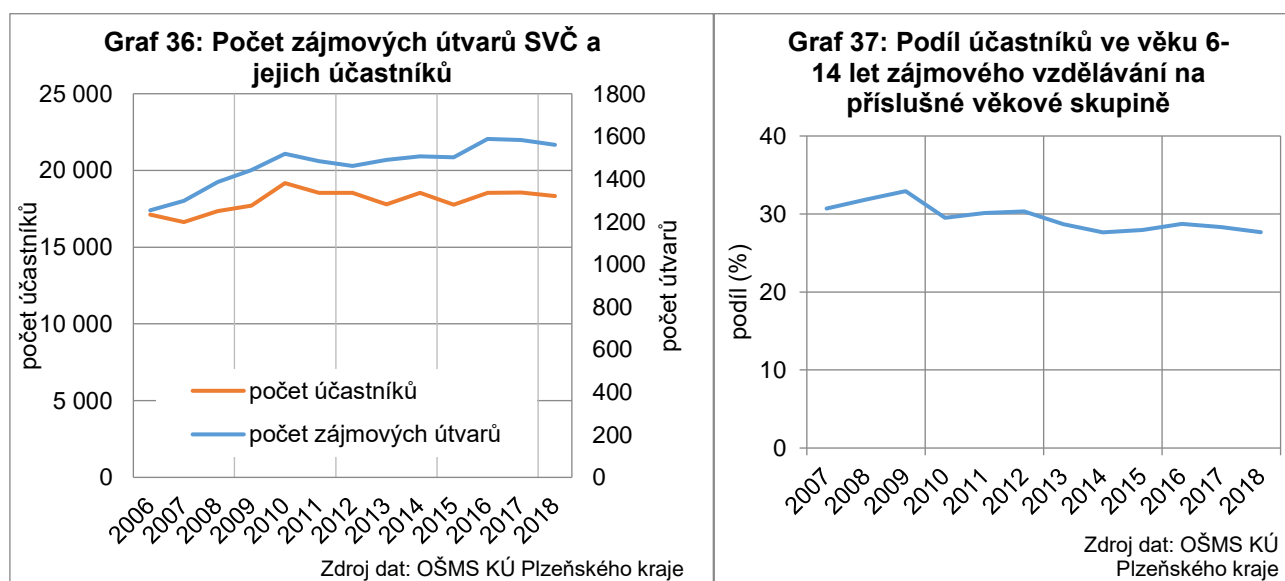
Graf 34 ukazuje vývoj počtu žáků ZUŠ v Plzeňském kraji v letech 2006-2018. Z grafu je zřejmý rostoucí trend mezi roky 2006 až 2014. V následujících letech počty žáků stagnovaly na počtu 15 tis. V posledním sledovaném roce 2018 však počet žáků klesl pod tuto hodnotu.

Graf 35 ukazuje vývoj podílu počtu žáků ZUŠ na věkové skupině 5-18 let ve shodném období. V letech 2006-2014 tento podíl rostl. Od roku 2014 podíl klesal. Vzhledem ke stabilním počtům žáků ZUŠ od roku 2014 (viz graf 34) a naopak rostoucímu počtu mladších věkových skupin to může ukazovat jednak na nedostatečné kapacity v ZUŠ nebo snižující se zájem o nabídku ZUŠ.

6.4.2 Střediska volného času

Počty účastníků a zájmových útvarů středisek volného času v Plzeňském kraji rostly do roku 2010 (viz graf 36). V dalších letech spíše stagnovaly s výjimkou roku 2016, kdy významněji vzrostla nabídka zájmových útvarů. Srovnáme-li však podíl účastníků ve věku 6-14 let, která

je cílovou skupinou středisek volného času, na příslušné věkové skupině je zřejmé, že od roku 2009 tento podíl klesl pod 30 % (viz graf 37). V letech 2014 a 2018 byl tento podíl dokonce necelých 28 %. Podobně jako v případě ZUŠ by bylo vhodné prověřit, zda jsou kapacity SVČ dostatečné pro zvyšující se počty dětí ve věkové skupině 6-14 let, resp. zda je zaměření zájmových útvarů dostatečně atraktivní nebo dostupné pro cílovou skupinu.

6.5 Poradenské služby pro vzdělávání

Největší koncentrace pedagogicko-psychologických poraden v Plzeňském kraji je v krajském městě Plzeň, kde kromě ředitelství sídlí i pracoviště třech okresů Plzeň-město, Plzeň-sever, Plzeň-jih.

Pro zbývající okresy sídlí poradny v příslušných okresních městech, tj. v Rokycanech, Klatovech, Domažlicích a Tachově. V kraji fungují rovněž dvě odloučená pracoviště, a to v Sušici a ve Stříbře.

V Plzeňském kraji dále poskytují služby speciální pedagogická centra, která jsou zřízena zpravidla při speciálních školách. V Plzni fungují poradenská centra pro klienty s následujícími postiženími:

- SPC pro zrakově postižené (při ZŠ a MŠ pro zrakově postižené a vady řeči)
- SPC pro vady řeči (při ZŠ a MŠ pro zrakově postižené a vady řeči)
- SPC pro sluchově postižené (při ZŠ a MŠ pro sluchově postižené)
- SPC pro mentálně postižené (při ZŠ Plzeň Heyrovského 23).

SPC pro klienty s tělesným postižením, s více vadami a s poruchami autistického spektra funguje při OŠ, ZŠ a MŠ, Plzeň, Macháčkova 45 a v Horšovském Týně je zřízeno SPC pro mentálně postižené při ZŠ a OŠ Horšovský Týn.

7 Trh práce

7.1 Ekonomická výkonnost a ekonomická základna Plzeňského kraje

7.1.1 Ekonomická výkonnost

Plzeňský kraj patří dlouhodobě mezi kraje ČR s vysokou ekonomickou výkonností. Ve sledovaném období 2006–2017 se podle hrubého domácího produktu (HDP) v běžných cenách na obyvatele pohyboval na 3. místě za Prahou, jejíž hodnoty se nachází nad zvoleným rozpětím hodnot, a Jihomoravským krajem (viz graf 38). V roce 2006 byl kraj dokonce 2., ale v roce 2017 klesl na 5. místo, když ho předstihly kraje Středočeský a Královéhradecký.

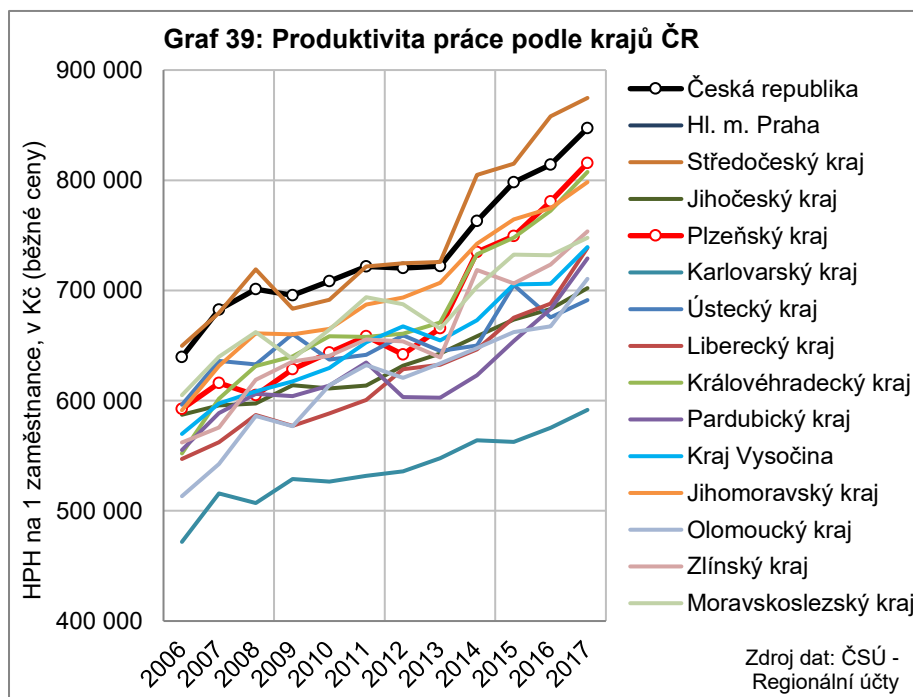
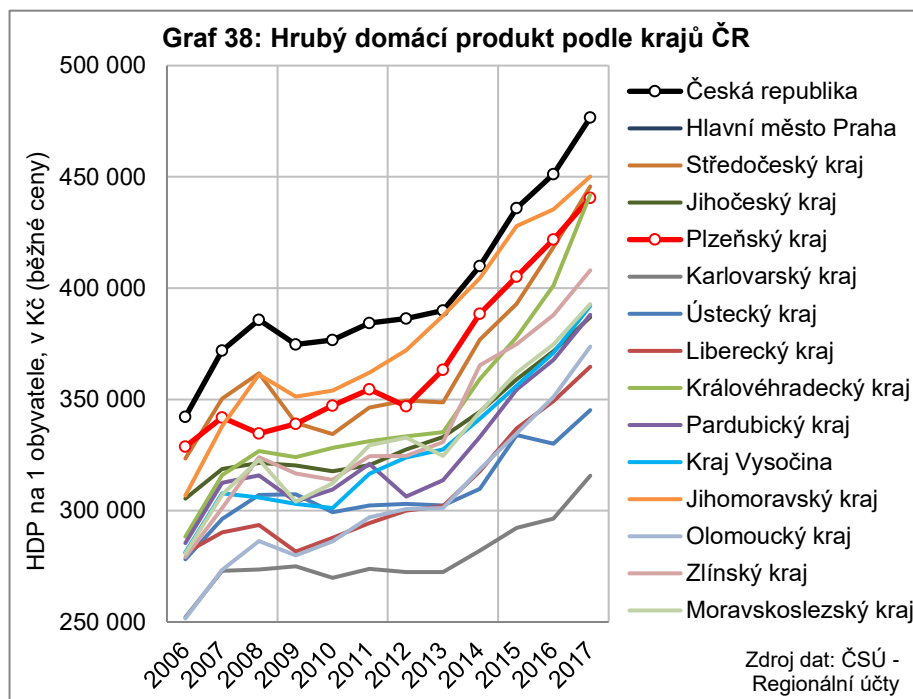
V období 2012–2017 hodnota tohoto

ukazatele za Plzeňský kraj rovnoměrně rostla o necelých 5 % ročně (celkem o 27 %). To bylo 3. nejvyšší tempo růstu. Rychleji rostly jen dva naposled zmiňované kraje.

Podle produktivity práce, tedy hrubého domácího produktu (HPH) v běžných cenách na zaměstnance, byl vývoj postavení Plzeňského kraje v rámci ČR dynamičtější (viz graf 39). V období 2006 – 2012 se kraj pohyboval mezi 5. a 10. místem (v roce 2008).

Díky druhému nejrychlejšímu růstu v následujícím

období, a to jen těsně za Prahou (+27,2 %, resp. 27,1 %) se Plzeňský kraj v produktivitě práce posunul na 3. místo mezi kraji ČR.

7.1.2 Podíl odvětví na ekonomickém výkonu kraje

Postavení Plzeňského kraje a jeho změny z hlediska odvětvové struktury ekonomické základny podle podílu odvětví na HPH dokládá tabulka 24. Odvětví podle statistiky regionálních účtů ČSÚ jsou v tabulce uspořádána sestupně podle podílu na HPH v Plzeňském kraji v roce 2017. Pro srovnání jsou uvedeny rovněž průměrné podíly za celou ČR a pořadí Plzeňského kraje mezi kraji ČR podle podílu daného odvětví.

Srovnání změn v čase umožňují stejné hodnoty za rok 2012. Tento rok byl zvolen, neboť byl začátkem rychlého růstu HPH, který trval do konce sledovaného období.

Tabulka 24: Podíl odvětví na HPH v Plzeňském kraji ve srovnání s ČR v letech 2012 a 2017

Odvětví	2012				2017			
	PLK (%)	ČR (%)	PLK-ČR (p.b.)	Poř. PLK	PLK (%)	ČR (%)	PLK-ČR (p.b.)	Poř. PLK
Zpracovatelský průmysl (C)	31,2	24,7	6,4	9	34,0	26,8	7,2	8
Obchod, doprava, ubytování a pohostinství (G+H+I)	17,0	18,3	-1,2	8	17,0	18,9	-1,9	8
Veřejná správa, vzdělávání, zdrav. a soc. péče (O+P+Q)	16,1	15,1	1,0	6	15,2	15,0	0,2	9
Činnosti v oblasti nemovitostí (L)	8,4	8,8	-0,3	7	8,3	8,6	-0,3	6
Těžba, energetika, voda a odpady (B+D+E)	5,1	6,3	-1,2	8	5,4	4,9	0,5	5
Stavebnictví (F)	6,0	5,9	0,2	6	5,1	5,3	-0,3	10
Profesní, vědec., techn. a administrativní činnosti (M+N)	5,3	6,5	-1,2	3	4,8	6,8	-2,0	3
Zemědělství, lesnictví, rybářství (A)	3,8	2,6	1,1	6	3,2	2,3	1,0	7
Ostatní činnosti (R+S+T)	2,5	2,3	0,2	3	2,5	2,2	0,3	3
Informační a komunikační činnosti (J)	2,2	5,1	-2,9	7	2,3	5,3	-3,0	7
Peněžnictví a pojišťovnictví (K)	2,3	4,5	-2,2	6	2,2	4,0	-1,8	4

Zdroj dat: Regionální účty ČSÚ, 2011-2017, ČSÚ, vlastní výpočty

Zpracovatelský průmysl měl nejvyšší podíl na HPH v naprosté většině krajů, kromě Prahy a v některých letech také v Karlovarském kraji. V Plzeňském kraji je podíl tohoto odvětví výrazně nad průměrem ČR, ale přesto se kraj podle tohoto ukazatele pohyboval v letech 2006–2017 nejčastěji mezi 4. a 8. místem ze 14 krajů. Rok 2012 představoval z tohoto pohledu výjimku (9. místo Plzeňského kraje podle podílu zpracovatelského průmyslu na HPH). V dalších letech se podíl tohoto odvětví na HPH zvyšoval v Plzeňském stejně jako ve většině ostatních krajů (kromě Prahy a Jihomoravského kraje).

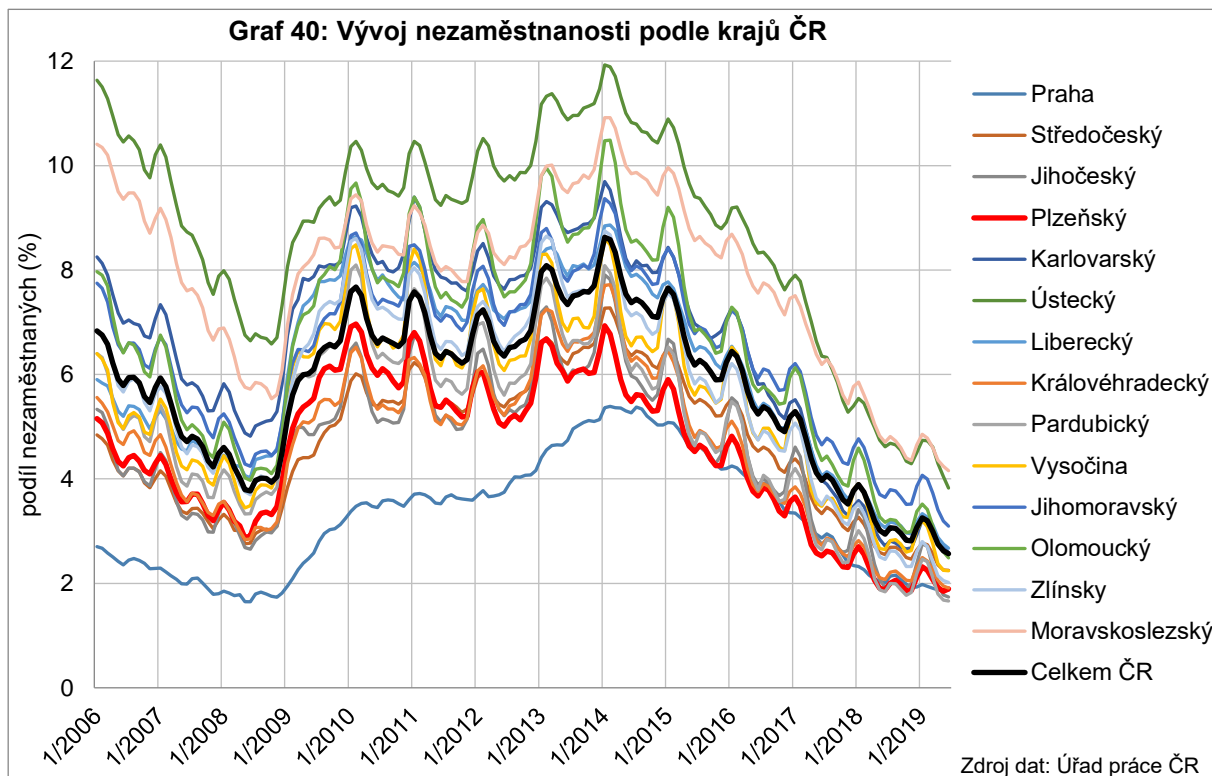
Nejvyšší podíl zpracovatelského průmyslu na HPH měl ve sledovaném období 2006–2017 v rámci ČR Zlínský kraj (40-44% podíl). Na 2. až 4. místě se nejčastěji pohybovaly kraje Liberecký (34-40% podíl), Středočeský (33-40% podíl) a v posledních letech také Královehradecký (28-41% podíl).

Dalšími odvětvími s velkým podílem na HPH v Plzeňském kraji jsou Obchod, doprava, ubytování a pohostinství a Veřejná správa vč. obrany, vzdělávání, zdravotní a sociální péče. Prvně jmenované odvětví, které řadíme mezi „komerční“ služby svým podílem v kraji na HPH zaostává za republikovým průměrem. To se týkalo v uvedených letech 2012 a 2017 také většiny dalších odvětví, jejichž podíl na HPH kraje byl již výrazně nižší (pod 9 %). Výjimkou bylo Zemědělství, lesnictví, rybářství a Ostatní činnosti.

Nejvíce za průměrem ČR zaostávaly Informační a komunikační činnosti, jejichž podíl na HPH zůstává v kraji i pod polovinou průměrného podílu ČR. Podobná situace je však i ve většině ostatních krajů s výjimkou Jihomoravského kraje (6,3 % v roce 2017) a zejm. Prahy (12,7 %).

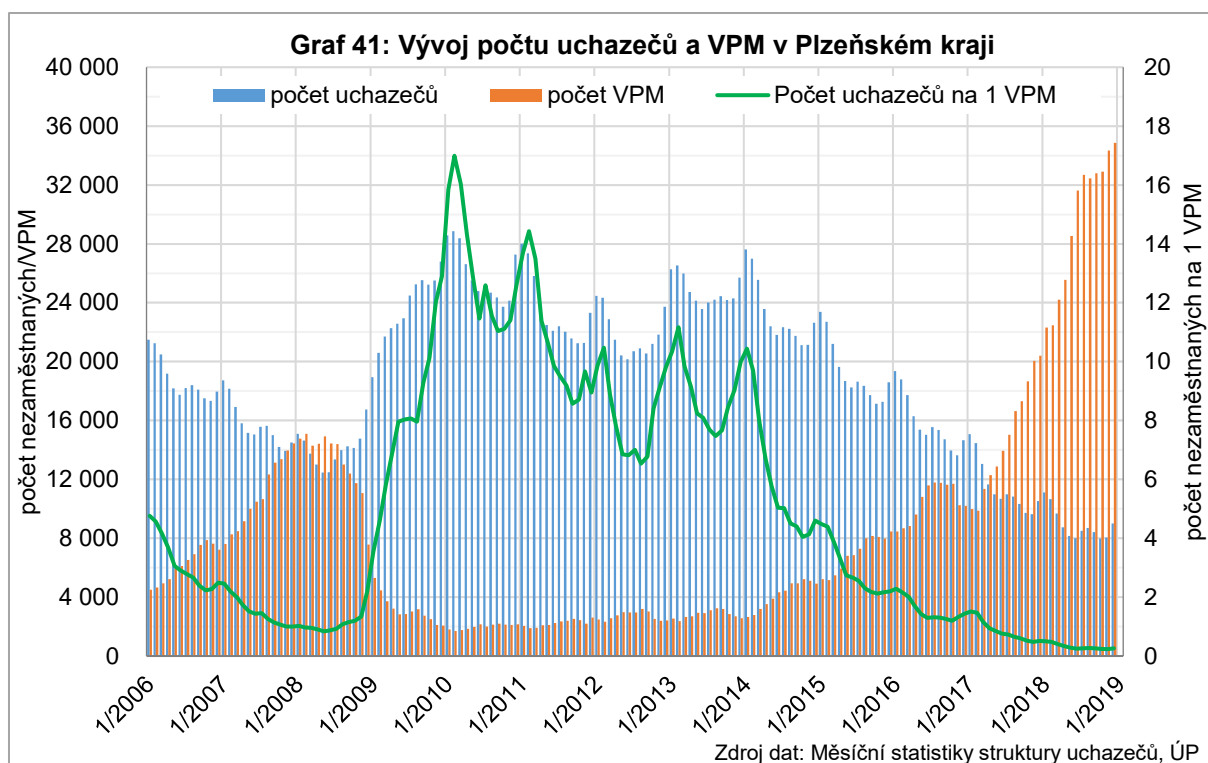
7.2 Nezaměstnanost a napětí na trhu práce v Plzeňském kraji

Ekonomický růst vedl v uplynulých 5 letech k výraznému snížení nezaměstnanosti v Plzeňském kraji. Přitom tento kraj patří dlouhodobě mezi kraje v ČR s nejmenší nezaměstnaností. Data Úřadu práce umožňují velmi podrobné sledování podílu nezaměstnaných v měsíčních intervalech (viz graf 40).

Od počátku roku 2014 až do roku 2018 vykazoval podíl nezaměstnaných v Plzeňském kraji, podobně jako ve všech ostatních krajích ČR, trend prudkého poklesu při periodických změnách sezónní zaměstnanosti. V Plzeňském kraji se podíl nezaměstnaných v tomto období snížil z 6,9 % až na 1,9 % a kraj se pohyboval mezi prvními třemi s nejmenší nezaměstnaností. Následoval rok stagnace na hodnotách kolem 2 %. V červnu 2019 klesl kraj na 4. místo, když ho předstihly kraje Pardubický, Jihočeský a HI. město Praha.

Minimálně od první poloviny roku 2016 se projevil v Plzeňském kraji akutní nedostatek pracovních sil, když klesl podíl nezaměstnaných na 1 volné pracovní místo (VPM) pod hodnotu 2 (viz graf 41) a podíl nezaměstnaných pod 4 % (viz graf 40).

Z grafu 41 rovněž vyplývá, že od dubna 2017 dokonce počet VPM evidovaných ÚP ČR převyšuje počet nezaměstnaných. Na tomto stavu se více než pokles počtu nezaměstnaných podílel prudký růst počtu VPM, který trval od počátku roku 2017 do poloviny roku 2018.

Je to situace naprosto odlišná od období 2009–2013, kdy napětí na trhu práce v Plzeňském kraji bylo opačné, neboť bylo vyvoláno velmi malou nabídkou pracovních příležitostí při velkém počtu nezaměstnaných, což negativně pociťovali uchazeči o zaměstnání. Aktuální stav je velmi nepříznivý pro zaměstnavatele, kteří jen obtížně získávají pracovní síly s potřebnou kvalifikací.

V následujících dvou podkapitolách je analyzován vývoj a stav napětí na trhu práce v Plzeňském kraji podle stupně vzdělání a podle skupin povolání na úrovni tzv. hlavních tříd zaměstnání. Opět byla použita data ÚP ČR. Podle stupně vzdělání bylo možné vyhodnotit také vývoj podílu nezaměstnaných z dat VŠPS.

7.2.1 Nezaměstnanost a napětí na trhu práce podle stupně vzdělání

Stupeň dosaženého vzdělání má velký vliv na ohrožení ztrátou zaměstnání, jak dokládá graf 42. V Plzeňském kraji měly osoby nejvýše se základním vzděláním po celé sledované období 2006–2017 výrazně nadprůměrný a zároveň s velkým odstupem nejvyšší podíl nezaměstnaných na pracovní síle ze všech sledovaných stupňů vzdělání. Nepříznivou situaci této skupiny z hlediska uplatnění na trhu práce dokládá skutečnost, že i její nejmenší podíl nezaměstnaných v roce 2017 (6,9 %) je vyšší než nejvyšší podíl nezaměstnaných kterékoliv

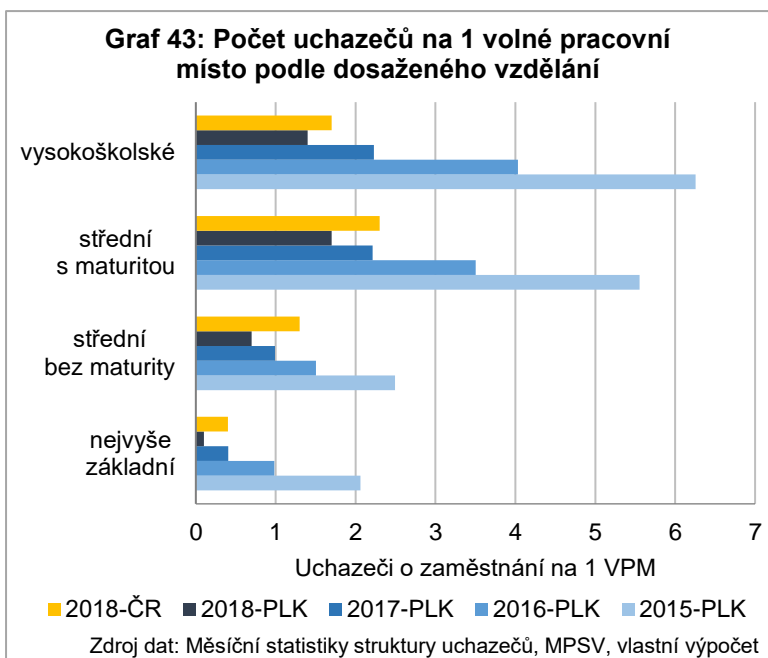
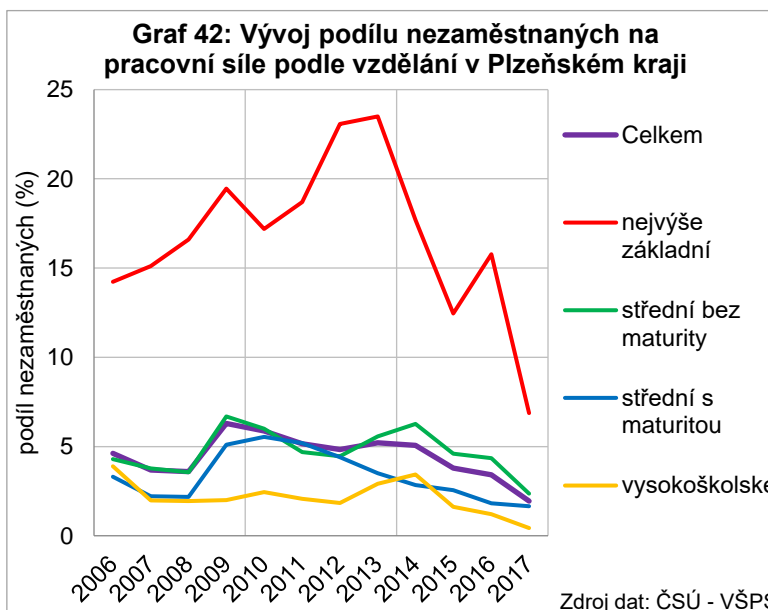
ze sledovaných skupin za celé sledované období. Maximálního podílu nezaměstnaných dosáhla vzdělanostní skupina nejvýše se základním vzděláním v roce 2014 (23,5 %). Z hlediska počtu je však tato skupina méně významná, neboť v posledních letech se na pracovní síle v Plzeňském kraji podílí 5 %.

Vzdělanostní skupinou s druhým nejvyšším podílem nezaměstnaných na pracovní síle bylo střední vzdělání bez maturity. Její podíl se ve sledovaném období pohyboval blízko krajského průměru.

Poněkud jiný pohled na postavení dvou výše zmíněných vzdělanostních skupin přináší ukazatel napětí na trhu práce (viz graf 43). Z důvodu vysokého a rychle rostoucího počtu VPM pro osoby nejvýše se základním v Plzeňském kraji v letech 2014 až 2018 vykazují tyto vzdělanostní skupiny největší převis nabídky pracovních míst nad poptávkou po nich.

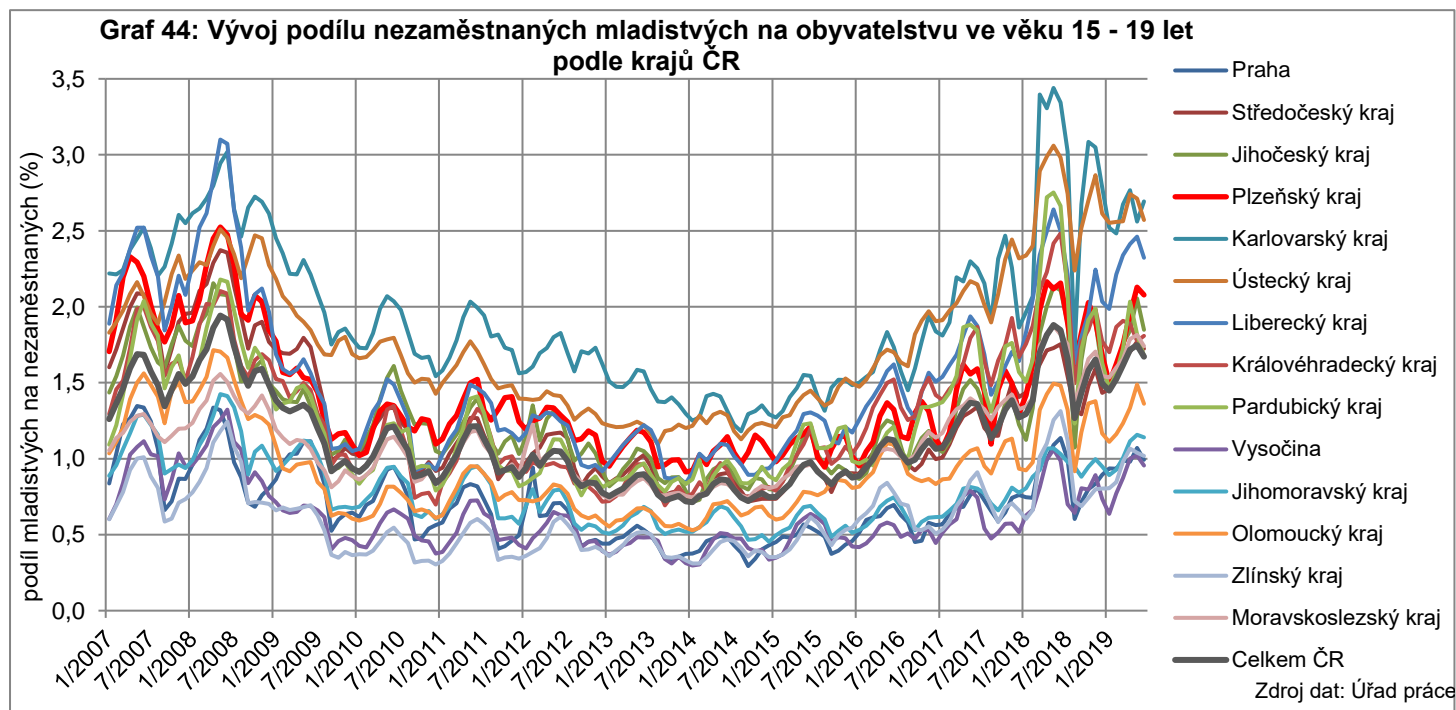
Mezi roky 2014 a 2018 se pro skupinu s nejvýše základním vzděláním zvýšil počet VPM z 1,7 tis. na 22,6 tis., tj. téměř 14x. Počet VPM pro tuto skupinu tak v roce 2018 tvořil 76 % všech VPM v Plzeňském kraji. To vypovídá o struktuře pracovních míst vytvářených v době ekonomického růstu, kdy v kraji výrazně rostl počet míst pro méně kvalifikované.

Skupina s nejvýše základním vzděláním tak již v roce 2016 měla stejný počet uchazečů jako VPM. Skupina se středním vzděláním bez maturity o rok později. Zbývající dvě sledované vzdělanostní skupiny v Plzeňském kraji měly v souhrnu ještě v roce 2018 podíl uchazečů na 1 VPM mezi 1 a 2. Přesto existují povolání, kde je v kraji akutní nedostatek pracovníků také s tímto stupněm vzdělání.

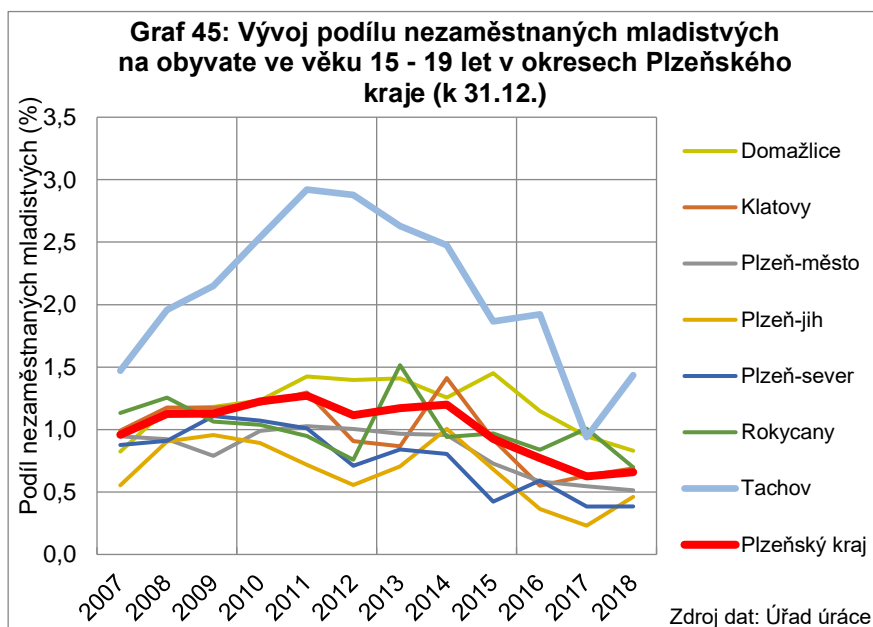

7.2.2 Nezaměstnanost mladistvých

Velmi ohroženou skupinou na trhu práce jsou mladiství (15-19 let). Podíl nezaměstnaných mladistvých na obyvatelstvu příslušného věku v Plzeňském kraji se dlouhodobě pohyboval nad průměrem ČR, zpravidla okolo 4. místa v mezikrajském srovnání (viz graf 44).

V rámci Plzeňského kraje byl nevyšší podíl nezaměstnaných mladistvých v letech 2007-2018 v okrese Tachov (graf 45). Do vývoje podílu nezaměstnaných nejen v tomto okrese se výrazně promítá ekonomický cyklus, což jasně ukazuje na citlivost v souvislosti se změnami na trhu práce této skupiny obyvatel, která je často zároveň bez potřebného vzdělání.

7.2.3 Napětí na trhu práce podle skupin povolání

Základní pohled na rozdíly v úrovni a vývoji počtu uchazečů o zaměstnání na 1 VPM v Plzeňském kraji podle skupin povolání přináší tabulka 25, která pracuje s tzv. hlavními třídami zaměstnání.

V Plzeňském kraji přesáhl počet VPM počet uchazečů nejdříve v hlavních třídách Řemeslníci a opraváři a Obsluha strojů a zařízení (rok 2016) a v roce 2018 dosáhl v těchto třídách převís nabídky pracovních příležitostí nad poptávkou bezprecedentních hodnot (0,07 resp. 0,18 uchazečů na 1 VPM), a to i v rámci ČR.

Tabulka 25: Uchazeči o zaměstnání na 1 VPM podle hlavních tříd zaměstnání

	Plzeňský kraj					ČR
	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Zákonodárci a řídicí pracovníci	3,79	3,19	2,09	2,19	2,08	1,66
Specialisté	4,57	2,68	1,53	0,90	0,63	0,78
Techničtí a odborní pracovníci	3,47	1,97	1,35	0,93	0,80	1,23
Úředníci	17,14	8,99	5,66	4,81	2,42	3,49
Pracovníci ve službách a prodeji	5,66	3,31	2,05	1,50	0,95	1,65
Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství	5,99	4,15	2,94	1,40	0,65	1,04
Řemeslníci a opraváři	2,86	1,52	0,67	0,40	0,18	0,44
Obsluha strojů a zařízení, montéři	2,78	1,32	0,73	0,25	0,07	0,26
Pomocní a nequalifikovaní pracovníci	7,16	4,59	2,57	1,31	0,69	1,00
Zaměstnanci v ozbrojených silách	4,00	-	-	-	-	0,26
Celkem	5,0	2,8	1,5	0,8	0,3	0,8

Zdroj dat: Měsíční statistiky struktury uchazečů, MPSV – vlastní výpočet

V dalším roce následovala třída Specialisté a Techničtí a odborní pracovníci a v roce 2018 další tři hlavní třídy. Nedostatek pracovních sil je tedy v kraji problémem téměř ve všech hlavních třídách.

8 Sociálně vyloučené lokality v Plzeňském kraji

Tabulka 26 uvádí aktuální seznam sociálně vyloučených lokalit v Plzeňském kraji. Mezi nejzávažnější problémy sociálně vyloučených lokalit patří:

- Ubytovny a jejich fungování
- Snížená dopravní obslužnost
- Snížená dostupnost pracovních míst a nástrojů na podporu zaměstnanosti
- Rostoucí zadlužení (viz obrázek Mapa exekucí za okresy Plzeňského kraje)
- Nedostatečné vzdělání, neúspěch v procesu vzdělávání

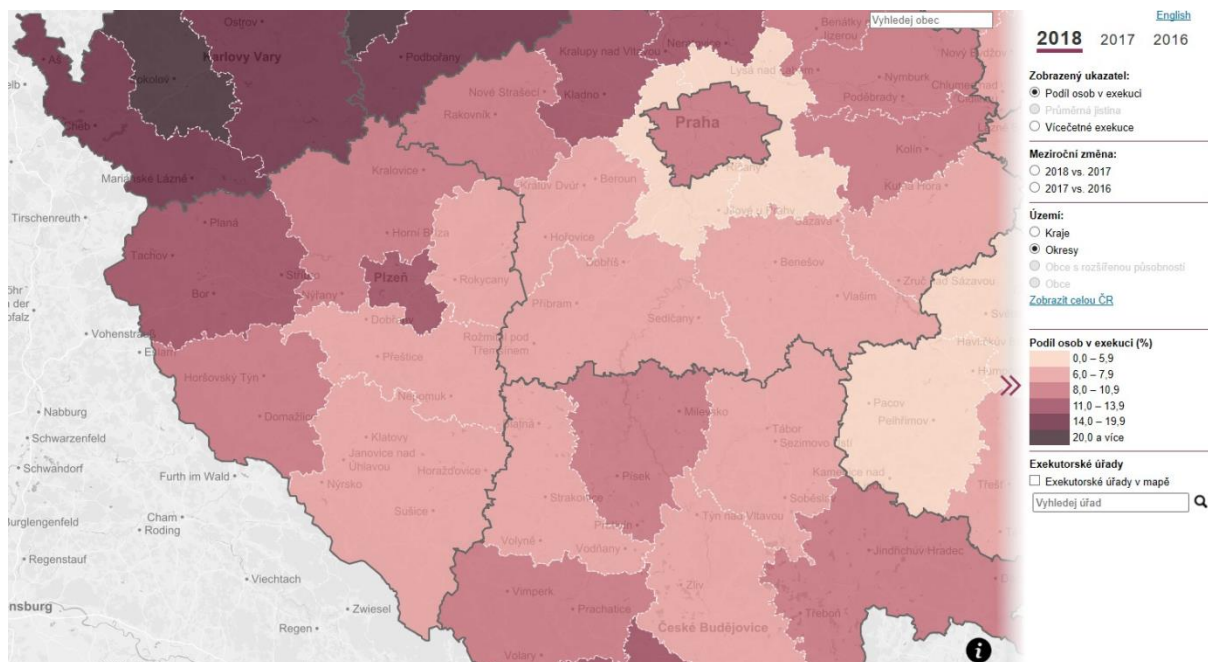
Tabulka 26: Seznam sociálně vyloučených lokalit v Plzeňském kraji

Název obce	Kraj	Počet lokalit	Počet obyvatel v SVL	Počet obyvatel obce	ORP
Bělá nad Radbuzou	Plzeňský	1	26 - 50	1 767	Domažlice
Domažlice	Plzeňský	1	26 - 50	11 110	Domažlice
Drahotín	Plzeňský	1	26 - 50	190	Domažlice
Nemanice	Plzeňský	1	51 - 75	260	Domažlice
Poběžovice	Plzeňský	1	51 - 75	1 600	Domažlice
Rybník	Plzeňský	1	do 25	180	Domažlice
Horažďovice	Plzeňský	1	26 - 50	5 502	Horažďovice
Mířkov	Plzeňský	1	26 - 50	310	Horšovský Týn
Semněvice	Plzeňský	1	26 - 50	187	Horšovský Týn
Staňkov	Plzeňský	2	26 - 50	3 248	Horšovský Týn
Dlažov	Plzeňský	1	26 - 50	479	Klatovy
Janovice nad Úhlavou	Plzeňský	2	76 - 100	2 264	Klatovy

Klatovy	Plzeňský	1	26 - 50	22 367	Klatovy
Nýřany	Plzeňský	2	101 - 150	7 112	Nýřany
Všeruby	Plzeňský	2	101 - 150	1 318	Nýřany
Plzeň	Plzeňský	4	800 - 900	168 034	Plzeň
Chlumčany	Plzeňský	1	51 - 75	2 402	Přeštice
Merklín	Plzeňský	1	do 25	1 167	Přeštice
Přeštice	Plzeňský	2	26 - 50	7 165	Přeštice
Rokycany	Plzeňský	2	201 - 250	14 002	Rokycany
Dobřany	Plzeňský	1	26 - 50	6 113	Stod
Holýšov	Plzeňský	1	do 25	4 995	Stod
Stříbro	Plzeňský	6	276 - 300	7 769	Stříbro
Bor	Plzeňský	1	do 25	4 153	Tachov
Přimda	Plzeňský	1	26 - 50	1 544	Tachov
Staré Sedliště	Plzeňský	2	225 - 276	1 311	Tachov
Tachov	Plzeňský	1	26 - 50	12 570	Tachov

Zdroj: OSV KÚPK

Mapa exekucí za okresy Plzeňského kraje

Zdroj: <http://mapaexekuci.cz/>

Z mapy exekucí je patrné, že nejhorší situace na území Plzeňského kraje je v okrese Tachov a Plzeň-město. Ještě větší rozdíly panují na úrovni jednotlivých SO ORP nebo přímo mezi jednotlivými obcemi. Takto členěná data ale nejsou v současnosti dostupná.

V celokrajském měřítku bohužel nejsou k dispozici relevantní data, která by nám umožnila podrobněji vyhodnocovat sociálně vyloučené lokality, jak školy v těchto oblastech dokáží podporovat žáky ze SVL a mají-li dostatečné materiální, personální i další podmínky. V dalším období se pokusíme lépe zmapovat situaci v kraji a identifikovat školy s největším podílem žáků se SVP, aby mohla být lépe směřována podpora právě těmto školám a zároveň abychom

zabránili segregačnímu efektu, ke kterému by mohlo dojít, kdyby se tyto školy na práci s žáky ze SVL příliš specializovaly.

9 Strategické dokumenty a další východiska v oblasti společného vzdělávání

Problematicke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se věnuje celá řada dokumentů:

- Školský zákon č. 561/2004 Sb. ve znění zákona a č. 82/2015 Sb. ve znění zákona, který se zabývá i přechodem žáků ze ZŠ na SŠ,
- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020,
- Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019-2023,
- Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání na období 2014-2020,
- Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019 – 2020,
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje 2016-2020,
- Program rozvoje Plzeňského kraje 2014+,
- Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2017/2018,
- Strategie integrovaných územních investic - ITI - Plzeňské metropolitní oblasti,
- Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014 – 2020
- Strategie boje proti sociálnímu vyloučení 2016-2020
- Projekt Podpora krajského akčního plánování (2016-2021)

Zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon upravuje předškolní, základní, střední, vyšší odborné a některé jiné vzdělávání ve školách a školských zařízeních, stanoví podmínky, za nichž se vzdělávání a výchova (dále jen "vzdělávání") uskutečňuje, vymezuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob při vzdělávání a stanoví působnost orgánů vykonávajících státní správu a samosprávu ve školství.

Vyhláška č.27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Tato vyhláška je prováděcím předpisem ke školskému zákonu v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání žáků nadaných.

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Prioritním cílem vzdělávací politiky je dosáhnout v následujících letech výrazného **snížení nerovností** ve vzdělávání komplexním posilováním kvality celé vzdělávací soustavy. Strategie usiluje o to, aby žádná společenská skupina nebyla v přístupu ke školnímu vzdělávání znevýhodněna a aby vzdělávací příležitosti i výsledky byly co nejméně ovlivněny takovými faktory, jako je pohlaví, socioekonomický status, region, národnost, původ v kulturně odlišném prostředí apod., které jedinec nemůže ovlivnit. Specificky se strategie zaměřuje na snížení podílu dětí, žáků a studentů, kteří nedosahují ani základní úrovně očekávaných výsledků vzdělávání. Základním předpokladem pro zlepšování v této oblasti je zajistit, aby **kvalitní výuka byla dostupná pro každé dítě či mladého člověka v každé škole**. Specifickou pozornost přitom bude třeba zaměřit na rozšíření vzdělávacích příležitostí pro některé cílové skupiny tak, aby jejich vzdělanostní potenciál mohl být maximálně naplňován.

Největší množství rizikových jevů je přitom spojeno se vzděláváním žáků v oborech středního vzdělání bez maturitní zkoušky.

U některých znevýhodněných skupin obyvatelstva překážky v přístupu k sekundárnímu i terciárnímu vzdělávání přetrvávají. Jako **určující faktor** se nadále projevuje **socioekonomické zázemí a především dosažené vzdělání rodičů**, navzdory významným zlepšením v uplynulých letech nelze za plně uspokojivé považovat ani podmínky vytvářené ve prospěch zdravotně postižených uchazečů o studium a studentů.

Strategie má tři priority:

- **Snížovat nerovnosti** ve vzdělávání
- Podporovat **kvalitní výuku a učitele** jako klíčový předpoklad inkluze ve vzdělávání
- Odpovědně a **efektivně řídit vzdělávací systém**

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019-2023

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019-2023 se v oblasti rovných příležitostí ve vzdělávání zaměřuje na několik klíčových cílů. Napříč školskými poradenskými zařízeními by mělo dojít ke **sjednocení postupů při poskytování poradenských služeb**, a to zejména při identifikaci speciálních vzdělávacích potřeb, mimořádného nadání a doporučování podpůrných opatření.

Dalším bodem je **podpora rovnosti přístupu ke vzdělávání na všech úrovních škol a omezení selektivity ve vzdělávání**. Také na úrovni zřizovatelů by mělo dojít ke sjednocení přístupu a školský systém by se měl zasazovat o **maximální rozvoj potenciálu všech dětí, žáků a studentů, včetně rozvoje jejich tvořivosti**.

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání na období 2014-2020

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) je víceletým tematickým programem v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT), v jehož rámci je možné v programovém období 2014 - 2020 čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie (EU).

OP VVV se zaměřuje na řešení těchto problémů:

- zvýšení kvality vzdělávání, zajištění podmínek pro kvalitní výzkum, propojení vzdělávání a výzkumu s trhem práce a **posílení principu rovného přístupu** ke vzdělávání
- **snížit rizika neúspěchu** mladých lidí ve vzdělání, což bude mít významný vliv na kvalitu jejich života i na jejich úspěch na trhu práce
- podpora **zlepšení kvality a efektivity vzdělávání** a odborné přípravy, spravedlnosti, sociální soudržnosti a aktivního občanství, zvyšování úrovně kreativity a inovativnosti a rozvoje podnikatelských schopností, **na všech úrovních** vzdělávání a odborné přípravy

Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019 – 2020

Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019 – 2020 (APIV 2019 - 2020) navazuje na Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2020 a na Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v ČR na období 2015 – 2020. Akční plán je také podkladem pro zacílení výzev Operačního programu výzkum, vývoj a vzdělávání.

Akční plán je rozdělen do dvou oblastí. Tou první je Komunikace a práce s daty. Odborná i laická **veřejnost by měla být srozumitelným způsobem informována** o průběhu inkluzivního vzdělávání pomocí dostupných dat a analýz.

Druhou oblastí je **podpora pedagogů a žáků**, která je rozdělena do několika okruhů:

- Posilování kompetencí a dovedností
- Kvalitní poradenské služby
- Čeština jako druhý jazyk
- Snížení administrativní zátěže
- Omezení segregačních procesů

Mezi hlavní priority patří **více sociálních pedagogů ve školách, trvalý profesní rozvoj učitelů** nebo lepší **identifikace překážek v přístupu** ke vzdělávání a učení.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje 2016-2020

Základním cílem v následném období je ve smyslu přijatých zásad Strategie 2020 zvýšit „schopnost vzdělávacího systému vytvářet podmínky a uplatňovat účinné postupy pro efektivní prevenci a kompenzaci zdravotních, sociálních, kulturních a jiných osobnostních znevýhodnění“ tak, aby nerovnosti v dosahovaných výsledcích byly co nejméně předurčovány faktory, které nemůže jedinec ovlivnit. V pedagogické a diagnostické praxi bude tento cíl naplňován zejména systémovými, organizačními a legislativními změnami v návaznosti na novelizaci § 16 školského zákona zavádějící přehledné změny v uplatňování podpůrných opatření a jejich financování.

V Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje 2016-2020 jsou stanovena následující opatření **v oblasti rovných příležitostí** ve vzdělávání:

- Uplatňovat **diagnostické postupy** zaměřené na vyhodnocení potřebnosti a efektivity konkrétních podpůrných opatření ve vzdělávání každého jedince s potřebou podpůrných opatření a zajistit kvalitní proškolení v postupech identifikace vhodných podpůrných opatření žáka.
- Zabezpečit systematickou, metodickou, vzdělávací a konzultační **podporu školám, pedagogickým pracovníkům i samotným rodinám** při začleňování a vzdělávání dětí/žáků cizinců do vzdělávacího systému ČR.
- **Informovat** školská poradenská zařízení **o dotačním programu** na poskytnutí finančních prostředků k nákupu nových diagnostických nástrojů a k zajištění zaškolení v práci s těmito diagnostickými nástroji pro pracovníky poradenských zařízení.
- **Informovat o dotačních programech**, které zajistí kontinuitu realizovaných činností a stabilitu financování programů primární prevence a současně budou adekvátněji reagovat na školní rok (nikoliv na fiskální dotační rok). Spolupráce s MŠMT.
- Vyhlašovat **dotační program Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci**.
- Pravidelně organizovat a zajišťovat **setkání krajské pracovní skupiny primární prevence rizikového chování**.
- **Zkvalitnit programy specifické primární prevence** realizované školami a školskými zařízeními a nestátními neziskovými organizacemi (cílené vzdělávání, metodická podpora).
- Naplňovat cíle Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018 a Plánu primární prevence rizikového chování Plzeňského kraje (2013-2016).
- **Vytváření podmínek pro poskytování kvalitních služeb** na všech úrovních systému primární prevence rizikového chování, zejména zajistit služby metodiků prevence v PPP.
- **Podporovat další vzdělávání** metodiků prevence v PPP, školních metodiků prevence i pedagogických pracovníků škol **v oblasti prevence rizikového chování**.
- Na základě platné legislativy **vytvořit podmínky pro činnost školních speciálních pedagogů a školních psychologů** ve školách za jednotného metodického vedení.

Plzeňský kraj se bude i nadále věnovat problematice nadaných dětí a mládeže. V dalším období je nezbytné zaměřit se na přesnější **definování nadaných a talentovaných dětí, které by pak byly přesněji identifikovány ve školách**. Hlavním garantem je PPP Plzeň. Dále bude PPP i nadále **pracovat na programech pro tyto děti** a spolupracovat se školami, NIDV a institucemi zaměřenými na volnočasové aktivity dětí.

V rámci pedagogicko-psychologického poradenství ve školství se budou poradenské služby ve školách zaměřovat především na:

- prevenci školního neúspěchu,
- práci se třídou, prevenci rizikového chování,
- poskytování kariérového poradenství,
- spolupráci se zákonnými zástupci žáků,

- podporu pedagogů při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami včetně metodické podpory.

Program rozvoje Plzeňského kraje 2014+

V rámci specifického cíle 1.3: Zvýšit kvalitu základního a středního vzdělávání bylo v oblasti společného vzdělávání navrženo opatření: **Rovné příležitosti v počátečním vzdělávání**. V rámci tohoto opatření byly navrženy následující příklady aktivit:

- **integrace** žáků se SVP
- zajištění **bezbariérovosti** škol
- pořízování **vybavení** pro žáky se SVP
- pořízování kompenzačních a rehabilitačních **pomůcek**

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2017/2018

Výroční zpráva popisuje současný stav vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji a vyhodnocuje změny. U vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami došlo k ohrožení z důvodu dostupnosti speciálních škol a školských zařízení. Proto Plzeňský kraj stále více přistupuje na **spojení základního a středního vzdělávání do jednoho subjektu**. U dětí se zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním **je podporována integrace do běžných mateřských a základních škol** hlavního vzdělávacího proudu. Žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí udržet ve střední škole bývá poměrně složité. V roce 2017/2018 se Plzeňský kraj podrobně zabýval tématem společného vzdělávání. U dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami je vzdělávání základním předpokladem pro jejich dobré uplatnění ve společnosti a i na trhu práce. **Co nejvyšší stupeň vzdělání** je pro tuto skupinu velkou pomocí právě při uplatnění v každodenním životě. Zde přichází potřeba velice úzké **spolupráce s odborníky v této problematice**. Díky změně školského zákona a financování regionálního školství dojde k významné změně i v souvislosti s financováním podpůrných opatření pro tuto skupinu dětí a žáků.

Pedagogicko-psychologická poradna v Plzni ve školním roce 2017/2018 registrovala **zvýšený příliv žádostí o vyšetření**. Tento trend je patrný již několik let. Je to dáno nástupem silných populačních ročníků a i zvýšením počtu dětí s obtížemi. Poradna zaznamenává **nárůst problémů v chování** a zvýšený výskyt dětí a žáků s psychiatrickou diagnózou. Řešení situace je jen omezené, protože **chybí kvalifikovaní pedagogové a speciální třídy pro tyto děti**.

Strategie integrovaných územních investic - ITI - Plzeňské metropolitní oblasti

„Integrovaná územní investice“ (dále jen "ITI") představuje realizaci integrované strategie rozvoje metropolitní oblasti, která zahrnuje klíčové investice řešící problémy daného území s využitím financování z více než jedné prioritní osy jednoho nebo více programů Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen "ESIF").“

V plzeňské metropolitní oblasti **nejsou dostatečně využívány nástroje pro sociální inkluzi** vzhledem k výskytu sociálně vyloučených lokalit a osob ohrožených sociálním vyloučením.

Roste podíl skupin obyvatel s nejnižšími příjmy, jejichž sociální status **souvisí i s lokalitami** v periferních oblastech na hranici sociálního vyloučení. Sociální vyloučení v těchto oblastech představuje významnou bariéru z hlediska zaměstnanosti obyvatel vyloučených lokalit a atraktivity celé metropolitní oblasti.

Pro plzeňskou metropolitní oblast představuje **zачleňování sociálně vyloučených osob** a osob ohrožených sociálním vyloučením velký potenciál pro snížení dlouhodobé nezaměstnanosti, snižování sociálních rizik a zatraktivnění území. **Rozvoj sociálních a zdravotních služeb** povede k **sociální inkluzi, k eliminaci sociálně patologických jevů** a bude podpořeno preventivním působením **dostupnosti zaměstnání a vzdělání** proti sociálnímu vyloučení.

Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014 – 2020

Podpoře nadaným žákům se věnuje Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014 – 2020 schválená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a na jejímž základě se postupně zavádí **Krajská síť podpory nadání (KSPN)**. Krajské sítě podpory nadání provázané v Síti národní s garancí a podporou MŠMT poskytují v ČR systematickou a kvalitní **nabídku aktivit a služeb pro kognitivně nadané** s využitím regionálních kapacit a zdrojů.

V každém kraji má vytvoření sítě na starosti krajský koordinátor Sítě podpory nadání, což je v Plzeňském kraji **NIDV** Krajského pracoviště Plzeň.

Krajská síť podpory nadání (dále jen KSPN) se skládá z pracovišť – typicky škol každého typu (MŠ, ZŠ I, ZŠ II, SŠ, VŠ), školských zařízení (zvl. SVČ), nevládních a neziskových organizací (NNO), které se věnují nebo hodlají systematicky věnovat práci s nadanými. V síti jsou zapojena odborná pracoviště (oborový expert: výzkumné či vývojové pracoviště, zaměstnavatel), která nabízejí kapacity, zdroje a oborové experty pro práci s nadanými dětmi, žáky a studenty. Součástí sítě je nezbytně zástupce regionální správy (KÚ) a krajský odborní garanti zajišťující vazbu na pět "vertikálních - národních pilířů" - národních skupin odborných garantů (NSG):

- psychologové a speciální pedagogové (garantuje NUV),
- koordinátoři pro oblast soutěží (garantuje NIDV),
- pedagogové (připravuje se ve spolupráci s NUV),
- koordinátoři podpory nadání a vzdělávání pedagogů (garantuje NIDV)
- inspektoři ČŠI (garantuje ČŠI).

Tito tvoří základ **Krajské koordinační skupiny (KKS)**, která na úrovni kraje **koordinuje, iniciuje, stimuluje, podporuje a vzdělává**, vše s respektováním krajské samosprávy. Členy KKS jsou dále zástupci pracovišť KSPN. Podrobněji o činnosti viz dále.

Strategie boje proti sociálnímu vyloučení 2016-2020

Strategie se pokouší koordinovat úsilí jednotlivých složek státní správy v boji proti sociálnímu vyloučení. Dále se snaží vytvořit podmínky pro aktivní spolupráci se samosprávami krajů a obcí při řešení sociálního vyloučení. Zaměřuje se hlavně na sociálně vyloučené lokality. Je zde snaha o definování základních ukazatelů jevu sociálního vyloučení, které se nadále budou na úrovni obcí a krajů průběžně sledovat a vyhodnocovat. Zabývá se problematikou koncepčního řešení sociálního vyloučení, bezpečností, bydlením, dluhy, podporou rodin, podporou sociálních služeb a sociální prací, vzděláváním, zaměstnaností, zdravím.

Projekt Podpora krajského akčního plánování (2016-2021)

Projekt P-KAP přináší základní poznatky o oblasti podpory inkluze využitelné při krajském akčním plánování s ohledem na různé cílové skupiny. V roce 2017 byla zpracována verze určená zejména pro týmy, které se v krajích podílejí na realizaci krajských akčních plánů a dali ji členům těchto [RT KAP](#) k dispozici. Know-how v rámci tohoto tématu je dále rozšiřováno a konkretizováno. V roce 2019 byla vytvořena verze pojetí pro decizní sféru, která obsahuje kromě samotného [aktualizovaného pojetí](#) této tematické oblasti v projektu P-KAP rovněž stručné [Manažerské shrnutí](#) a podrobnou SWOT analýzu.

Stěžejní aktivitou projektu P-KAP je [mapování](#) stavu inkluze na středních a vyšších odborných školách, která probíhá se souhlasem všech zúčastněných formou polostrukturovaných rozhovorů přímo ve školách.

Ve společném vzdělávání **jde především o přizpůsobení edukačního prostředí žákům**, založeném na schopnosti pedagoga **diferencovat vzdělávací obsahy**. V takovém vysoce kvalitním prostředí lze pracovat **s heterogenní skupinou žáků**; akceptovat různorodost pohlaví, etnicity, kultury, jazyka, sociálního prostředí, popř. věku. Lze do jisté míry pracovat i s různou úrovní studijních předpokladů včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či žáků s mimořádným nadáním. Inkluzivní vzdělávání dává možnost vytvoření „školy pro všechny“.

V této souvislosti je však potřeba zároveň zdůraznit i **přiměřenost zvolených cílů**. Důležité je tedy racionální pochopení reálných hranic **inkluze tak, aby byla skutečně přínosem pro všechny**, neboť stanovení nereálných studijních cílů nepovede, ani při maximálním využití odpovídajících podpůrných opatření, k jejich naplnění a v konečném důsledku povede naopak ke ztížení pracovního, a pravděpodobně i společenského, uplatnění handicapovaného žáka v budoucnu.

Jedním ze základních předpokladů úspěchu společného vzdělávání je tedy **volba vhodného oboru vzdělání**. Zde má velký význam **spolupráce s kariérovými poradci na základních i na středních školách** s cílem vybrat pro každého žáka takový obor, který by byl schopen nejen vystudovat, ale následně i uplatnit v praktickém životě.

Nejvýznamnější **přínosy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami**:

- Častější navazování sociálních vztahů, přátelství atd. v jejich přirozeném sociálním prostředí (blízko bydliště apod.).
- Více vzorů k dosahování školního úspěchu, sociálních dovedností a způsobů chování.
- Jsou více vystaveni běžnému kurikulu (tedy RVP pro střední školy).
- Vyšší úspěšnost v dosahování reálných cílů stanovených v IVP, a tím i posílení motivace ke vzdělávání.
- Větší schopnost se učit nové dovednosti a schopnost generalizovat.
- Častější a snazší integrace v různých prostředích v budoucnu.
- Více možností k interakcím s vrstevníky.
- Větší očekávání ze strany vyučujících, spolužáků i sebe sama

Přínos pro žáky bez speciálních vzdělávacích potřeb:

- Kultivace schopnosti přijetí diverzity a hodnocení jejího přínosu

- Přijetí a porozumění rozdílům mezi lidmi
- Získání respektu k lidem obecně
- Přípravenost na dospělý život v pestré (inkluzivní) společnosti
- Příležitost naučit se dovednostem vyučovat ostatní
- Lepší školní výsledky

Intervence směřující k podpoře inkluze obsahují nespočet akcí směrem k vedení školy, pedagogům, práci s kurikulem i odbornou podporu. Obecně lze říci, že je důležité, aby **vedení školy zavádělo, respektive podporovalo, inkluzivní principy ve vzdělávání**, stejně tak by **pedagogové měli umět efektivně využívat všech dostupných nástrojů, které mají pro práci v oblasti inkluze k dispozici.**

Významnou roli v realizaci společného vzdělávání hrají **školní poradenská pracoviště**, která nesou odpovědnost za problematiku inkluze nejčastěji, především pak **výchovní poradci**, a to **včetně spolupráce se sociálními službami**. Považujeme za prospěšné zajistit plnou funkčnost školních poradenských pracovišť a **podporovat jejich rozšiřování o školní psychology, speciální pedagogy, případně kariérové poradce.**

Mezi hlavní výzvy této oblasti intervence patří nepochybně naplnění základních znaků inkluzivního vzdělávání:

- ke vzdělávání mají přístup všichni bez rozdílu,
- vzdělávání je snadno a bezpečně fyzicky přístupné,
- vzdělávání si mohou dovolit všichni, je ekonomicky dostupné,
- vzdělávání je poskytováno v odpovídající kvalitě, reaguje na potřeby měnící se společnosti, včetně odborného náhledu na potřeby zdravotně postižených i komunit z odlišného kulturního a sociálního prostředí.

10 Aktivity v oblasti společného vzdělávání v Plzeňském kraji

Při řešení problematiky společného vzdělávání na středních školách, je potřeba se zaměřit i na nižší stupně vzdělávacího systému a zohlednit i aktivity mimo školský systém. Informace o aktivitách SŠ a VOŠ jsou uvedeny také v analýze potřeb škol vyplývající z druhého kola dotazníkového šetření v rámci projektu P-KAP koncem roku 2018 (viz Potřeby škol v oblasti podpory společného vzdělávání – srovnání let 2015 a 2018).

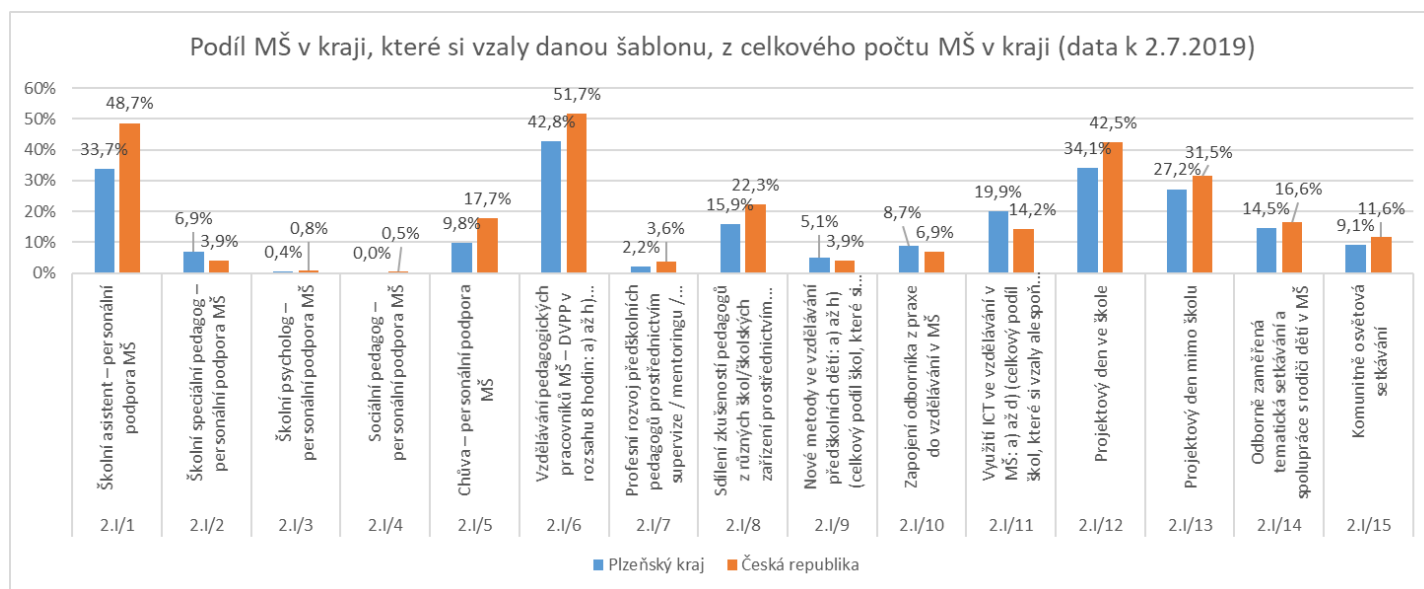
10.1 Společné vzdělávání na mateřských školách

Informace ke společnému vzdělávání na MŠ lze také získat z Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2017/2018. V předškolním vzdělávání je dlouhodobě uplatňována individuální i skupinová integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami s využitím kompenzačních pomůcek a asistentů pedagoga. Ve školním roce 2017/2018 byl přepočtený úvazek asistenta pedagoga na běžných MŠ v Plzeňském kraji 142,22. Počty asistentů pedagoga na běžných školách v posledních letech mírně klesají.

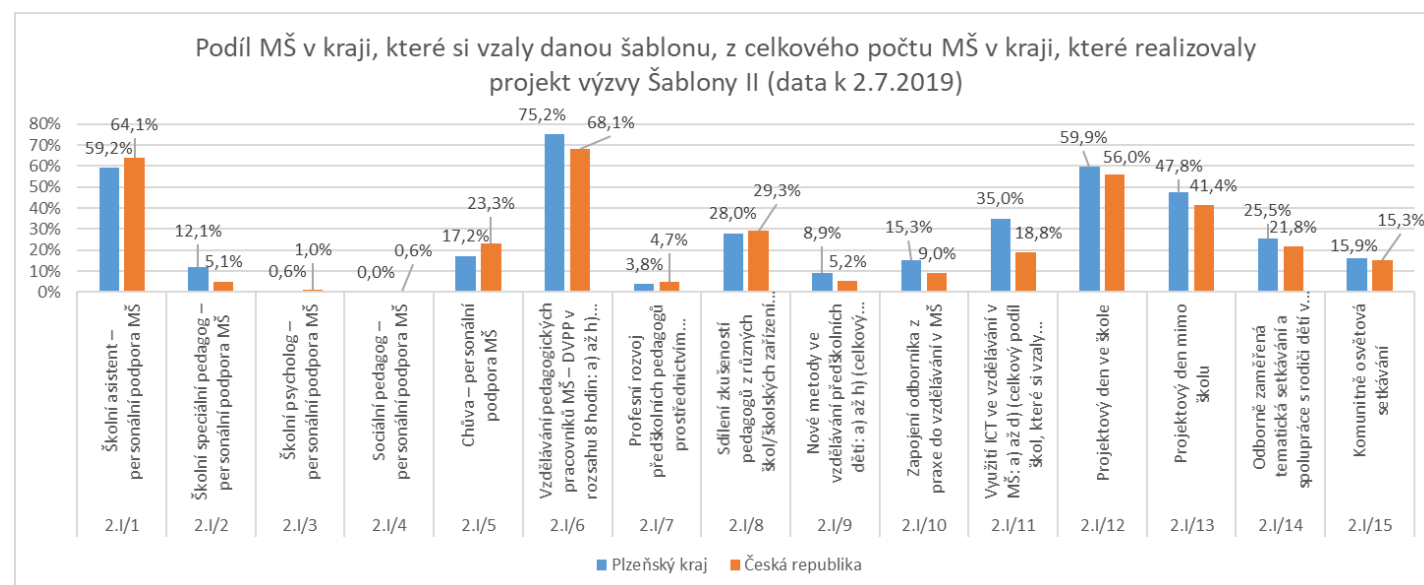
MŠ realizovaly v uplynulém období také šablony zaměřené na společné vzdělávání z výzev OP VVV Šablony pro MŠ a ZŠ I a Šablony pro MŠ a ZŠ II. Z grafu č. 46 a č. 47 je patrné, že největší podíl měla, jak v České republice, tak v Plzeňském kraji šablona 2.I/6 Vzdělávání

pedagogických pracovníků MŠ – DVPP v rozsahu 8 hodin. Nelze ale přesně říci, jaký podíl DVPP byl zaměřen na společné vzdělávání. Z personálních pozic byl největší zájem o šablony 2.I/1 Školní asistent - personální podpora MŠ, 2.I/5 Chůva - personální podpora MŠ a 2.I/2 Školní speciální pedagog - personální podpora MŠ. V rámci celé ČR však MŠ využívaly tyto šablony více, než v Plzeňském kraji. Nejmenší zájem byl o šablony 2.I/3 Školní psycholog – personální podpora MŠ a 2.I/4 Sociální pedagog – personální podpora MŠ a to v ČR i v Plzeňském kraji. Důvodem může být zejména nedostatek těchto pozic na trhu práce.

Graf 46: Podíl MŠ v kraji, které si vzaly danou šablonu, z celkového počtu MŠ v kraji (data k 2. 7. 2019)

Graf 47: Podíl MŠ v kraji, které si vzaly danou šablonu, z celkového počtu MŠ v kraji, které realizovaly projekt výzvy Šablony II (data k 2. 7. 2019)

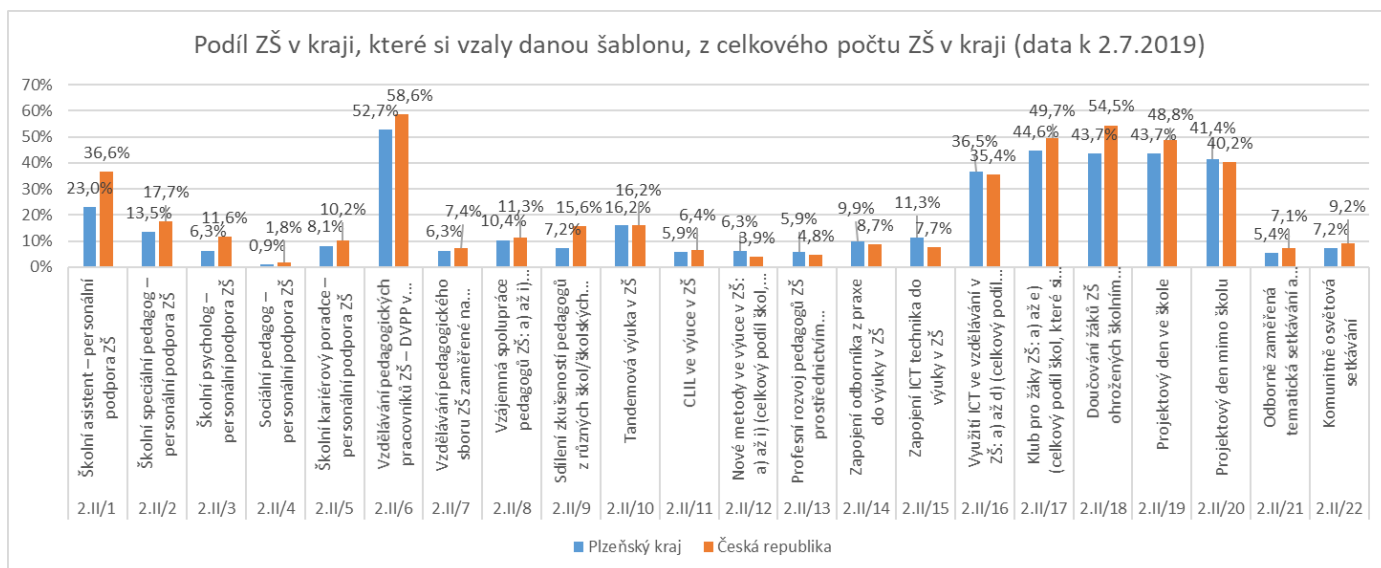
Společnému vzdělávání v MŠ se také věnují jednotliví příjemci IPo MAP na území Plzeňského kraje. V příloze 3 je zpracována souhrnná SWOT analýza pro oblast společného vzdělávání vycházející ze SWOT 3 analýz jednotlivých projektů MAP.

10.2 Společné vzdělávání na základních školách

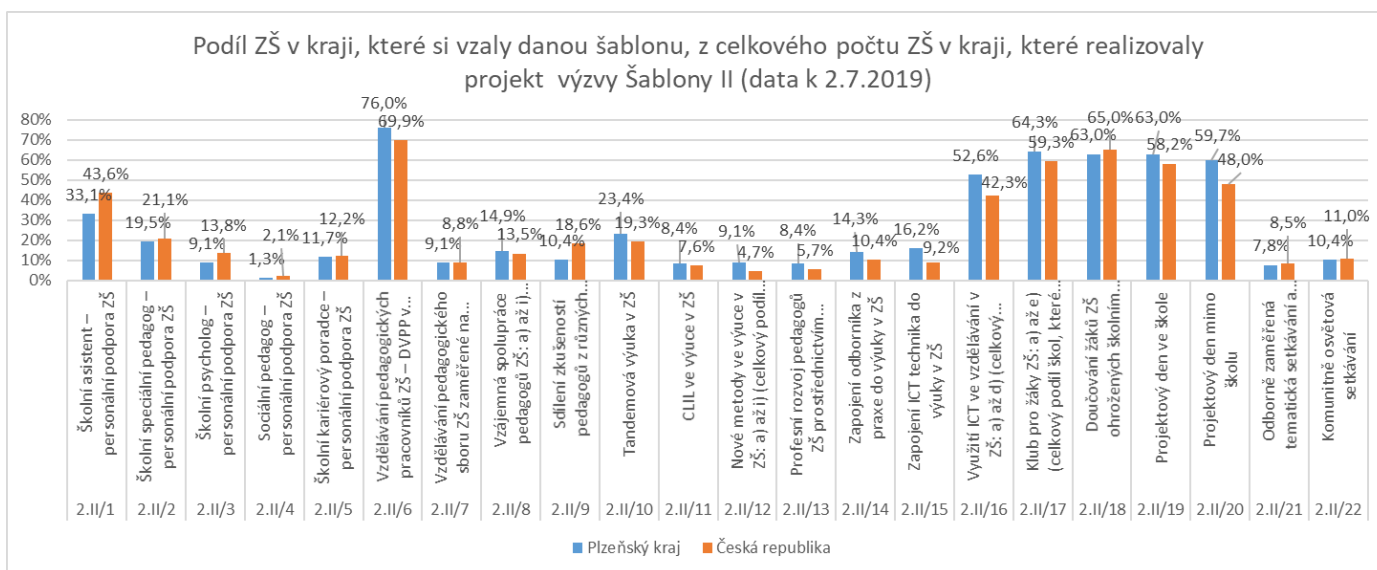
Informace ke společnému vzdělávání na ZŠ lze také získat z Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2017/2018. Důležité jsou zejména údaje o ostatních pedagogických pracovnících a pedagogických pracovnících vykonávajících specializované činnosti. Ve školním roce 2017/2018 byl přepočtený úvazek asistenta pedagoga na ZŠ v Plzeňském kraji 423,79, psychologa 7,63 a speciálního pedagoga 9,64. U všech těchto pozic byl v minulých letech zaznamenán nárůst. Co se týče bezbariérovosti ZŠ, tak jich je v současnosti bezbariérových 72 (z celkového počtu 219 ZŠ).

ZŠ realizovaly v uplynulém období také šablony zaměřené na společné vzdělávání z výzev OP VVV Šablony pro MŠ a ZŠ I a Šablony pro MŠ a ZŠ II. Z grafu č. 48 a č. 49 je patrné, že největší podíl měla jak v České republice, tak v Plzeňském kraji šablona 2.II/6 Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ – DVPP v rozsahu 8 hodin. Nelze ale přesně říci, jaký podíl DVPP byl zaměřen na společné vzdělávání. Z personálních pozic byl největší zájem o šablony 2.II/1 Školní asistent - personální podpora ZŠ, 2.II/2 Školní speciální pedagog - personální podpora ZŠ a 2.II/5 Školní kariérový poradce - personální podpora ZŠ. V rámci celé ČR však ZŠ využívaly tyto šablony více, než v Plzeňském kraji. Nejmenší zájem byl o šablony 2.II/3 Školní psycholog – personální podpora ZŠ a 2.II/4 Sociální pedagog – personální podpora ZŠ a to v ČR i v Plzeňském kraji. Důvodem může být zejména nedostatek těchto pozic na trhu práce a nešťastným zadáním šablony, která požaduje příliš velký úvazek. Z ostatních šablon byla hodně využívána šablona 2.II/18 Doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem.

Graf 48: Podíl ZŠ v kraji, které si vzaly danou šablonu, z celkového počtu ZŠ v kraji (data k 2. 7. 2019)

Graf 49: Podíl ZŠ v kraji, které si vzaly danou šablonu, z celkového počtu ZŠ v kraji, které realizovaly projekt výzvy Šablony II (data k 2. 7. 2019)

Společnému vzdělávání na ZŠ se také věnují jednotliví příjemci IPo MAP na území Plzeňského kraje. V příloze 3 je zpracována souhrnná SWOT analýza pro oblast společného vzdělávání vycházející ze SWOT 3 analýz jednotlivých projektů MAP.

10.3 Společné vzdělávání na středních školách

Informace ke společnému vzdělávání na ZŠ lze také získat z Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2017/2018. Obecně lze říci, že míra soustavné práce s inkluzivními nástroji je na středních školách nižší, než na základních školách, protože na středních školách je méně evidovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jejich podíl však postupně stoupá. Střední školy hodně využívají např. tvorbu individuálního vzdělávacího plánu. Ve školním roce 2017/2018 byl přepočtený úvazek asistenta pedagoga na SŠ v Plzeňském kraji 23,45 a psychologa 1,7. U těchto pozic byl zaznamenán rostoucí trend. Naopak přepočtený úvazek speciálního pedagoga meziročně mírně klesl na 3,5.

Inkluzi a podporu jakékoli marginalizované skupiny střední školy uvádějí ve svých ŠVP. Školy tuto problematiku řeší z několika úhlů, a to nejčastěji podle vzniklých potřeb. Žáci si pro další studium po základní škole volí střední školu podle mnoha hledisek. U žáků s potřebou podpůrných prostředků prvního stupně většinou nevzniká nějaký větší problém při výběru a absolvování jakékoli střední školy. Žáci s potřebou vyššího stupně podpůrných prostředků při výběru školy pohlížejí i na nabídku škol o spolupráci právě s touto skupinou žáků. Proto je i zkušenost škol a podpora žáků z této skupiny různorodá.

Podpora marginalizovaných skupin na školách by měla být postavena na spolupráci třídních učitelů a výchovných poradců, resp. školním poradenským pracovištěm (ŠPP) a poté i se školským poradenským zařízením. Školy se zaměřují například na žáky z ekonomicky slabších rodin, kterým umožňují zapůjčení učebnic zdarma, výukové materiály, umožňují práci na počítačích a nabízejí zdarma přístup na internet. Žákům se slabším prospěchem nebo talentovaným žákům jsou nabízeny doučovací kroužky, semináře, konzultace.

V uplynulém období realizovalo 11 škol zřizovaných Plzeňským krajem projekty z IROP zaměřené na zajištění bezbariérovosti, čímž došlo k zlepšení dostupnosti vzdělávání v jejich budovách. V současnosti má částečnou nebo úplnou bezbariérovost 25 SŠ zřizovaných Plzeňským krajem. 18 SŠ bezbariérovými úpravami stále nedisponuje. Není reálné docílit plné bezbariérovosti všech SŠ, neboť některé budovy jsou např. památkově chráněné nebo nejsou ve vlastnictví zřizovatelů škol, přesto se Plzeňský kraj snaží o další zlepšení situace.

SŠ realizovaly v uplynulém období také šablony zaměřené na společné vzdělávání z výzev OP VVV Šablony pro SŠ a VOŠ I a Šablony pro SŠ a VOŠ II. Ve výzvě Šablony pro SŠ a VOŠ I si nejvíce škol vybralo šablonu Doučování žáků SŠ ohrožených školním neúspěchem, Vzdělávání pedagogického sboru SŠ zaměřené na inkluzi - vzdělávací akce v rozsahu 8 hodin či Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ - DVPP v různém hodinovém rozsahu. Mnohem menší byl zájem o čerpání personálních šablon - Školní speciální pedagog (5 SŠ), Školní psycholog (4 SŠ), Sociální pedagog (1 SŠ) a Školní asistent (1 SŠ). Výzva Šablony pro SŠ a VOŠ II bude ukončena až v listopadu 2019, tudíž ještě nejsou k dispozici relevantní data.

10.3.1 Zpráva z mapování stavu inkluzivního vzdělávání na SŠ a VOŠ v Plzeňském kraji

Zpráva z roku 2018 vychází zejména z charty projektu P-KAP a Metodiky rovných příležitostí ve vzdělávání pro prioritní osu 3 OP VVV. Hlavní metodou sběru dat při mapování stavu inkluze na jednotlivých školách jsou polostrukturované individuální rozhovory s předem stanovenými okruhy témat. V Plzeňském kraji se mapování týkalo škol s úhrnným počtem téměř deseti tisíc studentů. Výsledkem je formulace doporučení jak k vedení škol, tak směrem k zřizovatelům týkající se zejména systémové podpory pedagogů, jejich lepší přípravě na pedagogických fakultách a dále doporučení týkající se samotných pedagogů a dalších pracovníků školy. Zpráva je dostupná na: <http://www.plzensky-kraj.cz/poznatky-a-doporuceni-z-mapovani-inkluze-se-staly>.

10.4 Školní stravování

Zařízení školního stravování u všech typů zřizovatelů plní v Plzeňském kraji významnou úlohu v oblasti hmotného zabezpečení dětí, žáků a studentů po dobu jejich pobytu ve školách a školských zařízeních. Zájem o školní stravování má stoupající tendenci jak u dětí, žáků a studentů, tak i u zaměstnanců škol. Některé školní jídelny zajišťují školní stravování i pro strážníky, kteří mají určitá dietní omezení.

Ve školním roce 2017/2018 se některé školní jídelny úspěšně zapojily do různých projektů, jejichž cílem bylo pozitivně ovlivňovat stravovací zvyklosti dětské a dorostové populace v souladu se zásadami zdravé výživy.

V souladu s ustanovením § 122 školského zákona jsou školy povinny zajistit školní stravování pro své děti, žáky a studenty. Pokud jsou děti přítomny v mateřské škole po dobu podávání hlavního jídla nebo doplňkových jídel, stravují se vždy. Po celou dobu pobytu je jim k dispozici pitný režim. Základní školy zabezpečují školní stravování pro své žáky, ale nevedou bližší statistiku o tom, kolik dětí využívá tyto služby. Žáci středních škol ubytovaní v domovech mládeže mají zabezpečeno celodenní stravování. Ostatní žáci SŠ mohou odebírat oběd. Tato skupina strážníků patří k těm, kteří využívají školního stravování nejméně (cca 60% žáků SŠ).

V Plzeňském kraji je již 3. rokem realizován **projekt Obědy do škol v Plzeňském kraji**, který se zabývá problematikou zapojení dětí a žáků ohrožených chudobou a sociálním vyloučením do procesu školního stravování. Smyslem projektu je umožnit bezplatné školní stravování (v souladu s vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů) výše uvedené cílové skupině a zajistit jim nutričně vyváženou stravu po dobu pobytu ve škole, a to souvisle v rámci celého školního roku.

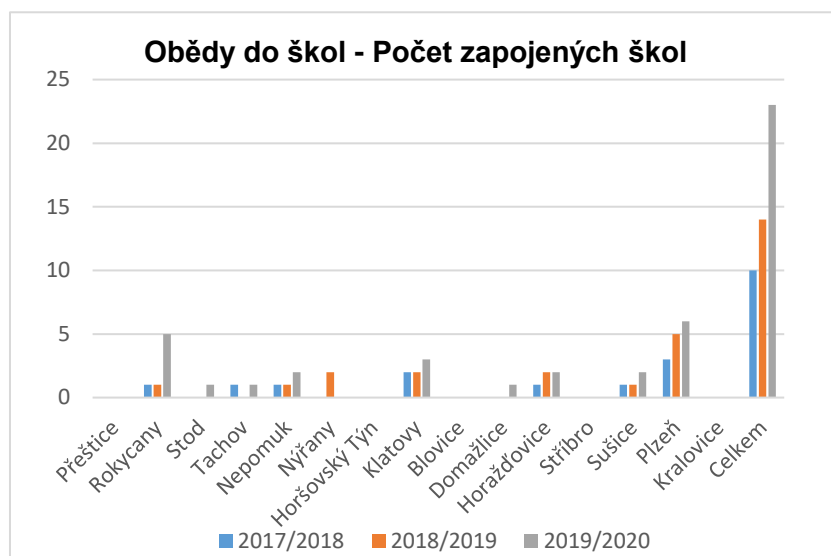
Vyhlašovatelem Operačního programu potravinové a materiální pomoci je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Cílovou skupinou jsou děti ze sociálně slabých rodin ve věku 3 – 15 let navštěvující školu (základní nebo mateřskou školu či víceleté gymnázium), které se jako společně posuzované osoby z hlediska nároku na příspěvek na živobytí nacházejí v hmotné nouzi.

Po obdržení podkladů z KoP ÚP ČR mělo ve školním roce 2017/2018 nárok na dotovanou stravu 35 dětí ze šesti základních a mateřských škol. Od září se stravovalo 33 dětí a žáků. Dva žáci se během prázdnin přestěhovali do jiného města, kde nebyla žádná ze základních škol zapojena do projektu. Tito žáci se však vrátili zpět do kmenové školy a od února se začali pravidelně stravovat. V průběhu měsíce září 2017 byl vyhlášen úřady práce dodatečný termín potvrzování cílové skupiny. V rámci této výzvy se zapojilo dalších 14 dětí a žáků. Podpořeno bylo celkem 49 dětí a žáků. Odebráno bylo 7 556 obědů v celkové hodnotě 180 372,- Kč.

Ve školním roce 2018/2019 se v rámci 4. výzvy Projektu č. 30_18_008 „Potravinová pomoc dětem ve vážné sociální nouzi“ v Plzeňském kraji zapojilo 14 škol. Podmínky pro zapojení byly stejné jako v předcházející výzvě. Nárok na dotovanou stravu mělo 56 dětí a žáků. Strážníci odebrali 9 459 obědů v celkové výši 235 529,- Kč.

V současné době začala realizace 5. výzvy Projektu č. 30_19_009 „Potravinová pomoc dětem ve vážné sociální nouzi“. Do této výzvy se zapojilo 23 škol. Podmínky pro zapojení splnilo 192 dětí a žáků.

Graf 50: Přehled zapojených škol podle ORP za jednotlivé školní roky

Zdroj: OŠMS KÚPK

Graf 51: Přehled podpořených dětí a žáků podle ORP za jednotlivé školní roky

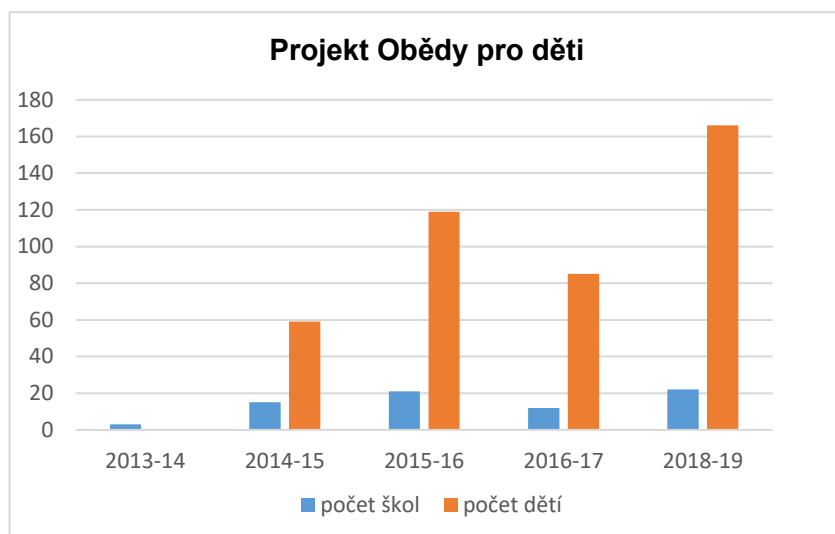

Zdroj: OŠMS KÚPK

V průběhu realizace projektu byla navázána spolupráce s neziskovými organizacemi zabývajícími se sociální problematikou, které mohou v dalším roce projektu pomoci s vytipováním škol (dětí a žáků), které by měly nárok na dotovanou stravu. Dále byli pravidelně informováni ředitelé škol a školských zařízení o možnosti zapojení se do projektu. Přehledy stravného dokazují, že žáci zapojení do projektu se pravidelně ve školách stravují.

V roce 2017 podepsalo MPSV memorandum o spolupráci s **organizací Women for Women**, která rovněž pomáhá nemajetným rodinám s placením školních obědů. Tuto možnost podpory dětí a žáků také využívají školy v Plzeňském kraji.

Graf 52: Přehled zapojených škol a žáků za jednotlivé školní roky

Kromě výše uvedených programů mohou na školní stravování pro žáky ohrožené chudobou a sociálním vyloučením přispívat také **soukromí dárci**. Tato spolupráce např. funguje na Základní škole a Mateřské škole pro sluchově postižené, Plzeň, Mohylová 90.

Zdroj: projekt Obědy pro děti na <https://www.obedyprodeti.cz/>

10.5 Pedagogicko-psychologické poradenství ve školství

Školy v současnosti ve větším měřítku rozvíjí spolupráci se školskými poradenskými zařízeními, zejména z důvodu legislativních změn spojených s inkluzí. Ve školním roce 2017/2018 pokračoval trend zvyšování počtu žádostí o vyšetření v **Pedagogicko-psychologické poradně Plzeň**. Problémem zůstává zařazování žáků s těžkými poruchami chování a s psychiatrickou diagnózou do běžného vzdělávacího proudu. (Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2017/2018). Nárůst klientů ovšem Pedagogicko-psychologická poradna v Plzni zaznamenala i ze všech typů škol. Nárůst byl plošný na území celého kraje.

Pedagogicko-psychologická poradna Plzeň ve spolupráci se školami a středisky volného času (SVČ) věnuje pozornost nejen žákům zdravotně oslabeným, ale i mimořádně nadaným, jejich identifikaci a nabídce vhodných vzdělávacích postupů tak, aby každý žák rozvíjel svůj potenciál na nejvyšší možnou míru.

V roce 2018 vznikla v Plzni **Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna (KPPP)**. KPPP svým působením přirozeně doplňuje systém církevního školství v Plzeňské a Českobudějovické diecézi. Primárně slouží KPPP církevním školám, ale služby jsou také otevřeny pro klienty, kteří o spolupráci s poradnou projeví zájem. Probíhá spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou.

10.6 Podpora cizinců

Data týkající se počtu cizinců ve vzdělávání v Plzeňském kraji jsou popsána v analytické části v kapitolách 1.4, 3.1, 3.2, 3.3.

ZČU je od roku 2019 zapojena do dvou na sebe navazujících mezinárodních projektů **Migrace a integrace v bavorsko-českém příhraničním regionu: analýza, strategie spolupráce a řešení a Arrival Regions**, zaměřených na integraci cizinců v regionu Tachovska, které řeší příchod občanů třetích zemí do tohoto regionu. V klíčových aktivitách se zabývají mapováním kapacit daného území, facilitací a zapojením zainteresovaných subjektů z obou stran hranice.

NIDV byl ze strany MŠMT pověřen zabezpečit systematickou, metodickou, vzdělávací a konzultační podporu školám, pedagogickým pracovníkům i samotným rodinám při **začleňování a vzdělávání dětí/žáků-cizinců do vzdělávacího systému ČR**. Plzeňské pracoviště NIDV poskytuje informace a „centralizovanou“ podporu ve spolupráci s odborníky a partnery v kraji, především s OŠMS KÚ PK, PPP Plzeň, ČŠI, OSPOD a NNO v kraji. Konkrétně se jedná o poskytování poradenství, vhodných metodik, kontaktů na odborníky aj. Základní informace jsou k dispozici na speciálně vytvořené stránce NIDV k problematice cizinců <http://cizinci.nidv.cz>.

26. základní škola Plzeň, Skupova 22, příspěvková organizace je v Plzeňském kraji určena k poskytování bezplatné přípravy k začlenění do základního vzdělávání zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám žáků, kteří jsou dětmi osob se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie.

V praxi se s naplňováním § 20 ŠZ (v celé ČR) vyskytují značné problémy. Školám není zcela jasné, kdo zodpovídá za zajištění bezplatné výuky češtiny, zda je to krajský úřad, nebo ředitel školy. Krajský úřad nemá zajištěno finanční krytí nákladů na vzdělávání dětí a žáků cizinců ze strany MŠMT, ani více míst v rámci kraje nezajistí potřebnou podporu DŽC, protože tito nejsou z objektivních důvodů schopni dojet do jiné obce/města, kurz začíná od – do, cizinec přistoupivší v průběhu je opětovnou komplikací atd.

Také šetření ČŠI ukázalo, že jazyková příprava probíhá ve větší míře v kmenové škole, nikoliv v kraje určené škole, která by měla disponovat specializovanou třídou pro jazykovou přípravu.

Proto MŠMT i na základě doporučení ČŠI a ve spolupráci s NIDV připravuje nový systém podpory integrace dětí a žáků s nedostatečnou znalostí češtiny jako vyučovacího jazyka. Dle tohoto návrhu by měl zaškolený pedagog provést jednoduchý jazykový test, který bude pomůckou pro stanovení předpokládaného rozsahu jazykové podpory přímo ve škole, s max. rozsahem 400 hodin a finančním krytím.

Výborná je v našem kraji také spolupráce s CPIC, které poskytuje nejen jazykovou podporu dle potřeb v úzké spolupráci s NIDV i KÚ PK. Po novele zákona o pobytu cizinců je z jejich strany zajištěna kontinuální a cílená podpora <http://www.integracnicentra.cz/plzensky-kraj/>.

10.7 Podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků

Práce s nadanými a mimořádně nadanými žáky je velmi náročnou a důležitou součástí učitelské profese. Nadaní žáci často vyžadují specifické vzdělávací přístupy, jejichž plánování a začleňování do výuky je náročné a často stojí nad rámcem běžných povinností a problémů, se kterými se každý učitel denně potýká.

Definice dle Vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných:

- Za **nadaného žáka** se pro účely této vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
- Za **mimořádně nadaného žáka** se pro účely této vyhlášky považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém

okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

V roce 2018 bylo dle údajů OŠMS KÚPK v Plzeňském kraji oficiálně identifikováno 52 žáků nadaných, přičemž 22 z nich studovalo na Konzervatoři, 24 na školách sportovně zaměřených a 6 na ostatních školách. Otázkou však je vypovídací hodnota těchto údajů, zejména ve vztahu k **problematice diagnostiky talentovaných žáků**. Zákon totiž zatím nijak konkrétně „nadání“ nevymezuje. Diagnostika nadání a mimořádného nadání je jednou z činností Pedagogicko-psychologické poradny. Další žáci s výbornými studijními výsledky se zúčastňují různých soutěží, olympiád, školních projektů, individualizované a projektové výuky.

MŠMT podporuje každoročně nadanou mládež a pedagogy vzdělávající nadané žáky v několika dotačních programech. Plzeňský kraj předkládá každoročně projekt do rozvojového programu MŠMT, na základě kterého obdrží finanční prostředky na zabezpečení okresních a krajských kol všech soutěží vyhlašovaných a spoluvyhlašovaných MŠMT a konaných v našem kraji

V Plzeňském kraji funguje **Krajská síť podpory nadání (KSPN)**, která je koordinována **Krajskou koordinační skupinou (KKS)**. Krajskou síť podpory nadání tvoří v rámci Plzeňského kraje školy všech druhů a typů, školská zařízení a organizace, které se věnují nebo hodlají věnovat práci s nadanými. Ve školním roce 2017/2018 se v Plzeňském kraji konalo několik setkání mezi spolupracujícími členy krajské koordinační skupiny (zástupci NIDV, KÚ PK, PPP, ČŠI, ZČU, SVČ) a jednotlivými školami. Tato setkání se uskutečnila formou kulatých stolů, kde proběhla živá a plodná diskuse mezi účastníky týkající se aktivit pro nadané děti, žáky a studenty v PK. Zároveň zde proběhla i analýza aktuálních potřeb v kraji v rámci Podpory nadání. Zazněla zde přínosná spolupráce formálního a neformálního vzdělávání (školy v PK s Centrem Robotiky a SVČ Radovánkem), aktivity ZČU, spolupráce mezi Pedagogicko-psychologickou poradnou a KÚ PK v projektu „Kempy pro nadané“. Tyto aktivity jsou průběžně publikovány na <http://talentovani.cz/plzensky>. Na těchto stránkách lze také nalézt informace o soutěžích pro žáky, které vyhlašuje MŠMT. Těchto aktivit se zúčastňují také žáci našeho kraje a mnohdy dosahují na úspěšná hodnocení.

Plzeňský kraj vyhlašuje každoročně dotační program „Nadání“ (původní název „Talent“), jehož cílem je podporovat a rozvíjet talent a zájem žáků středních škol o přírodovědné, společenskovední a jazykové obory, rozvíjet péči o nadané děti a mládež ve středních školách, zlepšovat **materiální vybavení** středních škol pro práci s nadanými žáky, posílit zájem žáků, pedagogů a škol o účast v soutěžích, zvyšovat kvalitu těchto soutěží. Příjemcem dotace/příspěvku jsou střední školy z Plzeňského kraje (zřizované Plzeňským krajem, církevní i soukromé), jejichž žáci se umístí na 1. až 3. místě v celostátních kolech, na medailových pozicích v mezinárodních kolech či obdrží čestné uznání z mezinárodních kol předmětových soutěží, a to Matematické olympiády, Fyzikální olympiády, Chemické olympiády, Biologické olympiády, Soutěže v programování, Zeměpisné olympiády, Dějepisné olympiády, Olympiády v českém jazyce, Soutěží v cizích jazycích, Středoškolské odborné činnosti (SOČ), Ekologické olympiády a Astronomické olympiády v daném školním roce..

V Plzeňském kraji běží od roku 2010 projekt, jehož cílem je podporovat a rozvíjet odborný růst mimořádně nadaných žáků z Plzeňského kraje a jejich pedagogů v oblastech přírodovědných, společenskovedních, jazykových, uměleckých a řemeslných. Projekt Střediska služeb školám s názvem **Podpora talentovaných žáků v Plzeňském kraji** byl v letech 2010 a 2011 spolufinancován evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Od roku 2012 podporuje projekt ze svého rozpočtu Plzeňský kraj. Cílovou skupinou jsou mimořádně

nadaní a nadaní žáci základních, středních a základních uměleckých škol, tj. ti žáci, kteří se probojovali do krajských a vyšších kol předmětových a uměleckých soutěží, a dále pak pedagogičtí pracovníci, kteří připravují žáky na soutěže. Odborných kempů se mohou také zúčastnit žáci, kteří byli diagnostikováni školským poradenským zařízením jako žáci mimořádně nadaní. Každoročně probíhají tyto aktivity:

- Odborné kempy pro talentované matematiky, fyziky, astronomy, chemiky, biologie, geografy, historiky, znalce českého jazyka, angličtiny, němčiny a francouzštiny.
- Letní hudební kurzy pro nejúspěšnější účastníky soutěží určených pro žáky základních uměleckých škol.
- Řemeslné kempy určené pro nadané truhláře, strojní mechaniky, obráběče kovů, automechaniky, elektromechaniky a opraváře zemědělských vozidel.

Neodmyslitelnou součástí celého projektu je testování žáků psychology z Pedagogicko-psychologické poradny v Plzni, jehož výsledky mají šanci ovlivnit následný vývoj účastníků skrze rodinu, ale zároveň i pedagogy. Výstupem každého ročníku projektu jsou sborníky z jednotlivých kempů, které jsou přístupné na webových stránkách projektu všem zájemcům (www.podporatalentu.cz).

Plzeňský kraj se od srpna 2019 zapojil do projektu **Vzdělávání mimořádně nadaných žáků a další vzdělávání pedagogických pracovníků v Plzeňském kraji a Hordalandu** financovaného z programu Vzdělávání Fondů EHP 2014-2021. Cílem projektu je najít vhodné aktivity ve vzdělávání, které stimulují maximální rozvoj a plné využití potenciálu všech žáků a zejména žáků mimořádně nadaných, a které budou moci nabídnout ředitelům zřizovaných škol. S rozvojem potenciálu mimořádně nadaných žáků souvisí i druhý cíl projektu, jímž je další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je taktéž zaměřeno na vyhledávání mimořádně nadaných žáků a na práci s nimi.

Podpora nadaných žáků v Plzeňském kraji neprobíhá pouze na středních školách, **ale i na základních školách**. Několik základních škol se přímo zaměřuje na činnost s nadanými žáky. Jedná se o Základní školu a Mateřskou školu Holoubkov, Mateřskou školu Štěnovice, 28. základní školu Plzeň, Rodinná 39. Tyto školy se věnují systematickému vyhledávání talentovaných žáků, individuálnímu rozvoji nadání u všech žáků, systematické práci s mimořádně nadanými žáky apod. Významnými aktéry přispívajícími k rozvoji talentu a nadání jsou bezpochyby i **jednotlivé základní umělecké školy, střediska volného času, Akademie nadání, Asociace malých debrujárů České republiky, Mensa ČR, Národní ústav pro vzdělávání, program Mezinárodní cena vévody z Edinburghu a další**.

10.8 Neziskové organizace působící v oblasti společného vzdělávání v Plzeňském kraji

V Plzeňském kraji působí Asociace romských občanských iniciativ - AMARE ČHAVE a Sdružení Romů a národnostních menšin Plzeňského kraje, občanské sdružení. Cílem činnosti sdružení je napomáhat integraci romské populace ve společnosti. Předmětem činnosti sdružení je mimo jiné vzdělávací a výchovná činnost dětí, mládeže i dospělých, poskytování sociálních služeb, práce s dětmi a mládeží, spolupráce se samosprávou a státní správou při řešení a naplňování cílů.

Další neziskové organizace, které pracují s dětmi a mládeží v Plzeňském kraji jsou **Člověk v tísni, o.p.s.** poskytuje sociálně integrační služby lidem v nepříznivých životních situacích.

Tady a Ted' o.p.s., kteří se dlouhodobě věnují podpoře vzdělávání dětí v Plzni. **Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy**, mají síť nízkoprahových zařízení v Plzeňském kraji, kde se zaměřují nejen na volnočasové aktivity, ale i na podporu vzdělávání. **Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže Plzeň** má v Plzni nízkoprahové zařízení pro mladé a pomáhá jim i se vstupem na pracovní trh. **Ponton, z.s.** provozuje nízkoprahové zařízení. Společnost **META, o.p.s.** se zabývá integrací dětí cizinců, resp. dětí, které nemají český jazyk jako mateřský. Ve školním roce 2018/2019 realizovala META dotazníkové šetření na školách zaměřené na žáky s odlišným mateřským jazykem. Zpráva z dotazníkového šetření Odhad počtu žáků s odlišným mateřským jazykem na školách a opatření využívaná pro jejich podporu je dostupná na https://www.meta-ops.cz/sites/default/files/6_zaci_s_omj_a_jejich_podpora_na_skolach_tollarova_mikesova.pdf.

10.8.1 Podpora organizací zabývajících se volnočasovým vzděláváním dětí a žáků s nízkým socioekonomickým statutem

V letech 2017-19 byly z prostředků KÚPK podpořeny projekty organizací Blízký soused, z.s., Roma Plzňatar, z.s., Romodrom o.p.s. a Žonglér, z.s. Jednalo se o finance v řádek desítek tisíc korun na volnočasové aktivity dětí ze sociálně vyloučených lokalit, letní tábory, kulturní a další akce.

10.9 Projekty zaměřené na společné vzdělávání

10.9.1 Projekt APIV A

Jedná se o systémový projekt realizovaný NÚV mezi roky 2017-2022 s názvem Implementace Akčního plánu inkluzivního vzdělávání – metodická podpora (APIV A). Jeho cílem je podpořit zavádění a realizaci společného vzdělávání a zajistit efektivní implementaci určených úkolů Akčního plánu inkluzivního vzdělávání. Mezi dílčí cíle patří monitoring postupu při zavádění společného (inkluzivního) vzdělávání a návrhy a ověřování možností řešení, podpora pedagogických pracovníků při uskutečňování společného vzdělávání a podpora výuky češtiny jako druhého jazyka.

10.9.2 Projekt APIV B

V rámci NIDV probíhá mezi lety 2017 - 2022 také systémový projekt Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi (APIV B). Cílem projektu je zvýšit podporu společného vzdělávání u odborné, pedagogické i široké veřejnosti. Posílit osobnostní a profesní kompetence pedagogických pracovníků (včetně managementu) škol a školských zařízení potřebných k realizaci společného vzdělávání v předškolním, základním, středním a v zájmovém a neformálním vzdělávání. Mezi klíčové aktivity projektu patří **Centra podpory školám v oblasti společného vzdělávání** (od září 2017 působí při krajských pracovištích NIDV¹).

Každé Centrum zároveň spolupracuje s **krajskou sítí 24 škol**, které se zapojily do projektu a prochází vzdělávací a profesní podporou. Těmto školám (jedná se převážně o ZŠ a MŠ, jsou mezi nimi jen 2 gymnázia) je zajištěna metodická podpora v oblasti společného vzdělávání,

¹ Kontakty pro Plzeňský kraj na <http://www.inkluzevpraxi.cz/kontaktmi-mista/plzen>

služby odborných poradců a vzdělávání pedagogických pracovníků. Seznam škol, které se zapojily do projektu APIV B v Plzeňském kraji: <http://www.inkluzevpraxi.cz/kontaktmiesta/plzen>.

Další aktivitou projektu je Veřejná databáze organizací zabývajících se inkluzivním vzděláváním, která je zveřejněna na webu www.inkluzevpraxi.cz

10.9.3 Projekt Vzděláním k úspěchu bez bariér

Projekt ZČU a dalších partnerů se primárně zaměřuje na podporu žáků základních a středních škol, kteří mají speciální vzdělávací potřeby (dále jen SVP), na děti a žáky ohrožené syndromem týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte. Dále projekt cílí na rodiče těchto dětí, pracovníky škol a školských zřízení a další pracovníky zapojené do procesu vzdělávání těchto dětí.

Cílem realizovaných aktivit projektu je zajistit optimální rozvoj žáka se SVP, díky kterému bude poté umožněno jeho snadnější zapojení nejen do dalšího vzdělávání, ale v důsledku i zapojení do pracovního procesu. Více informací lze získat na webových stránkách <https://www.bezbarier.zcu.cz/o-projektu>.

11 Potřeby škol v oblasti podpory společného vzdělávání – srovnání let 2015 a 2018

V rámci projektu P-KAP proběhly na SŠ a VOŠ v celé ČR v r. 2015 a 2018 dvě vlny dotazníkového šetření, které bylo mimo jiné zaměřeno i na problematiku společného vzdělávání. Školy se vyjadřovaly ke své stávající situaci v oblasti, k překážkám, jimž čelí, a také k plánovaným cílům a k opatřením, které by jim v naplňování cílů mohla pomoci. V druhé vlně šetření byl dotazník rozšířen o problematiku předčasných odchodů ze vzdělávání a také o podporu nadaných.

Společné vzdělávání (inkluze) školy ve srovnání s ostatními pěti povinnými intervencemi označily v obou vlnách jako nejméně důležité téma (v druhé vlně je na poslední příčku umístilo 51 % škol).

Vyhodnocení výsledků II. vlny šetření:

Školy v roce 2018 deklarují ve společném vzdělávání především činnosti v rámci základní úrovně (69 %) a mírně pokročilé úrovně (58 %). 47 % škol realizuje činnosti, které lze zařadit do pokročilé úrovně. Posun lze předpokládat především v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný nárůst o 22 %).

Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

Oproti roku 2015/2016 školy vykazují častěji činnosti spadající do pokročilé úrovně (nárůst o 12 p. b.).

Úroveň současného stavu - časové srovnání	I. vlna	II. vlna	Rozdíl
Průměrná úroveň	33%	41%	8%
Základní úroveň	66%	69%	3%
Mírně pokročilá úroveň	52%	58%	6%
Pokročilá úroveň	35%	47%	12%
Nejvyšší úroveň	15%	22%	7%

11.1 Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání aktivně podílí:

Aktivita	I. vlna	II. vlna	Rozdíl
Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	87%	96%	9%
Škola zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia	75%	92%	18%
Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se spec. vzděl. potřebami žáků	84%	91%	7%
Škola při péči o žáky se spec. vzděl. potřebami spolupracuje se ŠPZ, která mají žáky v péči	78%	91%	12%
Vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků	76%	87%	10%
Škola zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací/výchovné plány	71%	83%	12%
Vyučující spolupracují při naplňování vzděl. potřeb žáků (např. společnými poradami apod.)	69%	77%	8%
Vedení vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole	53%	64%	11%
Škola při výuce zohledňuje potřeby žáků – cizinců/žáků, jejichž mateřským jazykem není ČJ	60%	64%	4%
ŠPZ metodicky vede vyučující k tomu, aby podporovali naplňování spec. vzděl. potřeb žáků	42%	62%	20%
Škola při péči o žáky se spec. vzděl. potřebami spolupracuje s dalšími institucemi	53%	60%	8%
Škola upravuje organizaci vyučování v souladu s potřebami žáků se spec. vzděl. potřebami	42%	57%	15%
Součástí plánu dalšího vzděl. pedagogických prac. školy jsou témata inkluzivního vzdělávání	31%	49%	18%
Diagnostika žáků, vyhodnocení výsledků a volba formy výuky	44%	45%	2%
Škola zajišťuje a využívá asistenta pedagoga	24%	43%	20%
Učivo určené nadaným žákům je rozšiřováno a prohlubováno v souladu s jejich předpoklady	38%	43%	5%
Škola organizuje podporu žákům dalšími odborníky/experty	31%	34%	3%
Pro žáky s mimořádným nadáním škola zpracovává individuální vzdělávací plány (IVP)	22%	34%	12%
Škola zajišťuje žákům se spec. vzděl. potřebami účast na aktivitách nad rámec školní práce	25%	28%	3%
Rozvoj nadání nadaných žáků škola podporuje skupinovou výukou	18%	19%	1%
Škola využívá disponibilní hodiny pro předměty speciálně pedagogické péče	4%	6%	2%
Jiné	2%	2%	0%

Vyhodnocení výsledků II. vlny šetření:

Školy se v rámci této oblasti soustředí především na evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (96 %), zohlednění charakteru obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia (92 %), volbu forem, metod a stylu výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků (91 %) a spolupráci se školskými poradenskými zařízeními (91 %). Školy se dále zaměřují na volbu vhodných metod pro zjišťování výsledků učení žáků (87 %), zpracování a průběžné vyhodnocování individuálních vzdělávacích a výchovných plánů (83 %) a na vzájemnou spolupráci vyučujících při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (77 %).

Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

Oproti roku 2015/2016 se školy více zaměřují na zajištění asistenta pedagoga (nárůst o 20 p. b.), na spolupráci se ŠPZ, které metodicky vede vyučující k tomu, aby podporovali naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáků (nárůst o 20 p. b.), další vzdělávání pedagogických pracovníků (nárůst o 18 p. b.), zohlednění charakteru obtíží žáků v rámci přijímacího řízení i při ukončování studia (nárůst o 18 p. b.). Školy se oproti minulé vlně více zaměřují na

organizaci vyučování v souladu s potřebami žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (nárůst o 15 p. b.), spolupráci se ŠPZ (nárůst o 12 p. b.), zpracování a průběžné vyhodnocování individuálních vzdělávacích a výchovných plánů (nárůst o 12 %) a zpracování individuálních vzdělávacích plánů pro žáky s mimořádným nadáním (nárůst o 12 p. b.).

11.2 Překážky, na které školy v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání narážejí:

Překážky	I. vlna	II vlna	Rozdíl
Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	73%	49%	-24%
Nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání	45%	42%	-4%
Příliš velký počet žáků ve třídě	44%	40%	-4%
Na škole nepůsobí ŠPZ v rozšířené podobě (členem týmu psych. nebo spec. pedagog)	47%	34%	-13%
Nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání	42%	32%	-10%
Neochota vyučujících k realizaci inkluzivního vzdělávání	27%	30%	3%
Nezájem vyučujících o inkluzivní pojetí vzdělávání	29%	26%	-3%
Malý zájem ze strany žáků a rodičů o inkluzivní vzdělávání	31%	25%	-6%
Velký počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v jedné třídě	18%	25%	6%
Nedostatek příležitostí pro vzdělávání pedagogů v oblasti inkluzivního vzdělávání	29%	17%	-12%
Nedostačující možnosti pro zajištění asistentů pedagogů	20%	17%	-3%
Nedaří se navázat spolupráci při péči o žáky se spec. vzděl. potřebami s dalšími institucemi	5%	11%	6%
Pracovníci ŠPZ a vyučující nedostatečně spolupracují při realizaci inkluzivního vzdělávání	11%	9%	-1%
Nedostatečná podpora inkluzivního vzdělávání ze strany zřizovatele	15%	8%	-7%
ŠPZ a škola/ vyučující nedostatečně spolupracují při realizaci inkluzivního vzdělávání	11%	8%	-3%
Jiné	7%	6%	-2%
V této oblasti nenarážíme na žádné překážky	7%	9%	2%

Vyhodnocení výsledků II. vlny šetření:

Školy se v rámci této oblasti potýkají především s nedostatečnými finančními prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole (49 %), nedostatečným vzděláním vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání (42 %) a příliš velkým počtem žáků ve třídě (40 %). Školy dále zdůrazňují problémy spojené s tím, že na školách nepůsobí ŠPZ v rozšířené podobě, kde by byl členem týmu také psycholog a speciální pedagog (34 %), nedostatečným vzděláním vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání (32 %) a neochotou vyučujících k realizaci inkluzivního vzdělávání (30 %).

Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

Oproti roku 2015/2016 školy více zdůrazňují problémy, které se týkají velkého počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve třídách (nárůst o 6 p. b.), případně se školám nedaří navázat spolupráci při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami s dalšími institucemi (nárůst o 6 p. b.). Ve většině ostatních sledovaných položek naopak školy vnímají zlepšení situace, především ve smyslu zajištění finančních prostředků pro realizaci inkluzivního vzdělávání (pokles o 24 p. b.), rozšíření personální podpory ŠPZ na škole (pokles o 13 p. b.) a zajištění příležitostí pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti inkluzivního vzdělávání (pokles o 12 p. b.).

11.3 Opatření, která by školám v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání pomohla:

Opatření	I. vlna	II. vlna	Rozdíl
Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	82%	79%	-3%
Vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	56%	55%	-2%
Zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání ve škole	53%	49%	-4%
Další vzdělávání pedagog. prac. v oblasti metod a forem práce	51%	47%	-4%
Zajištění prostorových dispozic školy pro realizaci inkluzivního vzdělávání	44%	45%	2%
Zajištění dostatečných možností pro vzdělávání pedagogů v oblasti inkluzivního vzdělávání	51%	43%	-8%
Vytvoření podmínek pro práci školního poradenského pracoviště se žáky	47%	43%	-4%
Další vzdělávání pedagog. prac. v oblasti hodnocení žáků, využívání formativního hodnocení	42%	40%	-2%
Zajištění systematického vzdělávání vyučujících v oblasti inkluze přímo ve škole	33%	40%	7%
Zajištění asistentů pedagoga pro realizaci inkluzivního vzdělávání	40%	36%	-4%
Opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků	35%	34%	-1%
Zajištění metodického vedení školního poradenského pracoviště	31%	32%	1%
Zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání z centra	42%	30%	-12%
Vytvoření odpovídajících legislativních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	47%	30%	-17%
Zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště	40%	30%	-10%
Další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující školy – oblast úpravy vzdělávacích obsahů	35%	30%	-4%
Pomoc při úpravě podmínek přijímacích a závěrečných zkoušek pro žáky se spec. vzděl. potřebami	31%	28%	-3%
Zajištění speciálních pedagogů pro předměty speciálně pedagogické péče	18%	21%	3%
Jiné	2%	6%	4%

Vyhodnocení výsledků II. vlny šetření:

V souvislosti s dalším rozvojem sledované oblasti by školám nejvíce pomohlo vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (79 %), vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (55 %), zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání ve škole (49 %) a další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti metod a forem práce (47 %).

45 % škol by potřebovalo zajistit prostorové dispozice školy pro realizaci inkluzivního vzdělávání.

Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

Oproti roku 2015/2016 školy více zdůrazňují potřebu zajištění systematického vzdělávání vyučujících v oblasti inkluze přímo na škole (nárůst o 7 p. b.). Ve většině ostatních případů naopak školy ve srovnání s předchozí vlnou zdůrazňují potřebu opatření méně. Pokles lze pozorovat především v případě následujících opatření: vytvoření odpovídajících legislativních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (pokles o 17 p. b.), zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání z centra (pokles o 12 p. b.), zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště (pokles o 10 %) a zajištění dostatečných možností pro vzdělávání pedagogů (pokles o 8 p. b.).

11.4 Opatření, na která se školy zaměřují v rámci podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků:

Opatření	I. vlna	II. vlna	Rozdíl
Pedagogičtí prac. vzájemně komunikují o formě podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků	-	57%	-
Žáci školy se účastní soutěží pro nadané a mimořádně nadané žáky	-	53%	-
Škola nabízí mimoškolnía volnočasové aktivity pro nadané a mimořádně nadané žáky	-	40%	-
Škola při péči o nadané a mimořádně nadané žáky spolupracuje s jejich zákonnými zástupci	-	36%	-
Vyučující při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků využívají různé formy práce	-	36%	-
Škola při identifikaci nadaných a mimořádně nadaných žáků spolupracuje se ŠPZ	-	30%	-
Škola se podílí na aktivitách a stážích určených pro nadané a mimořádně nadané žáky	-	25%	-
Žáci školy se zapojují do projektů podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků na ZŠ a SŠ	-	25%	-
Pedagogičtí prac. komunikují o formě podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků s dalšími odb	-	23%	-
Na škole působí koordinátor podpory nadání (výchovný poradce, školní psycholog nebo pověřený u	-	19%	-
Pedagogičtí prac. mají k dispozici odborné i metodické materiály	-	17%	-
Škola v rámci rozvoje nabídky mimoškolních a volnočasových aktivit spolupracuje s externími subje	-	17%	-
Škola rozvíjí interní systém identifikace a podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků	-	15%	-
Škola při péči o nadané a mimořádně nadané žáky využívá pedagogicko-organizační úpravy	-	13%	-
Škola spolupracuje se zam. na podpoře nadaných a mimořádně nadaných žáků při jejich vstupu na t	-	13%	-
Koordinátor podpory nadání na škole aktivně vyhledává nadané a mimořádně nadané žáky	-	13%	-
Koordinátor podpory nadání na škole komunikuje možnosti podpory se zákonnými zástupci žáků	-	9%	-
Na škole probíhá systematické vzdělávání pedagog. prac. v oblasti péče o nadané a mimořádně nad	-	4%	-
Jiné	-	9%	-
Na škole neprobíhá systematická podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků	-	9%	-

Vyhodnocení výsledků II. vlny šetření:

Školy se v rámci této oblasti soustředí především na vzájemnou komunikaci pedagogických pracovníků ohledně formy podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků (57 %), na zapojení žáků do soutěží pro nadané a mimořádně nadané žáky (53 %) a nabídku mimoškolních a volnočasových aktivit pro nadané a mimořádně nadané žáky (40 %). Školy dále častěji zmiňují činnosti zaměřené na spolupráci se zákonnými rodiči nadaných a mimořádně nadaných žáků (36 %) a využívání různých forem práce s nadanými a mimořádně nadanými žáky ve výuce (také 36 %).

12 SWOT analýza

Níže uvedená SWOT analýza vychází z informací uvedených výše - zohledňuje strategické dokumenty a další východiska k oblasti společného vzdělávání, aktivity probíhající na území Plzeňského kraje, evaluaci činnosti KAP I a také informace plynoucí z analýzy potřeb škol (výsledky dotazníkového šetření provedeného na SŠ a VOŠ koncem roku 2018 a jejich porovnání s šetřením z r. 2015). Podkladem pro SWOT analýzu je také souhrnná SWOT analýza pro oblast společného vzdělávání vycházející ze SWOT 3 analýz jednotlivých projektů MAP (příloha č. 3). Analýza byla vytvořena na jednání platformy.

Silné stránky:	Slabé stránky:
<p><i>Existující mnohé příklady inspirativní praxe v prosazování inkluze na školách</i></p> <p><i>Proklientský přístup kraje pro školy v oblasti inkluze</i></p> <p><i>Komunitní prostředí a dobré klima zejména na malých školách</i></p> <p><i>Dostupná síť škol a specializovaných pracovišť - vzájemná spolupráce</i></p> <p><i>Podpora volnočasových aktivit na středních školách a soutěží pro talentované žáky ze strany kraje</i></p> <p><i>Většinou dobrá orientace v oblasti inkluze u výchovných poradců</i></p> <p><i>Zájem části pedagogických pracovníků o nové informace a dovednosti v oblasti inkluze</i></p> <p><i>Existence školního poradenského pracoviště (dále jen ŠPP) v základní formě (tj. ve složení výchovný poradce a školní metodik prevence) na všech SŠ</i></p> <p><i>Síť institucí neformálního a zájmového vzdělávání, provazba formálního a neformálního vzdělávání, identifikace a rozvoj talentovaných, nadaných a mimořádně nadaných žáků, garance okresních a krajských kol soutěží</i></p>	<p><i>Nedostatečné kompetence některých pedagogických a dalších pracovníků v oblasti inkluze</i></p> <p><i>Nedostatečné personální kapacity a velké administrativní zatížení škol</i></p> <p><i>Nedostatečné materiálně technické podmínky</i></p> <p><i>Nedostatečná míra proinkluzivního prostředí na školách (klima)</i></p> <p><i>Významně klesá vliv rodiny na výchovu (nezájem některých rodičů)</i></p> <p><i>Problémy v komunikaci škol s některými rodiči</i></p> <p><i>Tíha společného vzdělávání je často na bedrech výchovného poradce (v nenominované roli koordinátora inkluze) a je odvislá od jeho osobnosti a přesvědčovacích schopností k podpoře žáka se SVP v závislosti na typu školy</i></p> <p><i>Snížení přímé vyučovací povinnosti u výchovných poradců je významně nedostatečné</i></p> <p><i>Nízký zájem o problematiku společného vzdělávání => malá snaha o vytvoření podmínek pro inkluzi (negativní vnímání pojmu inkluze)</i></p> <p><i>Obavy učitelů z nezvládnutí výuky a narušení jejího průběhu kvůli rostoucímu počtu žáků s poruchami chování (včetně nediodagnostikovaných)</i></p> <p><i>Neadekvátní posouzení předpokladů ke studiu (zejména zdravotní způsobilosti) u žáků se SVP, chybná volba oboru a následný problém s uplatněním v praxi, a mnohdy již při studiu samotném</i></p>

Příležitosti:	Hrozby:
<p><i>Podpora žákům se SVP ve volbě oboru odpovídajícího jejich možnostem a následné profesní dráze</i></p> <p><i>Finanční zdroje na zajištění inkluze (nejen z MŠMT ale i PK)</i></p> <p><i>Podpora pedagogů v oblasti inkluze (DVPP, metodická podpora, administrativní podpora, sdílení příkladů inspirativní praxe...)</i></p> <p><i>Široká nabídka neformálního vzdělávání v kraji</i></p> <p><i>Klesající počet žáků na víceletých gymnáziích</i></p> <p><i>Sdílení pozitivních příkladů spolupráce asistent pedagoga X pedagog</i></p> <p><i>Možnost rozšíření ŠPP nad úroveň základní formy, včetně vytváření míst školních psychologů a školních speciálních pedagogů v potřebném úvazku – „poskládání“ úvazků školního psychologa a školních speciálních pedagogů na několika místně blízkých školách najednou</i></p> <p><i>Užší spolupráce mezi ŠPP a ŠPZ</i></p> <p><i>Osvěta inkluzivního vzdělávání směrem k veřejnosti</i></p> <p><i>Působení týmu odborníků (garanti inkluze) v každém kraji po celé republice, včetně podpory školám formou doporučení ve zprávě o stavu inkluze ve vzdělávání na škole</i></p>	<p><i>Administrativní zátěž spojená s inkluzí vedoucí k úpadku výuky a vyhoření pedagogů</i></p> <p><i>Zvyšující se počet žáků se SVP</i></p> <p><i>Zvyšující se počet cizinců na školách (zejména MŠ, ZŠ)</i></p> <p><i>Nesystémový a nekoordinovaný tlak z národní úrovně na zavádění inkluzivních principů</i></p> <p><i>Nedostatečné možnosti ředitelů škol a školských zařízení finančně ohodnotit pedagogy a další pracovníky v inkluzivním vzdělávání</i></p> <p><i>Vysoký věk pedagogů, včetně pedagogů speciálního školství</i></p> <p><i>Nízká aprobovanost výuky v některých regionech (zejména na Tachovsku)</i></p> <p><i>Snižující se vzdělanost v Plzeňském kraji (předčasné odchody ze vzdělávání, klesá podíl VŠ a SŠ obyvatel v kraji)</i></p> <p><i>Společné vzdělávání je často veřejností chápáno pouze v kontextu zdravotního postižení, mělo by být více vnímáno i jako podpora v přístupu k cizincům, žákům ze socioekonomicky znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí a k nadaným (nejen těm mimořádně nadaným)</i></p> <p><i>Fenomén nadání, jeho identifikace a diagnostika, je často rozdílně vnímaný aktéry pedagogického procesu – žák je ohrožen ztrátou motivace při unifikaci a normalizaci v pedagogickém procesu</i></p> <p><i>Žáci s OMJ (odlišným mateřským jazykem) s žádnou nebo nedostatečnou znalostí českého jazyka, nemohou do doby jeho osvojení na relevantní úrovni absolvovat vzdělávací proces odpovídajícím způsobem</i></p> <p><i>Neadekvátní příprava pedagogů pedagogickými fakultami v oblasti inkluze – chybějící provázanost studia a reálné praxe, chybějící metody, formy a způsoby práce v</i></p>

	<p><i>rámci aprobací bez zaměření na speciální pedagogiku</i></p> <p><i>Dlouhodobá přetíženost školských poradenských zařízení (dále jen ŠPZ) má primárně vliv na dodržování legislativně daných lhůt, sekundárně pak nemají ŠPZ kapacitu na metodické vedení škol</i></p> <p><i>Situace na trhu práce (tlak na žáky s nízkým SES na odchod ze vzdělávání)</i></p>
--	--

NÁVRHOVÁ ČÁST

13 Stanovení hlavních problémů k řešení, popis jejich příčin a návrh řešení

V následující tabulce jsou shrnuty logické linky „problém – příčina – žádoucí změna/ obecný cíl priority“, které jsou výsledkem jednání platformy Společné vzdělávání (inkluze). Podkladem pro jejich vytvoření byly výstupy z analytických materiálů zpracovaných pro potřeby této analýzy, strategické dokumenty související s oblastí společného vzdělávání a odborná diskuse jednotlivých členů platformy. Zohledněny byly i dílčí výstupy z dotazníkového šetření na středních školách.

Problém	Příčina	Obecný cíl priority
Nesoulad mezi vystudovaným oborem a následným pracovním uplatněním čerstvých absolventů	Disproporce mezi potřebami trhu práce a kompetencemi absolventů škol	Rozvíjet kompetence pro řízení vlastní kariéry
	Není dostatečná nabídka flexibilních pracovních míst (částečných úvazků)	
	Malá znalost budoucího vývoje trhu práce	
	Změny myšlení, hodnot a návyků mezi generacemi	
	Úbytek pracovních míst na venkově	
	Vliv technologií na změnu způsobu života a práce	
	Dlouhá doba studia (např. u zdravotnických oborů)	
Rostoucí nedostatek pracovníků některých profesí na trhu práce	Rostoucí tempo změn na trhu práce	Rozvíjet kompetence pro řízení vlastní kariéry
	Demografické vlivy	
	Stereotypy spojené s trhem práce	
Růst podílu obyvatel bez dokončené SŠ	Růst počtu pracovních míst s nízkou kvalifikací	Rozvíjet kompetence pro řízení vlastní kariéry
	Vliv rodiny	
	Nedostatek kariérových informací a kompetencí pro volbu žáků	
	Zastaralost ŠVP/RVP a nízká kvalita výuky s ohledem na aktuální trendy v oboru	
	Nedostatečná prostupnost vzdělávání u malých škol	
Psychické problémy žáků		

Nedostatečné podceňované kariérové vzdělávání a poradenství (KVP)	Postavení KVP - legislativa a finance	
	Nedostatečná podpora KVP ze strany vedení školy a malá motivace škol ke KVP	
	Nedostatečná síť KP a vzájemná spolupráce aktérů	
	Kariérové vzdělávání není akcentovanou součástí ŠVP/RVP na školách	
	Nedostatečná informační a metodická podpora KVP	
	Malý zájem ze strany některých zaměstnavatelů o KVP	
	Malé povědomí a zájem široké veřejnosti o KVP	
	Chybějící predikce potřeb trhu práce v oblasti kompetencí a skladby oborů	
Nepřipravenost škol na zavádění inkluze	Nedostatečné kompetence některých pedagogických a dalších pracovníků v oblasti inkluze	Zajistit rovné příležitosti ve vzdělávání
	Nedostatečné personální kapacity a velké administrativní zatížení škol	
	Nedostatečná míra proinkluzivního prostředí na školách (klíma)	
	Obavy učitelů z nezvládnutí výuky a narušení jejího průběhu kvůli rostoucímu počtu žáků s poruchami chování (včetně nediodnostikovaných)	
	Nezájem některých rodičů, problémy v komunikaci škol s rodiči	
Nedostatečné personální kapacity v oblasti inkluze	Nedostatek kvalifikovaných odborníků	Zajistit dostatečnou dostupnost poradenství a zlepšování kvality poradenských služeb (včetně oblasti primární prevence)
	Nedostatečná finanční motivace kvalifikovaných odborníků	
	Nedostatek kvalifikovaných lidských zdrojů	
	Nekonceptní přístup ze strany MŠMT k financování poradenství	
	Administrativní zátěž spojená s inkluzí	
Nárůst požadavků na diagnostiku žáků	Zvýšený počet problémů u žáků	
	Nárůst počtu žáků s poruchou chování	

	Zlepšená medicínská diagnostika	
Nárůst rizikového chování u žáků	Stav společnosti / absence vzorů ve společnosti	
	Nedostatečná funkce rodiny (krize rodiny) / nízká sociokulturní úroveň rodiny (cyklická bída)	
	Zvýšená koncentrace obyvatel se sociálními problémy v jednom místě	
Část škol doposud nedisponuje bezbariérovým přístupem	Finanční náročnost	Zvýšit počet škol s bezbariérovým přístupem
	Památkově chráněné budovy, budovy nejsou ve vlastnictví kraje	
Vzdělávání dětí a žáků cizinců (potažmo dětí, žáků s OMJ)	Nepřipravenost škol na vyšší počet dětí, žáků cizinců	Podpořit školy při začleňování a vzdělávání dětí a žáků cizinců (potažmo dětí a žáků s OMJ)
	Stoupající podíl dětí, žáků cizinců v Plzeňském kraji	
Různý přístup k podpoře nadání a péče o nadané	Absence dat o počtu nadaných a mimořádně nadaných žáků	Zaměřit se na systematickou podporu nadání a péči o nadané a mimořádně nadané žáky
	Náročná orientace v možnostech podpory nadání	
	Chybějící koordinace všech subjektů pohybujících se v oblasti péče o nadané a mimořádně nadané žáky	

14 Strategická (návrhová) část

Jak již bylo řečeno v úvodu, v návrhové části jsou rozpracovány jednotlivé obecné cíle priorit do dílčích cílů a konkrétních činností. K dílčím cílům byla stanovena kritéria plnění, aby je bylo možné vyhodnotit. U jednotlivých činností byly ještě doplněny předpoklady jejich realizace (včetně finančního zajištění), zapojené a odpovědné subjekty a termíny plnění. Odpovědné subjekty jsou zvýrazněny tučným písmem.

V rámci tvorby krajského akčního plánu byla provedena prioritizace obecných cílů priorit, kdy byla u každého cíle stanovena priorita – vysoká, střední, nízká. Jednotlivé priority jsou v dokumentu pro lepší názornost barevně odlišeny – vysoká zeleně, střední žlutě, nízká oranžově.

Návrhová část ŠIKK PK je totožná s návrhovou částí Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Plzeňského kraje na období 2020-2022. Návrhová část Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Plzeňského kraje na období 2020-2022 je však komplexnější. Jsou zde řešeny i další oblasti, které nebyly do ŠIKK PK promítnuty (např. rozvoj gramotností, podpora polytechnického vzdělávání, další vzdělávání apod.). Obecné cíle priorit a dílčí cíle byly také promítnuty do jednotlivých opatření Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje (2020-2024).

Obecný cíl priority	Dílčí cíl	Kritérium splnění dílčího cíle	Činnosti	Předpoklady realizace	Zapojené subjekty	Termín
Rozvíjet kompetence pro řízení vlastní kariéry	Identifikace příčin nesouladu mezi vystudovaným oborem a následným pracovním uplatněním čerstvých absolventů	Analýza příčin nesouladu mezi vystudovaným oborem a následným pracovním uplatněním čerstvých absolventů	Monitoring kariérní cesty absolventů SŠ (např. prostřednictvím klubu absolventů)	Ochota škol zůstat v kontaktu s absolventy, návaznost na problematiku předčasných odchodů ze vzdělávání, pilotní ověření na několika školách, koordinace ze strany InfoKariéry v rámci projektu IKAP II, využití zkušeností z dalších krajů	KCVJŠ, SŠ, RRA, ÚP	Průběžně
			Zajištění dostatečných informací o trhu práce	Spolupráce s ÚP a Paktem zaměstnanosti, prezentace těchto informací na PS Vzdělávání a jednotlivým školám (směrem k ZŠ spolupráce s MAP)	RRA, ÚP, PK, KCVJŠ, MAS	Průběžně
	Snížení podílu osob pouze se základním vzděláním	Vytvoření a implementace uceleného systému monitorování předčasných odchodů ze vzdělávání vedoucího ke snížení podílu osob pouze se základním vzděláním	Identifikace žáků ohrožených předčasným odchodem	Využití metodiky projektu Safe arrival, pilotní ověření v rámci projektu IKAP II na několika školách	KCVJŠ, PK, SŠ, ZŠ	2021-2022
			Spolupráce se zaměstnavateli, úřady práce a pracovními agenturami v motivaci žáků k vyššímu vzdělávání (sociální odpovědnost firem)	Akcentace společenské odpovědnosti firem ze strany PK, ÚP, Paktu zaměstnanosti apod., využití existujících nástrojů k hodnocení firem (např. Atmoskop), využití různých stipendií	PK, ÚP, RRA, SŠ	Průběžně
			Provázání spolupráce škol s podpůrnými organizacemi a obcemi za účelem práce s rodinami (NNO, OSPOD, PPP apod.)	Využití koordinované sítě kariérového poradenství v kraji v rámci projektu IKAP II, personální zajištění podpůrných služeb	KCVJŠ, SŠ, ZŠ, PPP, OSPOD, NNO, PK, ČŠI	Průběžně
			Podpora osobnostně sociálního rozvoje žáků, učitelů a vedoucích pracovníků	Práce s celými kolektivy v rámci školy (žáci i pedagogové), podpora ze strany InfoKariéry v rámci koordinované sítě KP, finanční prostředky na supervize na školách	SŠ, KCVJŠ, PPP, NNO, další vzdělávací instituce	Průběžně
			Spolupráce SŠ se ZŠ (v oblasti volby povolání, volnočasové aktivity na SŠ pro ZŠ)	Aktivity na SŠ pro žáky a rodiče ZŠ (volnočasové aktivity, dny otevřených dveří, tranzitní	SŠ, ZŠ, VŠ, zaměstnavatelé, HK	Průběžně

			programy, zapojení odborníků z VŠ apod.)		
Individuální podpora škol při posilování kariérového vzdělávání	Vytvoření funkční koordinované sítě KP	Vytvoření koordinované sítě kariérového poradenství, celoživotního učení a spolupráce se sociálními partnery (včetně online nástrojů)	Finanční zajištění v rámci projektu IKAP II, personální zajištění, ochota škol a dalších subjektů ke spolupráci, mapování potenciálních partnerů	KCVJŠ, PK, SŠ, ZŠ, zřizovatelé, NNO, NIDV, zaměstnavatelé, HK	2021-2022
		Reflexe stavu kariérového vzdělávání a poradenství na školách (s důrazem na osobnostní a sociální rozvoj žáků - CMS)	Vytvoření a implementace standardu kariérového vzdělávání a poradenství na školách, ochota škol	SŠ, KCVJŠ	Průběžně
		Sdílení příkladů inspirativní praxe v oblasti kariérového poradenství na školách	Identifikace příkladů inspirativní praxe v rámci reflexe KVP na školách a systému předčasných odchodů ze vzdělávání, pořádání kulatých stolů a workshopů za účelem sdílení zkušeností (např. v rámci projektu IKAP II, KAP apod.)	KCVJŠ, PK, NIDV	Průběžně
		Využívání portfolií žáků v kariérovém poradenství	Ochota škol k začlenění portfolií žáků do výuky, metodická podpora škol k zavádění portfolií	SŠ, KCVJŠ, PK	Průběžně
Posílení role kariérového vzdělávání a poradenství	Realizace osvětové kampaně, zvýšení poptávky	Aktivizace veřejnosti směrem k důležitosti kariérového vzdělávání	Osvětová kampaň směrem k veřejnosti v rámci koordinované sítě kariérového poradenství v PK	KCVJŠ, PK	Průběžně
		Propojení kariérového vzdělávání a poradenství s neformálním vzděláváním	Zapojení SVČ do sítě kariérového poradenství, spolupráce s InfoKariérou, využití standardu kvality KVP = využití portfolia žáků, spolupráce se ZŠ a SŠ	SVČ, KCVJŠ, SŠ, ZŠ, NIDV	Průběžně
Spolupráce se zaměstnavateli	40 % škol dosáhne na nejvyšší úroveň spolupráce se zaměstnavateli v rámci dotazníkového šetření NÚV	Přizpůsobení oborů směrem k novým společenským trendům	Revize ŠVP, spolupráce se zaměstnavateli na úpravách ŠVP, využití predikcí trhu práce	SŠ, zaměstnavatelé, HK, RRA	Průběžně
		Motivace žáků ke studiu technických, řemeslných a dalších oborů potřebných na trhu práce (např. zdravotnické, sociální apod.)	Zvýšení povědomí žáků směrem k různým profesím (exkurze k zaměstnavatelům, kroužky na SŠ pro žáky ZŠ se zapojením odborníka z praxe, využití	PK, SŠ, ZŠ, VŠ, zaměstnavatelé, RRA, HK	Průběžně

				motivačních videí, ukázkové dny, marketing technických a řemeslných oborů apod.), realizace v rámci IKAP II, KAP, paktu zaměstnanosti, podpora z rozpočtu kraje apod.		
			Důraz na zkvalitnění kontaktu žáků s praxí a OV	Praxe a OV probíhá v souladu se ŠVP, jsou nastaveny kontrolní mechanismy a probíhá trojstranné vyhodnocení praxe či OV	SŠ, zaměstnavatelé	Průběžně
Zajistit rovné příležitosti ve vzdělávání	Vzdělávání a metodická podpora pedagogů v oblasti inkluze	Dojde ke změně paradigmatu v oblasti společného vzdělávání na školách	Spolupráce s PeF ZČU - vzdělávání budoucích učitelů, větší provázání praxí	Akreditace oborů Speciální pedagogiky a Sociální pedagogiky na PEF ZČU, další rozvoj klinických škol	ZČU, SŠ, ZŠ, MŠ	Průběžně
			Sdílení inspirativní praxe mezi školami	Např. šablona Vzájemné návštěvy pedagogů; využití dostupných zdrojů (např. P-KAP), zapojení SPC, pravidelná setkání několikrát za rok, vzájemné návštěvy/hospitace/náslechy pedagogů ve výuce, rejstřík škol, které budou ochotny sdílet, využití center komunitní podpory (MAPY), kazuistiky	PPP, NIDV, PK, ZČU, SŠ, ZŠ, MŠ	Průběžně
			Sdílené podpůrné profese - poskytování sociálních služeb v souvislosti se zdravotními obtížemi žáků	Využití osobní asistence k medikaci žáků (např. využití sociálních a zdravotnických služeb)	SŠ, ZŠ, MŠ, sociální a zdravotnické služby	Průběžně
			"Letní školy" pro pedagogy (např. prevence syndromu vyhoření, nové metody výuky)	Realizace letních škol v rámci projektu KAP	PK, SŠ, ZŠ, MŠ	Průběžně
			Další vzdělávání pedagogických pracovníků	Zapojení škol do šablon; vzdělávání na míru každé škole ve spolupráci s NIDV, KCVJŠ, PEF ZČU (důležitá jasná formulace zakázky ze strany škol)	SŠ, ZŠ, MŠ, NIDV, KCVJŠ, ZČU	Průběžně
			Účelná a smysluplná	Dojde ke změně paradigmatu v	Důraz na předškolní péči (povinná předškolní docházka)	Spolupráce MŠ s rodinami, ZŠ, ŠPZ, NNO, OSPOD apod.

	integrace žáků se SVP	oblasti společného vzdělávání na školách	Příprava přechodu na používání standardů ŠPZ	Využití zpracovaných standardů v rámci projektu KIPR, jednání se zástupci ŠPZ, ČŠI	ŠPZ , zřizovatelé, ČŠI	Průběžně
			Spolupráce s rodiči a odbornými pracovníky	např. zapojování rodičů do života školy, realizace workshopů pro rodiče ve spolupráci s dalšími odbornými pracovníky, dostupnost finančních prostředků, realizace šablon	SŠ, ZŠ, MŠ , PK, zaměstnavatelé, NNO	Průběžně
			Spolupráce škol s lékaři	Např. zapojení lékařů (problémy s doporučením ke studiu, kdy onemocnění žáka je v rozporu se studovaným oborem), podpora registrace dětí, žáků cizinců u pediatrů, zahájení diskuse k této problematice (OŠMS KÚPK, OZ KÚPK, Lékařská komora, MŠMT, MZ)	PK, NIDV , SŠ, ZŠ, MŠ, LK, MŠMT, MZ	Průběžně
			Mezioborová odborná setkávání	např. Bálintovská skupina	PK, SŠ, ZŠ, MŠ, NIDV, KCVJŠ, NÚV, ZČU	Průběžně
			Podpora škol vzdělávajících žáky ze SVL	Metodická a případně další podpora těmto školám (vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemná spolupráce a sdílení, spolupráce s odpovídajícími partnery apod. - realizováno např. v rámci IKAP II - vytvoření koordinované sítě kariérového poradenství, celoživotního učení a spolupráce se sociálními partnery), využití dostupných informačních zdrojů k problematice SVL	PK, KCVJŠ , SŠ, ZŠ, MŠ, NIDV	Průběžně
	Bezpečné klima škol	Zavedení nástroje na identifikaci předčasných	Budování školní kultury (soulad mezi vnější prezentací a vnitřním chováním školní instituce), participace žáků na školním prostředí	např. Funkční školní parlamenty, participace žáků na školním prostředí	SŠ, ZŠ	Průběžně

	odchodů ze vzdělávání na školách		Spolupráce školy s ŠPZ, SPC a dalšími zainteresovanými subjekty	Např. sociometrická šetření, pedagogická diagnostika, případné využití studentů PEF ZČU k realizaci těchto šetření ve spolupráci se ŠPZ	SŠ, ZŠ, ŠPZ, ZČU	Průběžně
			Supervize pedagogických týmů i třídních kolektivů	Finanční prostředky a dostatek lidského kapitálu, IKAP II	SŠ, ZŠ, KCVJŠ, P-Centrum, NNO, další vzdělávací instituce	Průběžně
			Péče o žáky s psychiatrickou diagnózou	Prevence, metodická podpora pedagogů, zřízení etopedické třídy apod., využití krajských center psychiatrické péče	SŠ, ZŠ, PPP, NNO	Průběžně
	Podpora speciálního školství na území kraje	Zachování stávající sítě speciálních škol	Zlepšení materiálně technických podmínek speciálních škol	Hledání možných finančních zdrojů na rekonstrukce budov	PK, obce, SŠ, ZŠ, MŠ	Průběžně
			Spolupráce speciálních škol s běžnými školami	Využití odborných znalostí pedagogů speciálních škol k metodické podpoře pedagogů běžných škol	SŠ, ZŠ, MŠ, PK, MAS	Průběžně
			Podpora vlastní emancipace absolventů speciálních škol	Spolupráce s poskytovateli sociálních služeb, sociálními podniky, NNO, zaměstnavateli, církví apod.	SŠ, ZŠ, MŠ, poskytovatelé sociálních služeb, sociální podniky, NNO apod.	Průběžně
Zajistit dostatečnou dostupnost poradenství a zlepšování kvality poradenských služeb (včetně oblasti)	Zajištění kvality a dostupnosti poradenských služeb (dle "Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb"	Poradenské služby budou koncepčně ukotveny ze strany MŠMT (legislativně, finančně)	Vzdělávání pracovníků poradenských služeb, včetně metodického a supervizního vedení	Naplňování plánu vzdělávání DVPP pracovníků ŠPZ, hledání finančních zdrojů na zajištění supervizí	PPP, NIDV, KCVJŠ, FPE, NÚV, další vzdělávací instituce, NNO	Průběžně
			Zajištění dostupnosti poradenské péče prostřednictvím vzniku detašovaných pracovišť PPP v rámci všech ORP PK	Udržení stávajícího stavu detašovaných pracovišť na území kraje	PK, PPP	Průběžně

primární prevence)	služeb" v rámci projektu KIPR)		Zvýšení počtu specializovaných pracovišť (SPC, SVP) v rámci kraje - vytvoření sítě s optimální dostupností	Vznik detašovaných pracovišť SPC, hledání vhodných personálních kapacit	PK, SPC, SVP	Průběžně
			Inovace diagnostických nástrojů, pomůcek, materiálního vybavení ŠPZ, možnost nákupů a obnovy, personálního obsazení ŠPZ (dle požadavků "Jednotných pravidel pro poskytování poradenských služeb")	Průběžný nákup diagnostických nástrojů a pomůcek dle rozpočtových možností, získání finančních prostředků nad rámec běžného rozpočtu (např. v rámci dotačních zdrojů), personální posílení dle finančních možností a situace na trhu práce, spolupráce se ZČU a dalšími vzdělávacími institucemi	ŠPZ, PK, ZČU, další vzdělávací instituce	Průběžně
			Využití zpracovaných standardů pro ŠPZ v rámci projektu KIPR (personální, materiální, diagnostický a intervenční standard)	Zavádění standardu do praxe, vycházení z průběžné evaluace	ŠPZ, ČŠI, PK	Průběžně
			Metodické vedení pracovníků škol včetně ředitelů, osvětová činnost	Osvěta směrem ke školám vycházející z legislativy (zejména změny legislativy), metodické vedení, rozvoj spolupráce a sdílení zkušeností v oblasti poradenských služeb	ŠPZ, školy, NIDV, KCVJŠ, další vzdělávací instituce	Průběžně
	Zvýšení kvality, personálního a finančního zajištění v oblasti primární prevence	Oblast primární prevence bude koncepčně ukotvena ze strany MŠMT (legislativně, finančně)	DV metodiků prevence v PPP a školních metodiků prevence (ŠMP)	Průběžné vzdělávání metodiků prevence v PPP (finančně zajištěno např. mikrogranty PK), metodické ŠMP ze strany pracovníků PPP, zajištění financí na specializační studium pro ŠMP na školách	PPP, školy, PK, další zřizovatelé	Průběžně
			Zvyšování kompetencí pedagogů (včetně ředitelů) v oblasti primární prevence	Vzdělávání a metodické vedení pedagogických pracovníků včetně ředitelů v aktuálních tématech týkajících se prevence rizikového chování, metodická setkávání s metodiky prevence v PPP, sdílení zkušeností, supervize pro pedagogické pracovníky apod.	Školy, PPP, další vzdělávací instituce	Průběžně

			Zkvalitnění programů specifické primární prevence realizované školami, školskými zařízeními a NNO	Zkvalitnění programů specifické primární prevence realizované školami, školskými zařízeními a NNO (např. zavedení pravidelných třídnických hodin zacílených na preventivní programy a aktivity, nízkoprahová zařízení, programy s respektem k potřebám dětí a mládeže)	Školy, PPP, další vzdělávací instituce	Průběžně
Zvýšit počet škol s bezbariérovým přístupem	Zvýšení počtu škol s bezbariérovým přístupem	U alespoň 10 % středních škol dojde k zajištění bezbariérového přístupu nebo pořízení kompenzačních a rehabilitačních pomůcek	Bezbariérové úpravy budov škol	Bezbariérové úpravy škol při rekonstrukcích budov. Finanční zajištění např. z IROP	SŠ, ZŠ, MŠ, PK, obce	Průběžně
Podpořit školy při začleňování a vzdělávání dětí a žáků cizinců (potažmo dětí a žáků s OMJ)	Podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a vedoucích pedagogických pracovníků	12 vzdělávacích programů pro PP/téma DŽC jako součást studia pro ŘŠ/ŠZ (3 studia) a studia pedagogiky - asistent pedagoga (6 studií)	Vzdělávání pedagogických pracovníků (právní vědomí, specifika vzdělávání DŽC, kazuistiky...)	Nabídka kvalitních vzdělávacích kurzů, spolupráce mezi vzdělávacími institucemi, možnost financování kurzů ze šablon, preventivní přístup škol - potřeba přípravy na příchod DŽC	NIDV, KCVJŠ, ZČU, MŠ, ZŠ, SŠ, školská zařízení	Průběžně
			Vzdělávání ředitelů škol a školských zařízení (právní vědomí, specifika vzdělávání DŽC, kazuistiky...)	Cílené zařazení problematiky DŽC do obsahu studia	NIDV, KCVJŠ, ZČU, MŠ, ZŠ, SŠ, školská zařízení	Průběžně
			Příprava pedagogů na výuku češtiny jako druhého jazyka	Nabídka kvalitních vzdělávacích kurzů, spolupráce mezi vzdělávacími institucemi, možnost financování kurzů ze šablon	NIDV, KCVJŠ, ZČU, MŠ, ZŠ, SŠ	Průběžně
			Příprava asistentů pedagoga (problematika DŽC v práci AP)	Cílené zařazení problematiky DŽC do obsahu studia, včetně stáží, databanka stážových škol s příkladem inspirativní praxe	NIDV, KCVJŠ, ZČU, MŠ, ZŠ, SŠ, školská zařízení	Průběžně

	Podpora školám v oblasti dětí a žáků cizinců	Systematická podpora školám ze strany NIDV	Mapování potřeb pedagogů a dalších spolupracujících subjektů	Metodická podpora škol formou publicity průběžně aktualizované databanky metodických zdrojů na https://cizinci.nidv.cz/ , nebo https://www.inkluzivniskola.cz/	NIDV, PK	Průběžně
			Tlumočení a překlad dokumentů	Možnost tlumočení a překladu dokumentů ze strany NIDV na školách, kde se nově vyskytnou děti, žáci cizinci	NIDV, MŠ, ZŠ, SŠ	Průběžně
			Osobní konzultace problematice vzdělávání DČZ	Možnost poskytování konzultací pro školy, které vzdělávají DČZ	NIDV, MŠ, ZŠ, SŠ	Průběžně
			Online poradna	Využití portálu https://cizinci.nidv.cz/ ze strany pedagogů, správa portálu, informování škol o existenci portálu	NIDV, PK, MŠ, ZŠ, SŠ	Průběžně
			Využití adaptačních koordinátorů	Možnost využití adaptačních koordinátorů na školách ze strany NIDV v závislosti na výši vyčleněných prostředků ze státního rozpočtu	NIDV, ZŠ, SŠ	Průběžně
			Databáze partnerů v oblasti podpory dětí a žáků cizinců	Vytvoření databáze partnerů v oblasti podpory dětí a žáků cizinců a její zveřejnění na portálu https://cizinci.nidv.cz/ , průběžná aktualizace, zvýšení dostupnosti učitelů ČJ jako cizího jazyka	NIDV, PK, ZČU, NNO	2020, průběžně
Spolupráce klíčových partnerů v oblasti dětí a žáků cizinců	Uspořádání 6 kulatých stolů, včetně tematických diskuzí nad potřebami škol s DČZ, 15 spolupracujících subjektů	Pořádání kulatých stolů a propojování aktivit souvisejících s problematikou na území PK	2 x ročně realizace kulatých stolů k dané problematice, propojování a směřování aktivit do konkrétních oblastí, zamezení zbytečných duplicít	NIDV, PK, KCVJŠ, PPP Plzeň, ČŠI, OSPOD, ZČU, NNO, MŠ, ZŠ, SŠ	Průběžně	
		Mapování potřeb pedagogů a dalších spolupracujících subjektů	Systémový přístup v mapování potřeb (zpracovaná metodologie sběru dat včetně zdrojů/respondentů)	NIDV, PK, PPP Plzeň, ČŠI, ZČU, NNO, MŠ, ZŠ, SŠ	Průběžně	

			Spolupráce s projekty zaměřenými na integraci cizinců (např. Arrival Regions)	Sdílení výstupů projektů a informací mezi zainteresovanými subjekty, nastavení způsobu komunikace	PK , ZČU, NIDV, NNO, obce, zaměstnavatelé, SŠ	Průběžně
			Osvěta rodičů dětí, žáků cizinců	Využití stávající nabídky vzdělávání a služeb ze strany NNO (např. Meta, o.p.s., integrační centra apod.)	NNO , NIDV, PK, KCVJŠ	Průběžně
Zaměřit se na systematickou podporu nadání a péči o nadané a mimořádně nadané žáky	Identifikace nadaných a mimořádně nadaných žáků	Identifikovaní žáci nadání a mimořádně nadání na školách	Testování žáků ve spolupráci s PPP a Mensou	Motivace rodičů a žáků, ochota škol k diagnostice žáků ze strany PPP či Mensy	PPP, Mensa, SŠ	Průběžně
			Vykazování nadaných a mimořádně nadaných žáků ve výročních zprávách škol a školských zařízení	Požadavek na vykazování nadaných a mimořádně nadaných žáků ve výročních zprávách škol a školských zařízení	PK , SŠ	Průběžně
	Identifikace žáků s potenciálem nadání	Identifikovaní žáci s potenciálem nadání na školách pro systematickou podporu nadání uvnitř škol/školských zařízení	Stanovení jasných kritérií pro identifikaci potenciálu nadání	Vytvoření expertní skupiny pro stanovení kritérií pro identifikaci potenciálu nadání, pilotní ověření na vzorku škol	PK , NIDV, ZČU, SŠ, ZŠ, MŠ, PPP, KCVJŠ, školská zařízení	2020
			Zaměření pedagogické diagnostiky žáků na školách i na téma nadání	Ochota škol změnit přístup k pedagogické diagnostice žáků, kvalitní vzdělávací aktivity pro pedagogy, úzká spolupráce se ŠPZ	SŠ, ZŠ , NIDV, KCVJŠ, ZČU	Průběžně
			Pilotní ověření kritérií identifikace potenciálu nadání na vzorku škol, sledování trendů podpořených žáků v dotčených školách, vyhodnocení získaných dat	Zájem škol vstoupit do ověřování v činnostech - pedagogická diagnostika, poskytování relevantních dat.	PK , SŠ	2021, 2022

Vzdělávání pedagogů v oblasti péče o nadané a mimořádně nadané žáky	10 % pedagogů PK absolvuje DVPP, případně jiné formy rozvoje v problematice podpory nadání	Vzdělávání pedagogů k využití vhodných metod pro práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky	Poskytované vzdělávání, DVPP v rámci šablon	NIDV, KCVJŠ, ZČU, SŠ, ZŠ, MŠ	Průběžně
		Cílené informování vedoucích pedagogických pracovníků o možnostech škol v podpoře nadání	Informační semináře, součást studií (např. pro ředitele Š/ŠZ, koordinátory ŠVP, asistent pedagoga...)	NIDV, KCVJŠ, SŠ, ZŠ, MŠ	Průběžně
		Sdílení příkladů inspirativní praxe (v rámci KAP, KSPN apod.)	Workshopy, konference, stáže na školách	PK, NIDV, SŠ, ZŠ, MŠ	Průběžně
		Sdílení příkladů inspirativní praxe ze zahraničí	Realizace projektu Vzdělávání mimořádně nadaných žáků a další vzdělávání pedagogických pracovníků v Plzeňském kraji a Hordalandu	PK, KCVJŠ	2020
		Spolupráce s FPE ZČU - vzdělávání budoucích učitelů	Zařazení nových předmětů zaměřených na podporu nadání, nadaných a mimořádně nadaných žáků u nově akreditovaných oborů	ZČU, PK, SŠ, ZŠ, MŠ	Průběžně
Podpora nadání u všech žáků	Minimálně 50 škol zapojených do Krajské sítě podpory nadání	Implementace systému podpory nadání do praxe škol, efektivní uplatňování všech možností, monitorování pokroku	Znalost možné podpory, v rámci monitoringu praxe se zabývat dotčenou problematikou, vrstevnické učení apod.	SŠ, ZŠ, školská zařízení, ČŠI, PK, NIDV	Průběžně
		Práce s rodiči	Pořádání vhodných aktivit pro rodiče (konzultace, besedy, kluby, školení...)	PPP, NIDV, SŠ, ZŠ, MŠ, školská zařízení, KCVJŠ, NNO, MAS	Průběžně
		Materiální vybavení SŠ	Dotační program PK Nadání	PK	Průběžně
Péče o nadané žáky v oblasti formálního a neformálního vzdělávání	20% škol bude při přijímacím řízení zohledňovat portfolio uchazečů	Zapojení tutorů do podpory nadaných žáků (zaměstnavatelé, odborníci z VŠ, mimořádně nadaní žáci atd.)	Navázání spolupráce škol s VŠ a zaměstnavateli, zajištění tutorů ze spolupracujících organizací	SŠ, ZŠ, VŠ, zaměstnavatelé, NNO	Průběžně
		Podpora propojování formálního a neformálního vzdělávání	Společné aktivity/projekty škol a školských zařízení, popřípadě dalších subjektů, rozvinuté kompetence vnímat i v rámci formativního hodnocení ze strany	SŠ, ZŠ, školská zařízení, NIDV, KCVJŠ, PK	Průběžně

			pedagogů, motivace k využívání portfolií žáků		
		Kempy pro nadané a mimořádně nadané žáky - společné aktivity nadaných žáků dle jejich zaměření	Projekt Podpora talentovaných žáků v PK (www.podporateleentu.cz)	PK, SSŠ	Průběžně
		Oceňování nadaných žáků a prezentace jejich úspěchů (medailisté ze soutěží a olympiád)	Pravidelné oceňování nadaných žáků na KÚPK a prezentace jejich úspěchů	PK	Průběžně
		Spolupráce se ZČU (stáže, dětské univerzity) či s jinými aktéry v PK (např. SIT MP)	Podpora a spolupráce PK směrem k těmto subjektům	PK, ZČU, SIT MP	Průběžně
		Metodické vedení škol k využívání portfolií žáků	Vytvořená osnova žákovských portfolií, semináře pro školy	KCVJŠ, PK, SSŠ, ZŠ, NIDV	Průběžně

15 Seznam grafů

- Graf 1: Vývoj počtu obyvatel Plzeňského kraje
- Graf 2: Počet obyvatel Plzeňského kraje podle hlavních věkových skupin
- Graf 3: Vývoj počtu obyvatel a cizinců v Plzeňském kraji (k 31.12.)
- Graf 4: Podíl cizinců podle krajů ČR (k 31.12.)
- Graf 5: Podíl zaměstnaných se základním vzděláním
- Graf 6: Vývoj počtu dětí v MŠ
- Graf 7: Podíly dětí navštěvujících MŠ z dané věkové skupiny
- Graf 8: Vývoj podílu speciálních tříd MŠ
- Graf 9: Vývoj podílu dětí MŠ ve speciálních třídách
- Graf 10: Struktura zdravotně postižených dětí v MŠ Plzeňském kraji v roce 2018 podle druhu postižení
- Graf 11: Vývoj počtu žáků v ZŠ
- Graf 12: Vývoj počtu žáků na třídu v ZŠ
- Graf 13: Vývoj počtu žáků na učitele v ZŠ
- Graf 14: Počet žáků ZŠ v Plzeňském kraji
- Graf 15: Podíl žáků nastupujících do 1. ročníků 8letých gymnázií v Plzeňském kraji
- Graf 16: Struktura žáků ZŠ zdravotně postižených v roce 2018
- Graf 17: Vývoj podílu ZŠ se speciálními třídami
- Graf 18: Vývoj podílu speciálních tříd ZŠ
- Graf 19: Vývoj podílu speciálních tříd ZŠ - 1. stupeň
- Graf 20: Vývoj podílu speciálních tříd ZŠ - 2. stupeň
- Graf 21: Vývoj podílu žáků ve speciálních třídách ZŠ
- Graf 22: Vývoj podílu žáků ve speciálních třídách ZŠ - 1. stupeň
- Graf 23: Vývoj podílu žáků ve speciálních třídách ZŠ - 2. stupeň
- Graf 24: Vývoj počtu žáků SŠ
- Graf 25: Vývoj počtu žáků SŠ v Plzeňském kraji podle stupně vzdělání
- Graf 26: Vývoj podílu žáků SŠ v Plzeňském kraji podle stupně vzdělání
- Graf 27: Vývoj počtu absolventů SŠ v Plzeňském kraji podle stupně vzdělání
- Graf 28: Neúspěšnost absolventů podle stupně dosaženého vzdělání
(pouze údaje v dubnu)
- Graf 29 :Žáci se SVP se zdravotním postižením podle typu postižení a typu SŠ v roce 2018
- Graf 30: Žáci se SVP se zdravotním postižením - gymnázia
- Graf 31: Žáci se SVP se zdravotním postižením - SŠ s maturitními obory

Graf 32: Žáci se SVP se zdravotním postižením - SŠ nematuritními obory

Graf 33: Žáci se SVP se zdravotním postižením - Integr. SŠ

Graf 34: Vývoj počtu žáků ZUŠ v Plzeňském kraji

Graf 35: Podíl žáků ZUŠ na věkové skupině 5-18 let v Plzeňském kraji

Graf 36: Počet zájmových útvarů SVČ a jejich účastníků

Graf 37: Podíl účastníků ve věku 6-14 let zájmového vzdělávání na příslušné věkové skupině

Graf 38: Hrubý domácí produkt podle krajů ČR

Graf 39: Produktivita práce podle krajů ČR

Graf 40: Vývoj nezaměstnanosti podle krajů ČR

Graf 41: Vývoj počtu uchazečů a VPM v Plzeňském kraji

Graf 42: Vývoj podílu nezaměstnaných na pracovní síle podle vzdělání v Plzeňském kraji

Graf 43: Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo podle dosaženého vzdělání

Graf 44: Vývoj podílu nezaměstnaných mladistvých na obyvatelstvu ve věku 15 - 19 let podle krajů ČR

Graf 45: Vývoj podílu nezaměstnaných mladistvých na obyvatele ve věku 15 - 19 let v okresech Plzeňského kraje (k 31.12.)

Graf 46: Podíl MŠ v kraji, které si vzaly danou šablonu, z celkového počtu MŠ v kraji (data ke 2. 7. 2019)

Graf 47: Podíl MŠ v kraji, které si vzaly danou šablonu, z celkového počtu MŠ v kraji, které realizovaly projekt výzvy Šablony II (data ke 2. 7. 2019)

Graf 48: Podíl ZŠ v kraji, které si vzaly danou šablonu, z celkového počtu ZŠ v kraji (data ke 2. 7. 2019)

Graf 49: Podíl ZŠ v kraji, které si vzaly danou šablonu, z celkového počtu ZŠ v kraji, které realizovaly projekt výzvy Šablony II (data ke 2. 7. 2019)

Graf 50: Přehled zapojených škol podle ORP za jednotlivé školní roky

Graf 51: Přehled podpořených dětí a žáků podle ORP za jednotlivé školní roky

Graf 52: Přehled zapojených škol a žáků za jednotlivé školní roky

16 Seznam tabulek

Tabulka 1: Složení platformy Společné vzdělávání (inkluze)

Tabulka 2: Podíl cizinců v MŠ

Tabulka 3: Vývoj počtu dětí v MŠ ve SO ORP Plzeňského kraje v letech 2006-2018

Tabulka 4: Počty nepřijatých do MŠ v Plzeňském kraji v roce 2018

Tabulka 5: Vývoj podílu dětí se SVP

Tabulka 6: Vývoj počtu žáků v ZŠ ve SO ORP Plzeňského kraje v letech 2006-2018

Tabulka 7: Vývoj počtu žáků na třídu v ZŠ ve SO ORP Plzeňského kraje v letech 2006-2018

Tabulka 8: Vývoj počtu žáků na učitele v ZŠ ve SO ORP Plzeňského kraje v letech 2014-2018

Tabulka 9: Výsledky standardizovaných přijímacích zkoušek podle SO ORP Plzeňského kraje v letech 2017 a 2018 - Český jazyk

Tabulka 10: Výsledky standardizovaných přijímacích zkoušek podle SO ORP Plzeňského kraje v letech 2017 a 2018 – Matematika

Tabulka 11: Podíl žáků konajících přijímací zkoušky na 4leté obory na žácích 9. roč.

Tabulka 12: Vývoj podílu cizinců ZŠ v letech 2012-2018

Tabulka 13: Cizinci na ZŠ podle SO ORP Plzeňského kraje

Tabulka 14: Podíl neaprobované výuky v ZŠ v okresech Plzeňského kraje v roce 2018

Tabulka 15: Podíl neaprobované výuky v ZŠ v okresech Plzeňského kraje v roce 2018 podle skupin předmětů

Tabulka 16: Vývoj počtu žáků ZŠ se SVP

Tabulka 17: Výsledky celkové maturitní zkoušky (jarní i podzimní termín) - skupiny oborů

Tabulka 18: Podíl neaprobované výuky SŠ v Plzeňském kraji podle zřizovatele v roce 2018

Tabulka 19: Podíl neaprobované výuky v SŠ v okresech Plzeňského kraje v roce 2018

Tabulka 20: Vývoj podílu cizinců SŠ v letech 2012-2018

Tabulka 21: Výchovná opatření SŠ v okresech Plzeňského kraje (podíl na počet žáků)

Tabulka 22: Výchovná opatření SŠ Plzeňského kraje (podíl na počet žáků podle typu SŠ)

Tabulka 23: Žáci se SVP podle typu střední školy

Tabulka 24: Podíl odvětví na HPH v Plzeňském kraji ve srovnání s ČR v letech 2012 a 2017

Tabulka 25: Uchazeči o zaměstnání na 1 VPM podle hlavních tříd zaměstnání

Tabulka 26: Seznam sociálně vyloučených lokalit v Plzeňském kraji

17 Seznam příloh

Příloha 1: Tabulka P13 - Prostupnost vybraných stupňů vzdělání na SŠ v Plzeňském kraji

Příloha 2: Tabulka P17 - Neúspěšnost absolventů podle stupně dosaženého vzdělání a skupin oborů

Příloha 3: SWOT analýza MŠ a ZŠ

Příloha č. 4: Žáci se SVP v ZŠ v Plzeňském kraji ve školním roce 2018/2019

18 Seznam zkratk

ČSÚ	Český statistický úřad
DDM	Domy dětí a mládeže
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
ESF	Evropský sociální fond
FPE ZČU	Fakulta pedagogická Západočeské univerzity v Plzni
ICT	Informační a komunikační technologie
KAP	Krajský akční plán
KCVJŠ	Krajské centrum vzdělávání a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Plzeň, sady 5. května 42
KPPP	Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna
KÚPK	Krajský úřad Plzeňského kraje
MAP	Místní akční plán
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NNO	Nestátní neziskové organizace
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
PA	Plán aktivit
P-KAP	Projekt Podpora krajského akčního plánování
PP	Pedagogický pracovník
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna, Plzeň, Částkova 78
RRA	Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje o.p.s.
RSK	Regionální stálá konference Plzeňského kraje
RVP	Rámcový vzdělávací program
SC	Specifický cíl

SPC	Speciální poradenské centrum
SSŠ	Středisko služeb školám, Plzeň, Částkova 78
SŠ	Střední škola
SVČ	Střediska volného času
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
SWOT	Základní metody strategické analýzy
ŠAP	Školní akční plán
ŠMP	Školní metodik prevence
ŠPZ	Školská poradenská zařízení
ŠVP	Školní vzdělávací program
ÚP	Úřad práce ČR
VOŠ	Vyšší odborná škola
VŠ	Vysoká škola
ZČU	Západočeská univerzita v Plzni
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecké školy

19 Použité zdroje

ČESKO. Vyhláška č. 27/2016 Sb. ze dne 21. 1. 2016, Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. In: *Sbírka přepisů* 28. 1. 2016, roč. 2016, částka 10. ISSN 1211 – 1244.

ČESKO. Vyhláška č. 73/2005 Sb. ze dne 9. 2. 2005 ve znění pozdějších předpisů, Vyhláška o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. In: *Sbírka zákonů České republiky* 17. 2. 2005, roč. 2005, částka 20. ISSN 1211 – 1244.

ČESKO. Zákon č. 561/2004 Sb. ze dne 24. 9. 2004 ve znění pozdějších předpisů, Školský zákon. In: *Sbírka zákonů České republiky* 10. 11. 2004, roč. 2004, částka 190. ISSN 1211-1244

ČESKO. Zákon č. 82/2015 Sb. ze dne 19. 3. 2015, Školský zákon. In: *Sbírka zákonů České republiky* 17. 4. 2015, roč. 2015, částka 37. ISSN 1211 – 1244.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. 2015. Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání na období 2014-2020. [online]. [cit. 24. 2. 2016]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vvv>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. 2014. *Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020*. [online]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/Strategie_2020_web.pdf

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. 2019. *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019-2023*. [online]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/51673/>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. 2015. *Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014 – 2020*. [online]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/35232/>

Národní institut pro další vzdělávání. 2019. *Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019 – 2020*. Dostupné z: <http://www.inkluzevpraxi.cz/apivb/akcni-plan-inkluzivniho-vzdelavani>

Národní ústav vzdělávání. Dotazníkové šetření na středních školách a vyšších odborných školách. 2018.

Národní institut pro další vzdělávání. 2019. *Projekt Podpora krajského akčního plánování (2016-2021)* [online]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/p-kap>

Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Plzeňského kraje. 2016. *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje 2016-2020*. [online]. Dostupné z: <https://www.plzensky-kraj.cz/clanek/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-plzenskeho-kraje-2016-2020>

Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Plzeňského kraje. 2019. *Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v PK ve školním roce 2017/2018* [online]. Dostupné z: <https://www.plzensky-kraj.cz/clanek/vyrocnizprava-o-stavu-a-rozvoji-vzdelavaci-soustavy-v-plzenskem-kraji-ve-skolnim-roce-201720>

Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje, o.p.s. Plzeň, *Program rozvoje Plzeňského kraje 2014+*, 2014. [online]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/program-rozvoje-plzenskeho-kraje-2014-schvalen>.

Útvar koordinace evropských projektů města Plzně, p. o. *Strategie ITI plzeňské metropolitní oblasti*, 2016. [online]. Dostupné z: <http://iti-plzen.cz/dokumenty/strategie/>

Vláda České republiky. 2016. *Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2016 – 2020*. [online]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/urad-vlady/strategie/strategie-boje-proti-socialnimu-vyloucení-2016-2020>

20 Přílohy

20.1 Příloha 1: Tabulka P13 - Prostupnost vybraných stupňů vzdělání na SŠ v Plzeňském kraji

Nižší odborné vzdělání s výučním listem (E) - 3-leté obory

Absolutní počty	Rok												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Noví	264	222	241	254	227	190	182	246	211	194	223	199	202
1. ročník	265	232	244	265	238	203	196	258	222	211	233	218	224
2. ročník	196	216	177	206	227	192	154	155	205	174	162	168	172
3. ročník	188	175	185	162	183	189	164	148	132	176	154	143	139
Absolventi	165	157	133	153	133	143	155	136	112	94	142	123	109
Celkem	649	623	606	633	648	584	514	561	559	561	549	529	535

Ztráty za všechny ročníky mezi roky													
Ø	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	
-105	-101	-128	-85	-90	-124	-111	-75	-112	-115	-103	-115	-109	

Nižší odborné vzdělání s výučním listem (E) - 2-leté obory

Absolutní počty	Rok												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Noví	108	98	64	43	46	35	5	13	6	8	10	6	5
1. ročník	111	105	68	45	50	40	5	13	6	10	10	6	5
2. ročník	101	70	70	47	35	41	27	5	7	5	12	8	6
Absolventi	94	79	36	46	31	21	23	17	3	3	2	7	5
Celkem	212	175	138	92	85	81	32	18	13	15	22	14	

Ztráty za všechny ročníky mezi roky													
Ø	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	
-26	-63	-69	-45	-26	-23	-31	-10	-8	-5	-1	-7	-3	

Zdroj dat: OŠMS Plzeňského kraje

Změny počtů	Podle roku nástupu - absolutně												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opak.1.roč.	1	10	3	11	11	13	14	12	11	17	10	19	22
1.-2.roč.	-49	-55	-38	-38	-46	-49	-41	-53	-48	-49	-65	-46	
2.-3.roč.	-31	-15	-23	-38	-28	-6	-23	-29	-20	-19	-29		
Absolventi	-32	-29	-40	-34	-28	-36	-38	-34	-31	-34			
Celkově	-112	-99	-101	-110	-102	-91	-102	-116	-99	-102			

Nižší odborné vzdělání s výučním listem (E) - 3-leté obory

Změny počtů	Podle roku nástupu - relativně (%)												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opak.1.roč.	0,4	4,5	1,2	4,3	4,8	6,8	7,7	4,9	5,2	8,8	4,5	9,5	10,9
1.-2.roč.	-18,6	-24,8	-15,8	-15,0	-20,3	-25,8	-22,5	-21,5	-22,7	-25,3	-29,1	-23,1	
2.-3.roč.	-11,7	-6,8	-9,5	-15,0	-12,3	-3,2	-12,6	-11,8	-9,5	-9,8	-13,0		
Absolventi	-12,1	-13,1	-16,6	-13,4	-12,3	-18,9	-20,9	-13,8	-14,7	-17,5			
Celkově	-42,0	-40,1	-40,7	-39,0	-40,1	-41,1	-48,4	-42,3	-41,7	-43,8			
Rok ukončení	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		

-42,4 -44,6 -41,9 -43,3 -44,9 -47,9 -56,0

Změny počtů	Podle roku nástupu - absolutně												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opak.1.roč.	3	7	4	2	4	5	0	0	0	2	0	0	0
1.-2.roč.	-41	-35	-21	-10	-9	-13	0	-6	-1	2	-2	0	
Absolventi	-34	-24	-16	-14	-18	-10	-2	-4	-3	-5	-3		
Celkově	-75	-59	-37	-24	-27	-23	-2	-10	-4	-3	-5		

Nižší odborné vzdělání s výučním listem (E) - 2-leté obory

Změny počtů	Podle roku nástupu - relativně (%)												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opak.1.roč.	2,8	7,1	6,3	4,7	8,7	14,3	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0
1.-2.roč.	-38,0	-35,7	-32,8	-23,3	-19,6	-37,1	0,0	-46,2	-16,7	25,0	-20,0	0,0	
Absolventi	-31,5	-24,5	-25,0	-32,6	-39,1	-28,6	-40,0	-30,8	-50,0	-62,5	-30,0		
Celkově	-66,7	-53,1	-51,6	-51,2	-50,0	-51,4	-40,0	-76,9	-66,7	-12,5	-50,0		
Rok ukončení	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018		

Střední odborné vzdělání s výučním listem (H)

Absolutní počty	Rok												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Noví	2227	2009	1848	1962	1603	1609	1584	1487	1473	1406	1453	1346	1473
1. ročník	2319	2116	1933	2102	1721	1708	1677	1602	1589	1532	1556	1435	1562
2. ročník	2049	1942	1808	1659	1780	1464	1512	1415	1389	1398	1299	1395	1306
3. ročník	2065	1937	1785	1787	1609	1736	1424	1499	1376	1358	1322	1226	1270
Absolventi	1911	1892	1659	1500	1486	1413	1492	1168	1161	1058	1005	981	987
Celkem	6433	5995	5526	5548	5110	4908	4613	4516	4354	4288	4177	4056	4138

Ztráty za všechny ročníky mezi roky													
Ø	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	
-594	-662	-743	-580	-673	-497	-480	-531	-590	-540	-662	-575	-493	
-596													

Nástavby (L5) - 2leté

Absolutní počty	Rok												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Noví	700	681	710	684	658	538	499	398	373	363	329	315	302
1. ročník	713	699	734	716	701	569	517	426	387	381	346	332	316
2. ročník	581	552	517	512	466	442	318	309	251	215	242	194	184
Absolventi	474	513	499	448	434	266	210	149	163	104	75	84	67
Celkem	1294	1251	1251	1228	1167	1011	835	735	638	596	588	526	500

Podíl absolventů H na nově přijatých L5 (%)													
2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
36,6	36,0	42,8	45,6	44,3	38,1	33,4	34,1	32,1	34,3	32,7	32,1	30,6	

Nástavby (L5) - 3leté

Absolutní počty	Rok												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Noví	466	461	625	586	630	341	249	307	232	189	249	152	86
1. ročník	468	462	636	594	639	347	253	309	236	194	258	157	89
2. ročník	353	338	379	383	380	352	214	124	176	117	105	144	79
3. ročník	315	312	305	334	338	326	274	196	114	156	107	83	128
Absolventi	272	270	295	285	297	272	222	188	120	32	56	41	28
Celkem	1136	1112	1320	1311	1357	1025	741	629	526	467	470	384	296

Ztráty za všechny ročníky mezi roky													
Ø	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	
-251	-216	-133	-318	-296	-407	-315	-233	-219	-221	-199	-202	-149	
-256													

Změny počtů	Podle roku nástupu - absolutně												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opak.1.roč.	92	107	85	140	118	99	93	115	116	126	103	89	89
1.-2.roč.	-377	-308	-274	-322	-257	-196	-262	-213	-191	-233	-161	-129	
2.-3.roč.	-157	-21	-50	-44	-40	-13	-39	-31	-76	-73	-125		
Absolventi	-285	-301	-196	-244	-256	-338	-318	-353	-341	-239			
Celkově	-819	-630	-520	-610	-553	-547	-619	-597	-608	-545			

Změny počtů	Podle roku nástupu - relativně (%)												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opak.1.roč.	4,1	5,3	4,6	7,1	7,4	6,2	5,9	7,7	7,9	9,0	7,1	6,6	6,0
1.-2.roč.	-16,9	-15,3	-14,8	-16,4	-16,0	-12,2	-16,5	-14,3	-13,0	-16,6	-11,1	-9,6	
2.-3.roč.	-7,0	-1,0	-2,7	-2,2	-2,5	-0,8	-2,5	-2,1	-5,2	-5,2	-8,6		
Absolventi	-12,8	-15,0	-10,6	-12,4	-16,0	-21,0	-20,1	-23,7	-23,2	-17,0			
Celkově	-32,6	-26,0	-23,5	-24,0	-27,1	-27,8	-33,2	-32,4	-33,4	-29,8			
Rok ukončení	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		

Změny počtů	Podle roku nástupu - absolutně												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opak.1.roč.	13	18	24	32	43	31	18	28	14	18	17	17	14
1.-2.roč.	-161	-182	-222	-250	-259	-251	-208	-175	-172	-139	-152	-148	
Absolventi	-53	-69	-78	-200	-232	-169	-146	-147	-140	-158	-127		
Celkově	-214	-251	-300	-450	-491	-420	-354	-322	-312	-297	-279		

Změny počtů	Podle roku nástupu - relativně (%)												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opak.1.roč.	1,9	2,6	3,4	4,7	6,5	5,8	3,6	7,0	3,8	5,0	5,2	5,4	4,6
1.-2.roč.	-23,0	-26,7	-31,3	-36,5	-39,4	-46,7	-41,7	-44,0	-46,1	-38,3	-46,2	-47,0	
Absolventi	-7,6	-10,1	-11,0	-29,2	-35,3	-31,4	-29,3	-36,9	-37,5	-43,5	-38,6		
Celkově	-28,7	-34,2	-38,9	-61,1	-68,1	-72,3	-67,3	-73,9	-79,9	-76,9	-79,6		
Rok ukončení	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018		

Změny počtů	Podle roku nástupu - absolutně												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opak.1.roč.	2	1	11	8	9	6	4	2	4	5	9	5	3
1.-2.roč.	-130	-83	-253	-214	-287	-133	-129	-133	-119	-89	-114	-78	
2.-3.roč.	-33	-45	-45	-54	-78	-18	-10	-20	-10	-22	-16		
Absolventi	-20	-37	-66	-104	-86	-76	-82	-100	-66	-55			
Celkově	-183	-165	-364	-372	-451	-227	-221	-253	-195	-166			

Změny počtů	Podle roku nástupu - relativně (%)												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opak.1.roč.	0,4	0,2	1,8	1,4	1,4	1,8	1,6	0,7	1,7	2,6	3,6	3,3	3,5
1.-2.roč.	-27,9	-18,0	-40,5	-36,5	-45,6	-39,0	-51,8	-43,3	-51,3	-47,1	-45,8	-51,3	
2.-3.roč.	-7,1	-9,8	-7,2	-9,2	-12,4	-5,3	-4,0	-6,5	-4,3	-11,6	-6,4		
Absolventi	-4,3	-8,0	-10,6	-17,7	-13,7	-22,3	-32,9	-32,6	-28,4	-29,1			
Celkově	-38,8	-35,6	-56,5	-62,1	-70,2	-64,8	-87,1	-81,8	-82,3	-85,2			
Rok ukončení	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018		

Úplné odborné vzdělávání s maturitou (M)

Absolutní počty	Rok												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Noví	2914	2830	2762	2834	2399	2293	2120	2127	2288	2142	2264	2408	2352
1. ročník	2993	2928	2847	2917	2512	2363	2181	2194	2380	2208	2321	2461	2418
2. ročník	2704	2736	2673	2572	2661	2313	2189	2008	1976	2181	2071	2189	2233
3. ročník	2595	2640	2668	2590	2466	2602	2267	2165	1950	1923	2137	2025	2093
4. ročník	2450	2466	2532	2529	2545	2364	2515	2244	2100	1908	1863	2038	1914
Absolventi	2278	2434	2303	2348	2218	1925	1875	2120	1794	1567	1419	1440	1582
Celkem	10742	10770	10720	10608	10184	9642	9152	8611	8406	8220	8392	8713	8658

Ztráty za všechny ročníky mezi roky													
Ø	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	
-718	-466	-594	-681	-718	-980	-796	-615	-791	-827	-730	-700	-891	

-802

Úplné odborné vzdělávání s maturitou a odborným výcvikem (L0)

Absolutní počty	Rok												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Noví	494	414	574	532	455	371	337	354	382	355	358	337	341
1. ročník	504	441	592	544	472	384	355	364	392	370	364	347	348
2. ročník	381	448	381	509	469	409	330	323	316	342	355	339	313
3. ročník	355	355	430	363	490	435	375	317	292	302	311	347	314
4. ročník	312	328	336	420	339	451	409	359	304	280	296	290	323
Absolventi	260	280	308	317	396	249	313	265	224	178	174	184	183
Celkem	1552	1572	1739	1836	1770	1679	1469	1363	1304	1294	1326	1323	1298

Ztráty za všechny ročníky mezi roky													
Ø	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	
-179	-141	-117	-130	-142	-226	-252	-205	-227	-202	-158	-166	-190	

-222

Zdroj dat: OŠMS Plzeňského kraje

Změny počtů	Podle roku nástupu - absolutně												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opak.1.roč.	79	98	85	83	113	70	61	67	92	66	57	53	66
1.-2.roč.	-257	-255	-275	-256	-199	-174	-173	-218	-199	-137	-132	-228	
2.-3.roč.	-68	-83	-106	-59	-46	-24	-58	-53	-44	-46	-96		
3.-4.roč.	-139	-45	-102	-87	-23	-65	-42	-60	-99	-111			
Absolventi	-311	-620	-489	-395	-450	-533	-489	-423	-456				
Celkově	-696	-905	-887	-714	-605	-726	-701	-687	-706				

Změny počtů	Podle roku nástupu - relativně (%)												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opak.1.roč.	2,7	3,5	3,1	2,9	4,7	3,1	2,9	3,1	4,0	3,1	2,5	2,2	2,8
1.-2.roč.	-8,8	-9,0	-10,0	-9,0	-8,3	-7,6	-8,2	-10,2	-8,7	-6,4	-5,8	-9,5	
2.-3.roč.	-2,3	-2,9	-3,8	-2,1	-1,9	-1,0	-2,7	-2,5	-1,9	-2,1	-4,2		
3.-4.roč.	-4,8	-1,6	-3,7	-3,1	-1,0	-2,8	-2,0	-2,8	-4,3	-5,2			
Absolventi	-10,7	-21,9	-17,7	-13,9	-18,8	-23,2	-23,1	-19,9	-19,9				
Celkově	-23,9	-32,0	-32,1	-25,2	-25,2	-31,7	-33,1	-32,3	-30,9				
Rok ukončení	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		

Změny počtů	Podle roku nástupu - absolutně												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opak.1.roč.	10	27	18	12	17	13	18	10	10	15	6	10	7
1.-2.roč.	-56	-60	-83	-75	-63	-54	-32	-48	-50	-15	-25	-34	
2.-3.roč.	-18	-18	-19	-34	-34	-13	-31	-14	-31	-8	-25		
3.-4.roč.	-10	-24	-39	-26	-16	-13	-12	-6	-21	-24			
Absolventi	-24	-90	-138	-144	-135	-126	-106	-112	-107				
Celkově	-98	-165	-261	-267	-231	-193	-163	-170	-199				

Změny počtů	Podle roku nástupu - relativně (%)												
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opak.1.roč.	2,0	6,5	3,1	2,3	3,7	3,5	5,3	2,8	2,6	4,2	1,7	3,0	2,1
1.-2.roč.	-11,3	-14,5	-14,5	-14,1	-13,8	-14,6	-9,5	-13,6	-13,1	-4,2	-7,0	-10,1	
2.-3.roč.	-3,6	-4,3	-3,3	-6,4	-7,5	-3,5	-9,2	-4,0	-8,1	-2,3	-7,0		
3.-4.roč.	-2,0	-5,8	-6,8	-4,9	-3,5	-3,5	-3,6	-1,7	-5,5	-6,8			
Absolventi	-4,9	-21,7	-24,0	-27,1	-29,7	-34,0	-31,5	-31,6	-28,0				
Celkově	-19,8	-39,9	-45,5	-50,2	-50,8	-52,0	-48,4	-48,0	-52,1				
Rok ukončení	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		

20.2 Příloha č. 2: Tabulka P17 Neúspěšnost absolventů podle stupně dosaženého vzdělání a skupin oborů

Stupeň vzdělání	Skupina oborů	Neúspěšnost absolventů												
		04/06	04/07	04/08	04/09	04/10	04/11	04/12	04/13	04/14	04/15	04/16	04/17	04/18
Praktická škola	Obecně odborná příprava	19,2	12,0	12,5	11,1	11,8	6,3	11,8	0,0	0,0	0,0	0,0	8,3	85,7
Nižší odborné vzdělání	Potravinářství, gastronomie, turismus	14,0	14,3	11,5	18,1	22,0	17,9	13,3	19,4	17,3	10,6	7,0	6,5	1,8
	Stavebnictví	9,0	8,2	6,2	21,5	20,2	19,3	14,5	20,5	11,6	18,5	12,2	4,5	5,3
	Zemědělství a ochrana přírody	11,7	7,1	6,8	32,1	27,0	16,4	24,5	21,6	21,4	22,9	9,1	2,7	2,3
	Obchod a služby	18,2	16,7	9,1	15,4	46,2	15,4	6,7	6,7	4,3	10,0	11,1	0,0	5,0
	Veřejné služby	13,3	13,3	5,9	16,7	50,0	41,7	15,8	11,1	9,5	17,1	6,9	7,7	0,0
	Elektrotechnika a ICT	4,7	6,7	11,1	26,1	24,0	14,8	20,0	6,3	10,0	5,9	0,0	20,0	0,0
	Textilní a kožedělná výroba	5,3	4,3	8,0	25,0	28,6	6,3	12,5	0,0	18,2	33,3	0,0	-	-
	Strojírenství a hutnictví	15,0	10,0	5,3	20,0	23,1	36,4	7,7	33,3	15,0	7,7	14,3	0,0	110,0
Obory s výučním listem	Potravinářství, gastronomie, turismus	6,8	4,8	3,4	7,2	11,0	11,7	6,9	13,5	9,2	6,6	7,1	5,2	0,7
	Strojírenství a hutnictví	4,0	3,7	2,3	7,3	7,6	5,7	3,0	8,5	5,8	5,1	3,7	1,9	0,7
	Obchod a služby	6,1	4,2	3,9	6,1	11,1	8,1	4,4	11,7	8,7	7,9	5,3	6,1	5,3
	Stavebnictví	5,3	3,8	2,8	6,3	12,1	13,6	5,8	14,8	7,2	7,7	6,1	2,3	1,0
	Elektrotechnika a ICT	4,1	2,9	2,0	4,4	6,0	4,0	2,7	4,3	2,5	2,0	0,4	0,0	0,6
	Zemědělství a ochrana přírody	4,6	3,0	1,4	7,6	11,4	5,4	2,4	11,6	6,7	4,5	3,7	2,6	0,0
	Textilní a kožedělná výroba	7,8	6,4	5,1	17,2	15,0	4,0	6,7	300,0	-	-	-	-	X
	Doprava a interdisciplinární obory	6,7	5,6	1,9	11,5	17,0	9,1	37,5	4,5	13,8	8,6	1,8	4,7	1,6
	Zdravotnictví	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	8,7	0,0	0,0	0,0

	Ekonomika a podnikání	11,6	2,6	6,5	13,7	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Obory s maturitou a vyučením	Elektrotechnika a ICT	3,8	3,5	2,6	6,8	5,4	8,1	3,9	7,2	4,0	3,5	4,9	0,0	6,1
	Obchod a služby	6,0	8,8	6,9	7,7	10,8	10,7	8,5	15,5	7,6	7,6	10,6	4,5	4,8
	Potravinářství, gastronomie, turismus	-	-	-	-	-	-	-	11,1	8,0	5,1	4,3	2,3	0,0
	Strojírenství a hutnictví	2,8	3,3	2,1	1,9	3,6	3,6	0,8	2,1	4,2	2,3	1,3	1,0	1,5
	Doprava a interdisciplinární obory	-	-	-	8,7	12,0	8,3	5,0	15,7	7,3	6,0	2,9	4,2	2,1
	Umění	-	-	-	-	15,0	6,3	17,4	8,8	8,1	0,0	4,2	5,3	50,0
Odborné vzdělání s maturitou	Ekonomika a podnikání	6,7	5,1	3,5	6,4	6,2	7,0	5,1	10,9	7,0	5,3	5,1	2,3	1,4
	Elektrotechnika a ICT	3,5	3,0	2,2	3,4	2,7	3,4	2,6	7,3	7,6	5,8	4,6	2,4	0,6
	Obecně odborná příprava	2,9	0,7	1,8	1,5	2,6	2,7	3,6	6,9	4,2	4,0	2,7	2,1	1,5
	Veřejné služby	6,5	4,5	2,6	8,7	5,9	9,0	4,5	10,5	7,2	6,2	7,8	2,6	0,4
	Zdravotnictví	3,2	1,9	0,4	1,4	3,1	3,5	2,7	7,0	2,1	1,2	3,4	1,6	5,9
	Doprava a interdisciplinární obory	7,6	4,5	3,8	5,9	8,2	8,7	7,3	10,6	8,8	4,9	5,4	4,9	3,4
	Zemědělství a ochrana přírody	8,7	8,5	5,4	8,8	6,4	6,9	3,8	9,6	9,5	4,9	5,7	3,0	0,0
	Strojírenství a hutnictví	3,3	2,7	4,2	5,9	7,6	5,9	1,3	6,8	4,8	3,7	3,3	5,0	0,0
	Stavebnictví	7,8	3,5	2,0	3,8	3,8	4,8	2,2	6,9	6,1	3,3	6,2	2,6	3,0
	Potravinářství, gastronomie, turismus	9,9	4,7	6,3	9,7	8,7	7,3	5,5	10,7	9,0	6,8	4,1	8,5	7,2
	Umění	4,1	4,3	5,6	7,3	8,5	10,7	6,1	14,8	4,8	6,4	7,0	4,9	0,0
	Textilní a kožedělná výroba	9,8	7,5	3,7	9,3	5,1	16,0	9,7	14,3	20,0	0,0	0,0	16,7	700,0
Gymnázia	Obecné vzdělávání	3,0	1,7	1,5	1,8	2,6	1,9	1,5	3,6	3,1	2,3	1,9	1,2	0,0
Konzervatoř	Umění	3,1	3,7	0,0	2,0	4,8	3,3	0,0	6,7	2,9	1,8	2,5	X	X
Nástavby	Ekonomika a podnikání	5,6	4,7	4,0	5,2	7,9	6,8	3,7	5,0	3,4	4,7	5,2	2,6	0,0

Elektrotechnika a ICT	1,8	1,3	2,6	3,0	4,4	2,6	0,0	2,0	2,6	2,4	10,3	0,0	0,0
Strojírenství a hutnictví	1,9	1,2	0,6	1,9	4,8	6,8	0,8	3,0	2,6	1,9	0,0	7,1	8,3
Potravinářství, gastronomie, turismus	9,5	3,4	6,6	4,1	5,8	12,5	6,7	2,0	5,4	11,8	12,1	3,0	0,0
Obchod a služby	7,6	5,6	3,0	5,9	8,6	4,1	5,2	12,5	550,0	-	-	-	-
Doprava a interdisciplinární obory	2,5	4,0	3,9	6,0	3,8	2,4	8,1	16,7	-	-	-	-	-
Veřejné služby	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1	22,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Stavebnictví	2,0	2,6	1,8	6,8	7,8	2,6	0,0	6,3	8,3	8,0	15,4	0,0	0,0
Zemědělství a ochrana přírody	2,3	6,8	2,0	4,9	6,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Textilní a kožedělná výroba	0,0	3,6	0,0	4,3	0,0	-	X	-	-	-	-	-	-

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

20.3 Příloha 3: SWOT analýza MŠ a ZŠ

INKLUZE Z POHLEDU MAP

Níže uvedené SWOT analýzy pro oblast společného vzdělávání vychází z podkladů získaných od všech příjemců IPo MAP na území Plzeňského kraje. Tyto SWOT 3 analýzy zaslali příjemci IPo MAP ve většině případů za období realizace MAP I (2016 – 2018), za ORP Plzeň a ORP Domažlice + ORP Horšovský Týn již za MAP II (2019). Seznam příjemců IPo MAP je uveden v níže. Některé MAP členily SWOT 3 analýzy na oblasti MŠ a ZŠ, některé obě skupiny spojily do jedné.

Jednotlivé body v kvadrantech jsou řazeny dle četnosti výskytu od nejčastěji zmiňovaného k méně častým. Při práci s podklady došlo k zobecnění podniků a v některých případech i k přesunutí určitého bodu mezi kategoriemi tak, aby to odpovídalo metodice SWOT. Nejčastěji šlo o přesunutí bodu ze slabých stránek (vnitřní aspekty) do ohrožení (vnější faktory). Mnoho z příležitostí bylo spíše konkrétními návrhy řešení - bude s nimi pracováno následně.

MŠ:

Silnou stránkou MŠ je, že mají většinou stabilní a kvalifikované pedagogy (ochotné se dále rozvíjet a vzdělávat) a jsou již uvyklé spolupracovat a sdílet své zkušenosti v inkluzivním vzdělávání (mezi sebou, se ZŠ i s odbornými organizacemi - SPC, PPP, NNO). Další silnou stránkou je hustá síť MŠ a tím tedy dostupnost předškolního vzdělávání.

Slabé stránky se v některých případech týkají především nedostatečných podmínek pro poskytování společného vzdělávání (vybavení, prostory, odborný personál) či vysoké administrativní zátěže.

Jako příležitost vnímá většina příjemců IPo MAP fakt, že společné vzdělávání je celospolečenským tématem, že je pro jeho rozvoj a podporu nastavena legislativa a jsou dostupné finanční zdroje (na rozvoj školek po materiální a technické, ale i personální stránce). Další příležitosti jsou samotné projekty MAP a další platformy, které iniciují a usnadňují spolupráci, sdílení zkušeností a vytváří možnosti k vzájemnému učení.

Nejvýznamnějšími hrozbami jsou nejisté financování a s ním spojená administrativní zátěž, klesající počty dětí (demografický vývoj a vylidňování venkova) a také nepříznivé podmínky školek pro realizaci společného vzdělávání (chybí prostory, personál a metodika).

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Komunikace mezi aktéry v inkluzivním vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> • fungující komunikace MŠ s dětmi, pedagogy, rodiči • důraz na osobní rozvoj dítěte • MŠ spolupracuje s ostatními partnery (PPP, SPC, apod.) • vzájemná spolupráce pedagogů <p>Pedagogické zázemí/podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> • stabilní a kvalifikované týmy • ochota učitelů se vzdělávat • pedagogové provádějí pedagogickou diagnostiku dětí • možnost získat odborníka (AP, chůvu) z financí státu <p>Hustá síť mateřských škol (dobrá dostupnost)</p> <p>Materiálně-technické zajištění</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materiální zabezpečení, dostatečná technická úroveň 	<p>Materiálně-technické zajištění</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatečná kapacita některých předškolních zařízení • nedostatek metodického a materiálního zabezpečení • nedostatek prostředků na zaměstnance managementu, plánování a pro získávání zdrojů (přetíženost pedagogických pracovníků, zejména ve vedoucích pozicích) – snížení kvality, obtížně realizovatelná individuální práce s dětmi, málo času na DVPP <p>Kvalita pedagogických pracovníků</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatek kvalitního kvalifikovaného pedagogického personálu • nepřipravenost a nekompetentnost absolventů <p>Přetíženost PPP</p>
Příležitosti	Hrozby
<p>Příležitosti pro rozvoj spolupráce, sdílení zkušeností a vzdělávání (MAP, KAP aj.)</p> <p>Možnosti financování (podpůrná opatření, dotace) - možnost získat pomocný personál, asistenty pedagoga</p> <p>Inkluze jako téma ve společnosti - vnější motivace ke společnému vzdělávání, legislativa</p>	<p>Finanční otázky a administrativní zátěž</p> <ul style="list-style-type: none"> • nízká schopnost malých MŠ čerpat finance z dotací • administrativní náročnosti spojená s dotacemi i podpůrnými opatřeními <p>Technické a personální podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> • nejsou prostorové kapacity v MŠ - nelze dělit na menší skupiny • nedostatek metodických materiálů • nedostatek odborného personálu • špatná komunikace státu vůči veřejnosti v otázkách inkluze <p>Demografické vlivy</p> <ul style="list-style-type: none"> • snižování počtu dětí • odliv dětí s rodinami do měst

ZŠ:

Výsledky SWOT analýzy k situaci na ZŠ jsou velmi podobné jako u MŠ.

Silnou stránkou je dobrá síť MŠ, ZŠ a specializovaných pracovišť v území a tím tedy dostupnost vzdělávání i poradenských služeb (ačkoli na ty se musí dlouho čekat). Většina MAP uvedla jako silnou stránku stabilní a kompetentní týmy pedagogů na školách a také komunitní prostředí a dobré klima zejména na malých školách umožňující individuální kontakt a dobrou spolupráci s rodiči. Zmíněno bylo i finančně a prostorově dostupné zájmové vzdělávání (síť ZUŠ a nabídka škol).

Slabé stránky se týkají především personálních kapacit - nejčastěji se objevovaly nedostatečné kompetence pedagogických pracovníků v oblasti inkluze a celkově málo dostupných profesionálů (pedagogů, specializovaných odborníků do škol a SPC), nedostatečné materiálně technické podmínky a problémy v komunikaci škol s rodiči některých žáků.

Jako příležitost vnímá většina příjemců IPo MAP (stejně jako u MŠ) fakt, že společné vzdělávání je celospolečenským tématem, takže vznikl prostor pro osvětu (na úrovni vzdělavatelů, ale i u laické veřejnosti a rodičů) a díky dostupným finančním zdrojům může dojít ke zkvalitnění výuky a k novým příležitostem pro žáky se SVP (vč. nadaných) i v zájmovém vzdělávání. Většina bodů uvedených v tomto kvadrantu se však týkala spíše návrhů na konkrétní opatření - na rozvoj škol v inkluzi po materiální a technické, ale i personální stránce prostřednictvím sdílení zkušeností, DVPP a spolupráce.

Nejvýznamnější hrozbou je administrativní zátěž spojená s financemi a s realizací podpůrných opatření, která přetěžuje personál škol a tím může vést jednak k demotivaci pedagogů a ztrátě zájmu o povolání ve školství, ale i ke snížení kvality výuky (práce s heterogenními kolektivy je mnohem náročnější na přípravu, ale pro administrativu na přípravu výuky nezbyvá čas a energie). Dále je hrozbou zvyšující se počet žáků se SVP (má to opět za důsledek náročnější administrativu a přípravu výuky, zvyšování počtů žáků se SVP v třídním kolektivu je také příčinou náročnějších komunikačních situací ve škole a s rodiči inkludovaných i ostatních žáků). Další hrozba je nesystémový a nekoordinovaný tlak z národní úrovně na zavádění inkluzivních principů (nepřipravenost terénu i intervence), nedostatečné finanční ohodnocení pedagogů a dalších pracovníků v inkluzivním vzdělávání.

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Stabilní a kompetentní týmy pedagogů na školách</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochota pedagogů se vzdělávat • ochota spolupracovat s dalšími aktéry • ochota sdílet zkušenosti <p>Komunitní prostředí a dobré klima zejména na malých školách</p> <ul style="list-style-type: none"> • malé školy a třídy umožňují individuální přístup • bezpečné klima • kontakt s rodiči <p>Dostupná síť specializovaných pracovišť</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostupnost ŠPZ a navazujících služeb a organizací • profesionalita • dobrá spolupráce škol s ŠPZ <p>Dostatečná síť MŠ a ZŠ</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostupnost • ochota spolupráce a funkční přechody mezi školami a stupni (ZŠ a MŠ) <p>Dostatečná nabídka zájmového vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> • nízkoprahová dostupnost 	<p>Nedostatečné kompetence pedagogických pracovníků v oblasti inkluze</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatečná připravenost absolventů pedagogických fakult <ul style="list-style-type: none"> ○ chybějící studijní obor speciální pedagogika na ZČU • neochota věnovat se inkluzivnímu vzdělávání a pracovat s kolektivem/žáky <ul style="list-style-type: none"> ○ pedagogové nevyužívají nové metody práce • asistenti pedagoga <ul style="list-style-type: none"> ○ kvalita vzdělání asistentů a jejich nedostatečné ohodnocení ○ neexistence metodiky spolupráce s pedagogy • DVPP nemá ve škole prioritu a pedagogové nepovažují seberozvoj za důležitý <p>Nedostatečné personální kapacity (pedagogové ve školách, specializované pozice)</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatek pedagogů • chybějící kapacity v poradenských zařízeních • chybějící odborné profese, včetně asistentů <p>Nedostatečné materiálně technické podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatečné finance na rekonstrukci objektů a zajištění bezbariérovosti • malý počet tříd pro práci s menšími skupinami • nedostatek financí na práci s žáky se SVP <p>Nezájem některých rodičů, problémy v komunikaci škol s rodiči</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatečná spolupráce rodičů a školy • škola nevyužívá všechny možnosti při komunikaci s rodinou
Příležitosti	Hrozby

<p>Zkvalitnění výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> rozšíření nabídky formálního a neformálního vzdělávání pro žáky adaptace škol na potřeby dětí a využívání moderních pomůcek a poznatků <p>Finanční zdroje na rozvoj inkluze</p> <ul style="list-style-type: none"> využití všech možností, které nabízejí čerpání finančních zdrojů změna financování regionálního školství <p>Sdílení příkladů inspirativní praxe mezi aktéry inkluzivního vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> spolupráce mezi stupni ZŠ a MŠ spolupráce s rodiči <p>Rozvoj pedagogů</p> <ul style="list-style-type: none"> zkvalitnění DVPP v oblasti inkluzivního vzdělávání spolupráce ped. v profesním růstu (kompetenční profily, podpora začínajících ped.) 	<p>Administrativní zátěž spojená s inkluzí vedoucí k úpadku výuky a vyhoření pedagogů</p> <ul style="list-style-type: none"> zahlcení pedagogů administrativou/administrativními procesy duplikace odevzdávání dat chybějící podpora v oblasti administrativně právní <p>Zvyšující se počet žáků se SVP</p> <ul style="list-style-type: none"> nárůst rizikového chování, sociální rozdíly chybějící komunikace mezi aktéry velký počet žáků ve třídě střet o kompetence ve výchově žáků <p>Nesystémový a nekoordinovaný tlak z národní úrovně na zavádění inkluzivních principů</p> <ul style="list-style-type: none"> nevyhovující systém financování personálních kapacit (krátkodobost, projekty) špatné fázování koncepčních změn a realizačních kroků nedostatečná osvěta narušení stávající fungující péče <p>Nedostatečné finanční ohodnocení pedagogů a dalších pracovníků v inkluzivním vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> přetížené PPP nedostatek odborných kapacit
--	---

Výběr návrhů řešení plynoucích z podkladů (pro MŠ i ZŠ):

- využít operačních programů pro zlepšení prostorového a technického zázemí i vnějších prostor
- využití operačních programů k financování DVPP a odborných pozic
- rozdíjet spolupráci mezi aktéry ve společném vzdělávání (příklady inspirativní praxe, vzájemné provázání aktivit, další vzdělávání, spolupráce s rodiči)
- rozdíjet alternativní formy předškolního vzdělávání (pomůcky, metody, stravování)
- zajistit pedagogicko-psychologické poradenství přímo ve školách (šk. psycholog, logopedický asistent, snížení přímé vyuč. povinnosti)
- šířit pozitivní osvětu v oblasti inkluze pro pedagogy, rodiče i veřejnost
- zavádět interaktivní prvky do výuky, využívat nejnovějších poznatků a technologií při rozvíjení všech druhů gramotností
- zvyšovat pedagogické a výchovné kompetence pedagogů
- zapojovat pravidelně rodiče do dění ve škole

Realizátoři Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání I v Plzeňském kraji

MAS Aktivios, z.s. (ORP Přeštice)

MAS Aktivios, z.s. (ORP Blovice)

Statutární město Plzeň (ORP Plzeň)

MAS Radbuza, z.s. (ORP Nýřany)

MAS Radbuza, z.s. (ORP Stod)

MAS Svatého Jana z Nepomuku, z.s. (ORP Nepomuk)

MAS Světovina, o.p.s. (ORP Rokycany)

MAS Světovina, o.p.s. (ORP Kralovice)

MAS Český les, z.s. (ORP Domažlice)

MAS Český les, z.s. (ORP Horšovský Týn)

MAS Český Západ, z.s. (ORP Stříbro)

MAS Pošumaví, z.s. (ORP Horažďovice)

MAS Pošumaví, z.s. (ORP Sušice)

MAS Pošumaví, z.s. (ORP Klatovy)

MAS Zlatá cesta, o.p.s. (ORP Tachov)

Realizátoři Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání II v Plzeňském kraji

MAS Aktivios, z.s. (ORP Přeštice + ORP Blovice)

Statutární město Plzeň (ORP Plzeň)

MAS Radbuza, z.s. (ORP Nýřany)

MAS Radbuza, z.s. (ORP Stod)

MAS Svatého Jana z Nepomuku, z.s. (ORP Nepomuk)

Město Rokycany (ORP Rokycany)

Město Kralovice (ORP Kralovice)

MAS Český les, z.s. (ORP Domažlice + ORP Horšovský Týn)

MAS Český Západ, z.s. (ORP Stříbro)

MAS Pošumaví, z.s. (ORP Horažďovice + ORP Sušice)

MAS Ekoregion Úhlava, z.s. (ORP Klatovy)

MAP II není realizován v ORP Tachov

20.4 Příloha č. 4: Žáci se SVP v ZŠ v Plzeňském kraji ve školním roce 2018/2019

